

WWW.STAT.GOV.RS

T ТЕНДОВИ RENDS

- **ТЕМАТСКИ ТЕКСТОВИ**
SUBJECT MATTER ISSUES
- **АКТИВНОСТИ**
ACTIVITIES
- **ФИНАЛНА ТРАЖЊА**
FINAL DEMAND
- **СПОЉНА ТРГОВИНА**
EXTERNAL TRADE
- **ЗАПОСЛЕНОСТ**
EMPLOYMENT
- **РАСПДЕЛА**
DISTRIBUTION
- **ЦЕНЕ**
PRICES
- **МОНЕТАРНИ СЕКТОР**
MONETARY SECTOR

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

REPUBLIC OF SERBIA
REPUBLIC STATISTICAL OFFICE

ДЕЦЕМБАР **2011** DECEMBER

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

REPUBLIC OF SERBIA
REPUBLIC STATISTICAL OFFICE

www.stat.gov.rs

ISSN 1820-1148

ТРЕНДОВИ
TRENDS

ДЕЦЕМБАР
БЕОГРАД

2011

DECEMBER
BELGRADE

Издавач: Републички завод за статистику,
Београд, Милана Ракића 5

За издавача: др Драган Вукмировић,
директор

The publisher: Republic Statistical Office,
Beograd, Milana Rakića 5

For the publisher: Dragan Vukmirivić, PhD
Director

Редакција:

др Миладин Ковачевић - руководилац
Мирослав Јанковић
др Драги Стојиљковић
мр Милена Раданов-Радичев
мр Нада Ђерић

Editorial board:

Miladin Kovačević, PhD - Editorial Chief
Miroslav Janković
Dragi Stojiljković, PhD
Milena Radanov-Radičev, MSc.
Nada Đerić, MSc.

Анализа података и графикана: мр Нада Ђерић
База података: мр Нада Ђерић
Унос података и програмирање: мр Нада Ђерић,
Милена Миловановић,
Весна Златановић,
мр Милена Раданов-Радичев
Графикони и табеле: мр Милена Раданов-Радичев,
Весна Златановић,
мр Нада Ђерић

Analysis of data and graphs: *Nada Đerić, MSc.*
Data base: *Nada Đerić, MSc.*
Data entry and programming: *Nada Đerić, MSc.,*
Milena Milovanović,
Vesna Zlatanović
Milena Radanov-Radičev, MSc
Graphs and tables: *Milena Radanov-Radičev, MSc.,*
Vesna Zlatanović
Nada Đerić, MSc

Методологија: мр Нада Ђерић,
мр Милена Раданов-Радичев
Уређивање тематских прилога:
мр Милена Раданов-Радичев,
мр Нада Ђерић
Весна Златановић,

Methodology: *Nada Đerić, MSc.,*
Milena Radanov-Radičev, MSc.
Editing subject matter issues:
Milena Radanov-Radičev, MSc.,
Nada Đerić, MSc.
Vesna Zlatanović

Лектура: Богдана Милошевић

Proof-reading: *Bogdana Milošević*

Превод: мр Милена Раданов-Радичев,
мр Нада Ђерић,
Весна Аралица

Translating: *Milena Radanov-Radičev, MSc.,*
Nada Đerić, MSc.,
Vesna Aralica

Интернет технологија: мр Нада Ђерић,
Ирена Димић

Internet technology: *Nada Đerić, MSc.,*
Irena Dimić

Дизајн корица: мр Милена Раданов-Радичев

Design of covers: *Milena Radanov-Radičev, MSc*

Израда корица: Јован Ђерић

Covers made by: *Jovan Đerić*

Тематски прилози и коментари
изражавају мишљења аутора и, према
томе, не представљају званичне ставове
матичне институције.

*Subject matter issues and comments express the
opinions and the attitudes of the authors, therefore
they should not be taken as official attitudes of the
home office.*

Децембарски број ТРЕНДОВА, стандардно доноси заокружене податке за првих шест месеци текуће године за *брutto домаћи производ*, затим за девет месеци текуће године за *серије из области саобраћаја, грађевинарства и угоститељства*, као и податке за првих једанаест месеци за остале серије које се презентују у овој публикацији.

Изузетно, серије: *Каматне стопе правних лица на депозите по текућим и жиро рачунима* и *Каматне стопе правних лица на орочене депозите до једног месеца*, садрже податке за шест месеци 2011. године, јер се њихов ток прекида након јула исте године, те се убудуће неће прерачунавати нити публиковати.

Од овог броја ТРЕНДОВА, приказујемо серију *Брутто домаћи производ у референтним ценама 2005. године* (по новој методологији), уместо досадашње серије *Брутто домаћи производ у сталним ценама 2002. године*. Овом приликом се извињавамо и обавештавамо кориснике да је у претходном (септембарском) броју ТРЕНДОВА за први квартал 2011. године приказан податак по новој методологији.

Напомињемо да је *месечна серија Часови рада на градилиштима предузећа*, прерачуната из *кварталне серије* помоћу *Boot, Febes* и *Lisman* методе, коришћењем *ECOTRIM* програма (верзија 1.01).

Имајући у виду да је крај године моменат када се циклуси затварају, прогнозе за серије *Индустријска производња – укупно* и *Индустријска производња – прерађивачка индустрија*, дајемо само за један месец унапред, чиме се одступа од стандарда током године, да се за те серије дају прогнозе за наредна три месеца.

У табелама у публикацији, у којима се дају подаци за односне серије, за које се даје и прогноза, последњи податак је прогнозирана вредност, и истакнут је у односу на остале податке о реализованим вредностима.

Специјална тема овог броја је: *КАРАКТЕРИСТИКЕ ИСХРАНЕ ДОМАЋИНСТАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ПЕРИОДУ 2000–2009. ГОДИНЕ*.

*As before, the December issue of TRENDS presents data for the first six months of the current year for **gross domestic product**, then for the first nine months of the current year for **transportation, construction and catering trades** the data for the first eleven months of 2011 for the rest of the series presented.*

*The exception is with series **interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts** and **interest rates of legal entities for time deposits up to one month** for which there are available data for the first six months in 2011 as their flow ceased in July of the same year, and will be no more evaluated and published.*

*Starting from this issue of TRENDS, the series **gross domestic product at reference prices from 2005** (new methodology) substitutes the previous one **gross domestic product at constant prices in 2002**. We would like to apologize to the readers and inform them that the previous (September) issue of TRENDS presented data for the first quarter of 2011 according to new methodology.*

*It should be noted that monthly series **hours of work on constructoin sites enterprises** has been recalculated from the **quarterly series** by means of **Boot, Febes and Lisman method** with **ECOTRIM program (Version 1.01)**.*

*Considering that the end of the year is the moment when series round their cycles, the forecasts for series **industrial production – total**, and **industrial production – manufacturing** are presented with the forecast for one month ahead, what differs from the standard pattern during a year, i.e. to present forecasts for these two series three months ahead.*

The last value in the tables, containing data for relevant series, is the forecast and is bolded to differ from the realized values.

*The special TOPIC of this issue is: **NUTRITION CHARACTERISTICS OF HOUSEHOLDS IN THE REPUBLIC OF SERBIA OVER 2000–2009**.*

С а д р ж а ј	Страна <i>Page</i>	<i>Contents</i>
Карактеристике исхране домаћинстава у Републици Србији у периоду 2000–2009. године	<i>i</i>	<i>Nutrition characteristics of households in the Republic of Serbia over 2000–2009</i>
Активности	<i>1</i>	<i>Activities</i>
Финална тражња	<i>9</i>	<i>Final demand</i>
Спољна трговина	<i>15</i>	<i>External trade</i>
Запосленост	<i>23</i>	<i>Employment</i>
Расподела	<i>27</i>	<i>Distribution</i>
Цене	<i>31</i>	<i>Prices</i>
Монетарни сектор	<i>37</i>	<i>Monetary sector</i>
Методолошка објашњења	<i>41</i>	<i>Methodological explanations</i>

КАРАКТЕРИСТИКЕ ИСХРАНЕ ДОМАЋИНСТАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ПЕРИОДУ 2000–2009. ГОДИНЕ

NUTRITION CHARACTERISTICS OF HOUSEHOLDS IN THE REPUBLIC OF SERBIA OVER 2000–2009

Весна Златановић
Републички завод за статистику

Vesna Zlatanović
Republic Statistical Office

САЖЕТАК

SUMMARY

У овом раду дата су основна обележја исхране, односно потрошње пољопривредно-прехранбених производа у Републици Србији, по члану домаћинства, у периоду 2000–2009. Исхрана се може објективније сагледати уколико се посматра у дужем периоду. Због тога је узет наведени период у трајању од десет година.

Квантитет и квалитет исхране (потрошња артикала исхране, енергетска вредност и биохемијски састав исхране) анализиран је на основу дневне енергетске вредности исхране, потрошње протеина, масти и угљених хидрата, према структури биљног и животињског порекла. Обрачун је вршен на основу таблица нутритивних вредности.

Подаци на којима се заснива ова анализа добијени су Анкетом о потрошњи домаћинства коју спроводи Републички завод за статистику Србије. Ово анкетно истраживање се под овим називом спроводи од 1983. године. Од 2003. године спроводи се по међународним стандардима и препорукама Евростата, Међународне организације рада (*International Labor Organization – ILO*) и *UN* и базира се на Класификацији личне потрошње по намени (*Classification of Individual Consumption – COICOP*). Подаци од 2000. до 2002. године обезбеђени су из Анкете о потрошњи домаћинства коју је спроводио Савезни завод за статистику (део потрошње који се односио на Србију – укупно), која је базирана на ранијим стандардима и класификацијама (номенклатура производа се незнатно разликовала од садашње).

За поређења на међународном нивоу анализирана је потрошња појединих, најважнијих група производа, како у свету у целини тако и у појединим земљама. У оквиру тога дато је и место Републике Србије у потрошњи поменутих група производа у светским оквирима.

This paper presents the basic characteristics of diet and consumption of agricultural-food products per household in the Republic of Serbia, during the period from 2000–2009. Meals can be objectively observed when considered over a longer period of time. Therefore, it is taken that period for a period of ten years.

The quantity and quality of food (consumption of food items, energy value and biochemical composition of the diet) was analyzed based on daily energy value of diet, consumption of protein, fats and carbohydrates, according to the structure (plant and animal origin). The calculation was based on nutritional value tables.

The data underlying this analysis were obtained by the Household Budget Survey conducted by the Statistical Office of Serbia. This survey is under this name, implemented since 1983. year. From 2003. was carried out according to international standards and recommendations of EUROSTAT, ILO (International Labour Organization) and the UN and based on the COICOP (Classification of Individual Consumption). The data for the years 2000–2002. are provided from the Household Budget Survey conducted by the Federal Statistical Office (part of consumption that is related to Serbia-total), which is based on earlier standards and classification (nomenclature of products is slightly different from the present).

For comparisons at the international level of individual consumption is analyzed, the most important product groups, in the world as a whole and by individual countries. Within that, given the position of Serbia in the consumption of these product groups in the world.

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Исхрана својим обимом и квалитетом одређује како стандард личне потрошње, тако и целокупни животни стандард становништва у земљи. Исхрана је континуирани процес трошења прехранбених производа у циљу задовољења основних људских потреба.

Исхрана, као један од најважнијих чинилаца који условљавају добро или лоше здравље, утиче на радну способност и дужину људског живота. Све неопходне елементе за живот и раст човек добија путем хране. Задатак хране је сложен: она треба организму да пружи материјал за раст и изградњу ћелија; да обезбеди енергију за вршење физичког и умног рада и да прибави састојке који ће га штитити од евентуалног обољења.

Да би исхрана становништва била правилна, потребно је да се, како квантитативно тако и квалитативно, задовоље основне нутритивне потребе. Основне хранљиве и неопходно потребне супстанце за изградњу, одржавање и правилно функционисање човечијег организма јесу **белачевине, угљени хидрати, масти, минералне материје и витамини.**

2. АСПЕКТИ ПОТРОШЊЕ

Постоје различите врсте потрошње. Основни критеријуми за поделу су: а) према субјектима потрошње и б) према начину прибављања хране. Према субјектима потрошње, потрошња се дели на *личну* (остварена индивидуална потрошња) и *друштвену*.

Према начину прибављања хране, потрошња се дели на *натуралну потрошњу* (потиче из производње на сопственом газдинству) и *тржишну потрошњу* (потиче из купљених количина производа).

3. ЧИНИОЦИ ПОТРОШЊЕ

Потрошња пољопривредно-прехранбених производа зависи од низа чинилаца. Сви они могу се поделити у две основне групе: а) *економске* и б) *ванекономске* чиниоце.

3.1. Економски чиниоци

Постоје три основна економска чиниоца:

- **Висина дохотка потрошача** (рефлектује се преко куповне моћи потрошача), која директно утиче на потрошњу основних група производа. Са вишим нивоом дохотка остварује се већа потрошња квалитетних намирница попут меса, млека, јаја и осталих производа који су богати минералима, витаминима, заштитним материјама и сл. Обрнуто, низак ниво дохотка условљава исхрану са високом потрошњом хлеба, поврћа итд.

У *табели 1* приказана је просечна потрошња домаћинстава у Републици Србији, према потрошачкој јединици, по децилима потрошње. Децилна анализа је поступак којим се еквивалентна потрошња свих ранжираних домаћинстава (потрошња домаћинстава по потрошачкој јединици) рангира од најниже ка највишој. Тако ранжирана домаћинства деле се у десет једнаких група. У првом децилу налазе се домаћинства чија је еквивалентна потрошња најнижа (најсиромашнија домаћинства), а у десетом децилу су домаћинства чија је еквивалентна потрошња највиша (најбогатија домаћинства). Примена скале еквиваленције (потрошачке јединице) омогућава поређење потрошње домаћинстава различитих по величини (броју чланова), преко заједничког именитеља – потрошачке јединице.

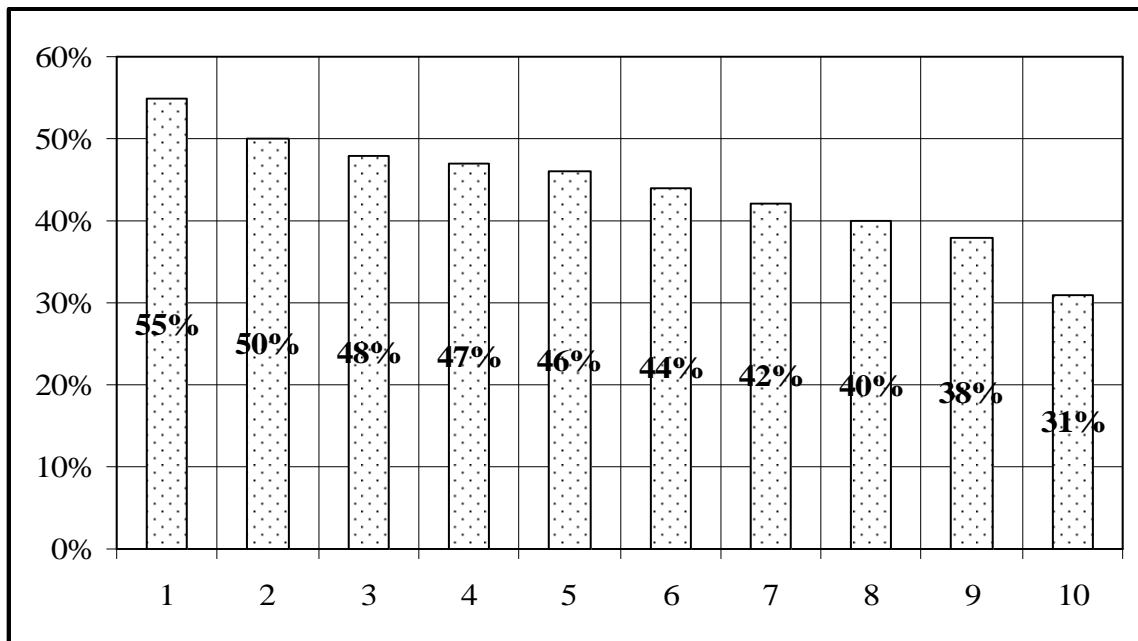
Подаци из *табеле 1* показују како висина дохотка потрошача утиче на издвајања за исхрану. Домаћинства у првом децилу издвајала су просечно 27 динара дневно, а у десетом децилу 72 динара; са распоном између маргиналних група 2,6 пута. Другим речима, учешће исхране у укупној личној потрошњи је код најсиромашнијих домаћинстава (1 децил) 55%, а код најбогатијих домаћинстава (10 децила) само 31%, *граф. 1*.

Табела 1. Просечна потрошња домаћинстава у Републици Србији, према потрошачкој јединици, по децилима потрошње¹, 2009.

	Укупно	Децили									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Храна, РСД	48	27	35	38	43	45	50	52	56	63	72
Учешће (%) исхране у личној потрошњи	41	55	50	48	47	46	44	42	40	38	31

¹ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ број 526, РЗС, Београд 2010.

Граф. 1. Учесће исхране у личној потрошњи (%), према потрошачкој јединици, по децилима потрошње

- **Висина тржишних цена** одражава утицај промена цена, који је обрнуто пропорционалан кретању тражње, што значи да са порастом тржишних цена долази до, већег или мањег, опадања тражње и потрошње одређених производа.

- **Продуктивност рада** показује да уколико је она већа, тиме већи део средстава остаје за личну потрошњу, а самим тим и за исхрану.

3.2. Ванекономски чиниоци

Постоји већи број ванекономских чинилаца који делују на потрошњу пољопривредно-прехрамбених производа, независно од висине расположивих средстава. Најзначајнији су:

- **број становника, структура становника** (полна, старосна), **миграције** и сл.

- **прехрамбена (прерађивачка) индустрија** – ниво развијености прехрамбене индустрије утиче на висину потрошње одређених производа.

- **навике, обичаји и традиција потрошача** – једном створене навике у исхрани тешко и споро се мењају.

- **верска припадност** – припадницима неких религија правила не допуштају присуство у исхрани појединих намирница.

- **преференција потрошача** – у новије време потрошачи бирају познате светске робне марке појединих производа.

- **развијеност тржишта** – боља понуда омогућава и већу потрошњу одређеног производа.

- **економска пропаганда** – посебно у развијеним земљама она има великог утицаја на потрошњу производа.

- **климатски и географски фактори** – због чињенице да се исхраном регулише одржавање топлоте

у организму, већа је потрошња хране у хладнијим крајевима него у умереним или жарким.

- **укус, средина, степен културе и образованости потрошача** – низак ниво културе условљава релативно неправилну исхрану.

4. ПОТРОШЊА ПРОИЗВОДА БИЉНОГ И ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА

Квалитет исхране становништва може се исказати кроз утврђивање просечне годишње потрошње по члану домаћинства, производа биљног и животињског порекла и поређењем остварених и препоручених количина. Количине артикала исхране (стварно потрошене) упоређују се са пожељном потрошњом (према препорукама стручњака).

Заступљеност намирница биљног порекла у исхрани утврђена је кроз потрошњу жита, поврћа, воћа, шећера и масноћа. Заступљеност намирница животињског порекла у исхрани домаћинстава приказана је кроз потрошњу меса, рибе, млека и јаја.

Анализа је рађена за Републику Србију – укупно, централну Србију и АП Војводину, и то за сва домаћинства.

Пожељна потрошња намирница на годишњем нивоу дата је по препорукама **Светске здравствене организације**².

² WHO - World Health Organization of the United Nations, Geneva.

5. ПОТРОШЊА ПРОИЗВОДА БИЉНОГ ПОРЕКЛА

5.1. Потрошња жита и производа од жита

Жито и производи од жита неопходне су намирнице у исхрани и представљају главну храну широких слојева. Хранљиву вредност житарица и њихових прерађевина чини висок садржај сложених угљених хидрата (пре свега скроба, 60–79 %). Житарице садрже и витамине групе Б, беланчевине, минерале, биљна влакна, али су сиромашне у неким есенцијалним аминокиселинама и калцијуму.

Граф. 2. Просечна годишња потрошња (пожељна и стварна) жита и производа од жита по члану домаћинства у Републици Србији (сва домаћинства), кг

Жито се употребљава у исхрани самлевено у брашно. На основу препорука Светске здравствене организације, пожељна потрошња жита и производа од жита износи **163 килограма**, по становнику. У посматраном периоду у Републици Србији запажа се да је највеће одступање стварне потрошње жита од пожељне потрошње током 2001. године (граф. 2). Тада је стварна потрошња жита у Републици Србији била нижа од пожељне потрошње за

око 33% (табела 2). У табели 2 утрошене количине хлеба и пецива прерачунате су у брашно и исказане са утрошеним брашном заједно. Када је у питању потрошња жита по члану домаћинства по територијама, у посматраном периоду, треба рећи да је просечна потрошња углавном већа у централној Србији него у АП Војводини.

Према статистици *Food and Agriculture organization of the United Nations (FAO)*, пшеница се у људској исхрани користи у свим земљама, тако да чини основно хлебно жито у свету јер представља комплетну храну за човечји организам. У потрошњи пшенице највеће учешће имају разне врсте хлеба. У периоду 2005–2007. светска потрошња пшенице износи око 66 килограма по становнику (у развијеним земљама 104 килограма, а у неразвијеним 20 килограма). Највећу потрошњу остварује у свету Азербејџан (око 220 килограма по становнику, годишње), а најмању афричка држава Бурунди (са просечном годишњом потрошњом око 2 килограма по становнику). Поред Азербејџана, велику потрошњу пшенице имају и потрошачи у Уједињеним Арапским Емиратима (око 204 килограма), Тунису (202 килограма), Турској (191 килограма) и Алжиру (184 килограма). Малу потрошњу поред потрошача у држави Бурунди имају и потрошачи у Камбоџи, Нигеру, Мианмару и Руанди (2,98 кг; 4,48 кг; 5,55 кг; и 6,90 кг).

У анализу су узете земље света за које *FAO* статистички евидентира податке, укупно 178 земаља света. Према оствареној потрошњи пшенице (47,9 килограма) Република Србија се налази на 70. месту у свету, иза Конга а испред Свазиленда (*Food balance sheets – FAO*).

Табела 2. Просечна годишња потрошња жита и производа од жита у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)³, кг

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	110,7	108,7	114,1	116,9	120,5	123,3	122,9	124,5	127,0	119,0
централна Србија	111,0	105,5	115,9	122,9	129,8	140,5	128,5	125,3	118,7	118,7
АП Војводина	109,9	116,1	109,7	109,6	115,6	120,0	105,9	123,5	130,4	120,4

Табела 3. Просечна годишња потрошња производа од жита (по врстама) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)⁴, 2005–2007, кг

	Хлеб и пециво	Производи од брашна, тестенине и слично	Брашно (све врсте)
Република Србија	101,8	7,4	19,9
централна Србија	109,0	7,5	21,0
АП Војводина	95,4	6,8	16,8

³ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

⁴ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, РЗС.

5.2. Потрошња поврћа

Нутритивни састав поврћа углавном задовољава потребе организма у минералима, витаминима („Ц“, „Б“, и „А“) и олигоелементима. Свеже поврће садржи и сива дијетална влакна, антиканцерогене састојке и друге биолошки вредне састојке. Заступљеност поврћа у дневном оброку различита је у зависности од начина исхране. Према предлогу Светске здравствене организације, у конвенционалном начину исхране, у укупним дневним енергетским потребама поврће треба да учествује са 12%. У макробактеријској исхрани дневни оброк треба да садржи 20–30% поврћа, с тим што је разумљиво да врста зависи од локалитета и климатских услова. Сматра се да човек сваког дана треба да поједе бар 400-500 грама поврћа. Потрошња поврћа која је пожељна на основу препорука Светске здравствене организације износи **160 кг** по становнику.

У посматраном периоду у Републици Србији запажа се да је остварена потрошња поврћа стално нижа од препоручене потрошње (граф. 3).

Граф 3. Просечна годишња потрошња (пожељна и стварна) поврћа у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

У 2000. години остварена је минимална потрошња у Републици Србији (око 111 кг по члану домаћинства, табела 4) и мања је у односу на препоручену потрошњу за око 31%. У каснијим годинама ситуација се нешто благо поправља али је стварна потрошња и даље испод пожељне.

Табела 4. Просечна годишња потрошња поврћа у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	110,8	111,9	121,8	117,1	117,5	122,4	132,6	126,8	132,6	128,7
централна Србија	105,5	108,6	123,4	120,2	122,6	126,8	135,3	137,1	130,6	129,1
АП Војводина	123,5	120,0	117,7	116,2	106,7	118,2	123,1	124,9	133,3	128,2

Табела 5. Просечна годишња потрошња поврћа (по врстама) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), 2005–2007, кг

	Кромпир	Купус	Парадајз	Паприка	Пасуљ	Коренасто поврће	Црни лук, бели лук, празилук
Република Србија	38,5	19,9	16,1	17,1	5,8	6,5	11,4
централна Србија	35,6	20,8	17,6	20,1	6,5	6,0	11,2
АП Војводина	46,6	17,4	11,9	8,8	3,7	6,4	11,9

У Републици Србији у периоду 2005–2007. потрошња поврћа по члану домаћинства мала је (око 127 кг), а структура потрошње поврћа јесте једнострана (табела 5). Поред кромпира, највише се троши купус, паприка и парадајз. Кромпир се највише троши у АП Војводини (око 47 кг по члану домаћинства), док се купус, паприка и парадајз највише троше у централној Србији (20,8 кг; 20,1 кг; 17,6 кг). Просечна потрошња кромпира у свету износи око 32 кг по становнику (у развијеним земљама 77,3 кг, а у неразвијеним 15,3 кг). Најмању потрошњу кромпира имају потрошачи у Камбоџи (свега 0,04 кг по становнику). Малу потрошњу такође имају и потрошачи на Соломонским Острвима, Буркини Фасо и Гани (0,13 кг; 0,16 кг; 0,17 кг). Највећу потрошњу кромпира имају потрошачи у Белорусији (око 189 кг). Велику потрошњу такође имају и Црна Гора, Русија, Украјина, Естонија (178,3 кг; 133,5 кг; 130,9 кг; 127,2 кг). Просечна потрошња кромпира у Републици Србији износи око 38 кг по члану домаћинства. Са толиком потрошњом, Република Србија заузима 111. место у свету, иза Туниса, а испред Аргентине. Потрошња купуса у Републици Србији релативно је висока, и износи око 20 кг. Пошто *FAO* не евидентира потрошњу купуса, не може се вршити поређење са другим земљама. Потрошња паприке у Републици Србији износи око 17 кг по члану домаћинства. *FAO* не води потрошњу ни овог поврћа у свету и не може се дати компарација потрошње у односу на остале земље. Просечна потрошња парадајза у свету износи око 18 кг по становнику (у развијеним земљама износи 29 кг, а у неразвијеним – 3 кг). Најмању потрошњу парадајза имају потрошачи на Соломонским Острвима (само 0,01 кг по становнику). Ниску потрошњу имају и потрошачи у Камбоџи, Непалу, Самои (од 0,02 до 0,06 кг по становнику). Највећу потрошњу парадајза имају потрошачи у Египту (око 97 кг по становнику). Високу потрошњу имају и потрошачи у Грчкој, Либији, Тунису (94,2 кг; 93,5 кг; 86,4 кг по становнику). Просечна потрошња парадајза у Републици Србији износи око 16 кг по члану домаћинства, што значи да смо нешто испод светског просека. Република Србија се са толиком потрошњом парадајза налази на 107 месту у свету, иза Немачке, а испред Словачке (*FAO* – Food balance sheets).

5.3. Потрошња воћа

Као и поврће, и воће нема велику енергетску вредност. Иако садржи незнатне количине беланчевина, најважнији је извор витамина („Б“ и „Ц“) у нашој исхрани. Богато је и минералима, ензимима, антиоксидантима и другим састојцима. Препоручена потрошња воћа, према Светској здравственој организацији, износи **74 килограма** по становнику. У Републици Србији потрошња воћа се, у посматраном периоду, стално креће испод препоручене потрошње (граф. 4).

У централној Србији у 2000. години остварена је минимална потрошња од 43 килограма по члану домаћинства и била је око 42% нижа од препоручене потрошње. У каснијим годинама остварено је благо повећање потрошње, али је и даље ниже од препоручене потрошње (табела 6).

Граф. 4. Просечна годишња потрошња (пожељна и стварна) воћа у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

Просечна светска потрошња воћа износи око 60,0 килограма. Потрошња у развијеним земљама износи око 107,0 килограма, а у неразвијеним земљама око 37,0

килограма. Просечна потрошња воћа у Републици Србији 2005–2007. износила је око 51,0 кг, што значи да смо испод светског просека (табела 7). Највећа потрошња јабука забележена је у АП Војводини (око 14,0 кг); банана у централној Србији (око 7,0 кг); грожђа (око 3,0 кг) у централној Србији итд. Просечна светска потрошња јабука износи око 9,0 кг по становнику (у развијеним земљама око 23 кг, а у неразвијеним око 0,2 кг). Најмању потрошњу јабука имају потрошачи у Демократској Републици Конго (само 0,01 кг по становнику). Ниску потрошњу имају и потрошачи у Етиопији, Мианмару, Хаитију (од 0,03 кг до 0,05 кг по становнику). Највећу потрошњу јабука имају потрошачи у Аустрији (око 63 кг по становнику). Високу потрошњу имају и потрошачи у Литванији, Луксембургу, Мађарској (52,1 кг; 38,2 кг; 37,2 кг по становнику). Просечна потрошња банана у свету износи 10,3 кг по становнику; потрошња у развијеним земљама на нивоу је од 8,5 кг, а у неразвијеним је на нивоу од 9,4 кг. Најмању потрошњу банана имају потрошачи у Руанди (само 0,01 кг по становнику). Ниску потрошњу имају и потрошачи у Уједињеним Арапским Емиратима, Узбекистану, Буркини Фасо (од 0,03 до 0,08 кг по становнику). Највећу потрошњу банана имају потрошачи у Сао Томе и Принципе (око 162 кг по становнику). Високу потрошњу имају и потрошачи у државама Бурунди, Самои, Сент Луџији (146,0 кг, 83,5 кг; 65,1 кг по становнику). Просечна годишња потрошња грожђа у свету износи око 4 кг по становнику (у развијеним земљама око 9,0 кг, а у неразвијеним 0,2 кг). Најмању потрошњу грожђа имају потрошачи у Мауританији (само 0,01 кг по становнику). Ниску потрошњу имају и потрошачи на Мадагаскару, Замбији, Судану (од 0,03 до 0,08 кг по становнику). Највећу потрошњу грожђа имају потрошачи у Албанији (око 40 кг по становнику). Високу потрошњу имају и потрошачи у Словенији, Ирану, Грчкој (34,0 кг, 30,4 кг; 29,9 кг по становнику).

Табела 6. Просечна годишња потрошња воћа у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)⁵, кг

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	44,7	48,2	53,6	51,7	47,2	47,4	47,5	59,4	56,2	56,8
централна Србија	43,2	48,1	54,8	48,6	45,2	47,3	47,2	60,9	56,8	58,9
АП Војводина	48,7	48,2	51,0	54,8	52,7	49,5	46,4	54,3	54,4	51,0

Табела 7. Просечна годишња потрошња воћа (по врстама) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), 2005–2007, кг

	Јабуке	Агруми	Грожђе	Банане	Остале врсте воћа
Република Србија	13,2	7,1	2,5	6,5	23,4
централна Србија	13,0	7,3	2,6	7,1	23,5
АП Војводина	13,6	6,5	2,2	4,9	22,5

⁵ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

5.4. Потрошња шећера

Шећер је намирница високе калоричне вредности јер једна кашика шећера даје 46 килокалорија. Због ове особине, као и особине да се брзо ресорбује, значајно је колики је удео шећера у исхрани.

Граф. 5. Просечна годишња потрошња (пожељна и стварна) шећера у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

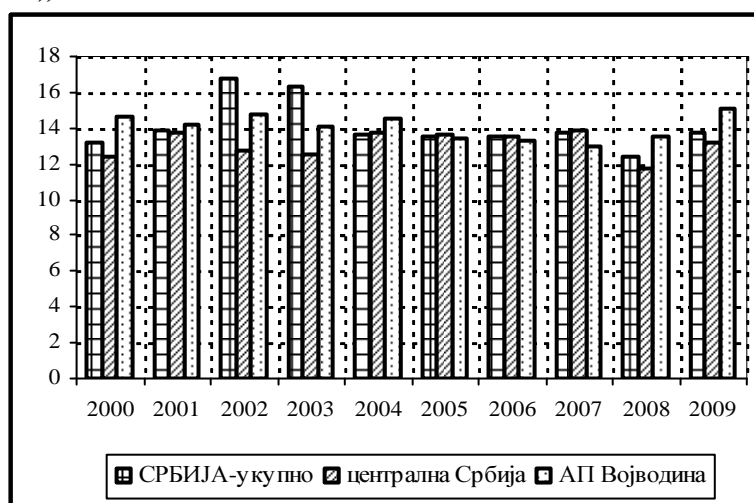

Подаци о потрошњи шећера у табели 8 односе се само на утростени шећер у чистом облику, а не на шећер утростен путем слаткиша.

Табела 8. Просечна годишња потрошња шећера у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)⁶, кг

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	13,2	13,9	13,8	13,3	13,6	13,5	13,5	13,7	12,4	13,7
централна Србија	12,4	13,7	12,7	12,5	13,8	13,6	13,5	13,9	11,7	13,2
АП Војводина	14,6	14,2	14,8	14,1	14,5	13,4	13,3	13,0	13,5	15,1

Граф. 6. Просечна годишња потрошња шећера у Републици Срби – по територији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

⁶ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

5.5. Потрошња масноћа

Масноће спадају у категорију висококалоричних намирница. Један килограм масноћа садржи близу 9000 калорија. Пожељна потрошња масноћа, према препорукама Светске здравствене организације, износи **14 килограма** по становнику. У посматраном периоду 2000–2009. просечна потрошња масноћа у Републици Србији била је 14,6 кг. Највиша потрошња уочава се у централној Србији у 2002. години и била је већа од препоручене потрошње за 22% (табела 9, граф. 7). У периоду 2005–2007. просечна годишња потрошња масноћа у Републици Србији била је 14,4 кг по члану домаћинства. Годишњи просек потрошње јестивог уља је око 11 литара, масти око 3 кг, а осталих биљних масноћа око 2 кг (табела 10). Територијална анализа указује да потрошња масти у АП Војводини износи 4,2 кг, а у централној Србији 2,9 кг по члану домаћинства. Потрошња јестивог уља већа је у централној Србији и износи 12,4 л, док је у АП Војводини 7,4 л по члану домаћинства годишње.

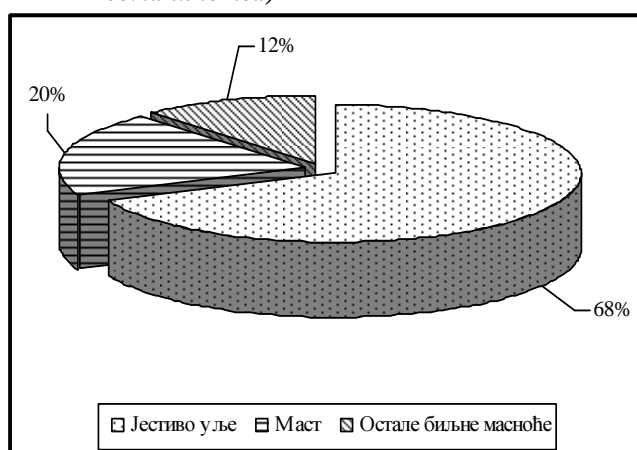
Граф. 7. Просечна годишња потрошња (пожељна и стварна) масти у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг, л

Просечна годишња потрошња биљног уља у свету је око 11 л (у развијеним земљама око 19 л, а у неразвијеним 6 л). Најмању потрошњу биљног уља имају потрошачи у држави Лесото (1,37 л по становнику). Ниску потрошњу имају и потрошачи у Етиопији, Боливији, Камбоџи (1,6 л; 2,5 л; 2,6 л по становнику). Највећу потрошњу биљног уља имају потрошачи у Сједињеним Америчким Државама (око 29 л по становнику). Високу потрошњу имају и потрошачи у Израелу, Грчкој, Канади (27,8 л; 26,2 л; 24,5 л по становнику). Просечна светска потрошња животињске масти износи око 3 кг (потрошња у развијеним земљама на нивоу је од 13,1 кг, а у неразвијеним знатно нижа, и износи 0,6 кг по становнику, *FAO – Food balance sheets*).

Подаци показују да је у Републици Србији просечна годишња потрошња јестивог уља и масти на нивоу светске потрошње (у периоду 2005–2007. године).

Граф. 8. Структура потрошње масноћа у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)

Табела 9. Просечна годишња потрошња масти у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)⁷, кг, л

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	14,8	15,2	16,1	14,5	15,1	14,7	13,8	14,6	13,1	13,7
централна Србија	14,2	14,8	16,5	16,4	15,9	14,9	14,6	15,9	14,0	14,8
АП Војводина	16,4	16,0	15,0	13,3	14,7	13,6	11,7	11,3	10,9	12,5

Табела 10. Просечна годишња потрошња масти (по врстама) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), 2005–2007, кг, л

	Јестиво уље (л)	Маст (кг)	Остале биљне масноће (кг)
Република Србија	11,1	3,2	1,9
централна Србија	12,4	2,9	1,6
АП Војводина	7,4	4,2	2,5

⁷ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

6. ПРОИЗВОДИ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА

6.1. Потрошња меса

Месо представља важан извор биолошки вредних протеина (садржи све аминокиселине неопходне човеку), минерала (гвожђа, цинка, бабра) и витамина „Б12“. Због свог нутритивног састава месо у исхрани требало би да буде заступљено 10–13% од укупне енергетске вредности. Потрошња меса представља индикатор животног стандарда становништва.

Граф. 9. Просечна годишња потрошња меса (пожељна и стварна) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

Потрошња меса која је пожељна, према препорукама Светске здравствене организације, износи **72 килограма** по становнику. У посматраном периоду у Републици Србији месо и производи од меса су се недовољно трошили у исхрани становништва. Минимална потрошња остварена је у 2000. години у централној Србији (32 килограма, табела 11, граф. 9), и била је мања за око 56% од препоручене потрошње. У каснијим годинама долази до благог повећања у потрошњи, али је и даље доста нижа од препоручене потрошње (у 2009. години у Републици Србији остварена потрошња нижа је од препоручене за око 25%). Посматрано по регионима, запажа се већа

потрошња меса у АП Војводини у односу на централну Србију (просечна потрошња у АП Војводини 2000–2009. године износи 56,8 килограма, али је и она нижа од препоручене потрошње).

Сматра се да се минималне потребе у аминокиселинама за одраслог човека могу подмирити дневном потрошњом од најмање 120 грама меса, што годишње износи 44 килограма. Са просечном потрошњом меса од око 48 килограма по члану домаћинства ми прелазимо годишњи минимум потрошње.

Просечна годишња потрошња свежег меса у Републици Србији 2005–2007. износила је око 53 килограма по члану домаћинства. У оквиру укупне потрошње меса, домаћинства највише троше свињско месо (око 18 килограма по члану), затим живинско и говеђе (17,2 кг и 4,5 кг по члану домаћинства, табела 12). Посматрано по територији, највећу потрошњу живинског и свињског меса имају домаћинства у АП Војводини (25,3 кг односно 22,3 кг). Домаћинства у централној Србији имају већу потрошњу говеђег меса од домаћинстава у АП Војводини (5,0 кг и 3,2 кг по члану домаћинства). Просечна светска потрошња меса у периоду 2005–2007. године износи око 40 килограма по становнику годишње (у развијеним земљама 85,2 кг, а у неразвијеним само 11,2 кг). Ако се посматра потрошња меса по врстама, просечна потрошња говеђег меса у свету износи 9,5 килограма по становнику (у развијеним земљама 17,1 кг, а у неразвијеним 4,1 кг). Просечна светска потрошња свињског меса износи око 15 килограма (потрошња у развијеним земљама на нивоу је од 42,2 кг, а у неразвијеним земљама око 2,0 кг по становнику). Просечна потрошња живинског меса у свету износи 12,3 килограма по становнику (у развијеним земљама 20,7 кг, а у неразвијеним 2,7 кг; *FAO – Food balance sheets*).

Табела 11. Просечна годишња потрошња меса и производа од меса у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)⁸, кг

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	39,2	40,3	46,0	45,6	45,2	50,7	51,6	57,8	53,9	53,7
централна Србија	31,9	33,7	41,9	43,2	43,9	49,6	49,1	55,6	50,2	51,3
АП Војводина	56,7	55,5	55,8	48,3	48,9	52,9	61,4	64,0	64,5	59,7

Табела 12. Просечна годишња потрошња меса и производа од меса (по врстама) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), 2005–2007, кг

	Говеђе месо	Свињско месо	Живинско месо	Остале врсте меса	Сухомеснати производи
Република Србија	4,5	18,3	17,2	1,2	13,6
централна Србија	5,0	17,8	14,2	1,4	13,5
АП Војводина	3,2	22,3	25,3	0,8	11,2

⁸ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

6.2. Потрошња рибе

Риба се сматра универзалном намирницом у исхрани зато што садржи беланчевине високе биолошке вредности, врло мало масти а обилује минералима и витаминима. Месо рибе је мале енергетске вредности.

Граф. 10. Просечна годишња потрошња рибе и прерађевина од рибе (пожељна и стварна) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

Поред беланчевина које садрже многе есенцијалне аминокиселине, риба садржи и минерале (фосфор, калцијум, јод и др.) и витамине („А“, „Д“ и „Б“). Ако се путем исхране риба недовољно уноси, долази до недостатка омега 3 масних киселина, које су неопходне

за крвне судове. Да би се обезбедиле ове киселине, Светска здравствена организација препоручује да дневна потрошња рибе буде бар 30 грама.

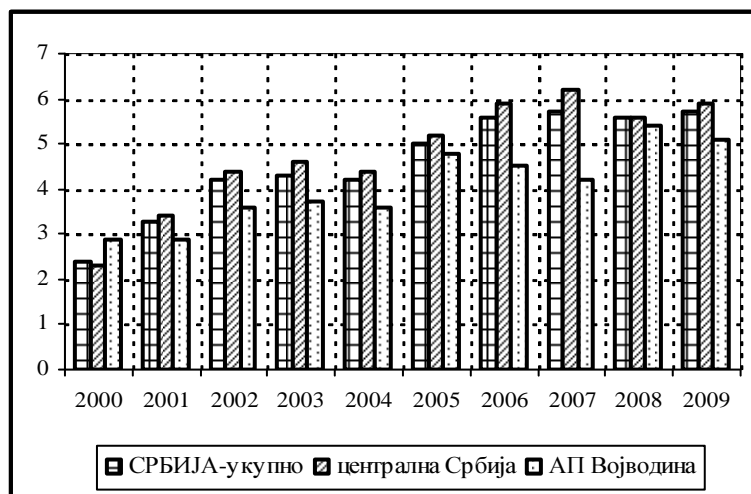
Потрошња рибе која је пожељна, на основу препорука Светске здравствене организације, износи **11 килограма** по становнику годишње. У посматраном периоду у Републици Србији присутна је изузетна ниска потрошња рибе и рибљих производа. У 2000. години остварена је потрошња која је чак за 78% нижа од препоручене (табела 13). У каснијем периоду ситуација се поправља, али је остварена потрошња и даље доста нижа од препоручене (граф. 10). У 2009. години у Републици Србији нижа је за око 48% од препоручене потрошње.

Просечна годишња потрошња рибе у Републици Србији 2005–2007. износи 5,4 килограма по члану домаћинства (у централној Србији 5,8 кг, а у АП Војводини 4,5 кг). Просечна светска потрошња рибе износи око 21 кг (у развијеним земљама око 25 кг, а у неразвијеним око 15 кг, *FAO – Food balance sheets*). Већа потрошња је у земљама које поседују море, односно реке, и које управо због тога имају изражене навике у конзумирању рибе. Са просечном годишњом потрошњом од око 5 килограма по члану домаћинства Република Србија је далеко испод светског просека.

Табела 13. Просечна годишња потрошња рибе и прерађевина од рибе у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)⁹, кг

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	2,4	3,3	4,2	4,3	4,2	5,0	5,6	5,7	5,6	5,7
централна Србија	2,3	3,4	4,4	4,6	4,4	5,2	5,9	6,2	5,6	5,9
АП Војводина	2,9	2,9	3,6	3,7	3,6	4,8	4,5	4,2	5,4	5,1

Граф. 11. Просечна годишња потрошња рибе и прерађевина од рибе у Републици Србији – по територији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг

⁹ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

6.3. Потрошња млека

Млеко и производи од млека представљају идеалну намирницу, јер садрже готово све хранљиве материје.

Граф. 12. Просечна годишња потрошња млека (пожељна и стварна) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), кг, л

Поред тога што садржи све потребне састојке (беланчевине, масти и угљене хидрате), млеко има у себи и све витамине („А“, „Б“, „Ц“ и „Д“). У погледу минералних материја млеко представља богат извор калцијума, фосфора, магнезијума и цинка.

Према нутриционистима, минимум потреба млека је на нивоу од 0,75 литара дневно. Конзумирањем једног литра пуномасног млека или одговарајућих количина млечних производа дневно одрасла особа у потпуности задовољава потребе свог организма у протеинима животињског порекла. Од потрошње млека и млечних

производа такође зависи стандард исхране становништва.

Пожељна потрошња, према препорукама Светске здравствене организације, износи **143 килограма** по становнику. Становништво Републике Србије недовољно троши у исхрани млеко и млечне производе. Минимална потрошња остварена је 2008. године у АП Војводини (око 90 кг, табела 14, граф. 12), и мања је од препоручене потрошње за око 37 %. Просечна годишња потрошња млека и млечних производа у Републици Србији од 2005. до 2007. године износила је око 98 килограма по члану домаћинства. У централној Србији просечна потрошња износи око 101 кг, а у АП Војводини око 90 кг (табела 15).

Ако се посматра укупна потрошња млека кроз различите врсте (свеже млеко; кисело млеко и јогурт; сир и остало) у Републици Србији, запажа се следеће: потрошња слатког млека износи око 60 л годишње, односно 0,16 л дневно по члану домаћинства; киселог млека и јогурта 22,9 л; белог сира 10,4 кг; осталих млечних производа 5,2 кг итд. Међу производима од млека, значајније место заузима само потрошња белог сира, док је потрошња кајмака и качкаваља готово безначајна.

Просечна светска потрошња млека изражена у еквиваленту конзумног млека (без маслаца и млека у праху) износи око 84 л по становнику годишње (у развијеним земљама око 240 л, а у неразвијеним око 30 л, FAO – Food balance sheets).

Табела 14. Просечна годишња потрошња млека и млечних производа у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)¹⁰, кг, л

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	96,2	98,7	103,4	98,1	97,1	96,6	97,5	101,0	95,2	100,4
централна Србија	92,8	98,2	104,3	101,7	100,0	99,8	100,6	103,6	97,4	102,1
АП Војводина	104,1	99,9	101,2	95,8	87,5	91,2	88,8	90,4	89,6	95,8

Табела 15. Просечна годишња потрошња млека и млечних производа (по врстама) у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства), 2005–2007, кг, л

	Млеко, свеже и дуготрајно (л)	Кисело млеко, јогурт и сл. (л)	Бели сир (кг)	Остали млечни производи (кг)
Република Србија	60,4	22,9	10,4	5,2
централна Србија	59,9	25,1	12,1	5,0
АП Војводина	61,8	16,7	5,5	5,6

¹⁰ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

6.4. Потрошња јаја

Јаја се по хранљивој вредности налазе између млека и меса, јер се конзумирањем једног јајета у организам уноси око 6 грама протеина и око 5 грама масти.

Граф. 13. Просечна годишња потрошња јаја (пожељна и стварна) по члану домаћинства у Републици Србији (сва домаћинства), ком.

Енергетска вредност просечно износи 162 килокалорија на 100 грама. Протеини јаја су високе биолошке вредности, садрже све есенцијалне аминокиселине, па јаја могу у исхрани заменити месо. Она су и одличан

извор фосфора, селена, рибофлавина, витамина („Б12“, „А“ и „Д“), и добар извор минерала гвожђа, цинка, бабра и других минерала.

Пожељна потрошња јаја, према препорукама Светске здравствене организације, износи **156 комада** по становнику.

Просечна годишња потрошња јаја у Републици Србији већа је од препоручених количина (граф. 13). У посматраном периоду просечна потрошња била је 211 комада, односно дневно 0,6 комада (табела 16). Остварена потрошња била је виша од препоручене за 35%. Ако посматрамо потрошњу јаја по територијама у Републици Србији у периоду 2005–2007, домаћинства у АП Војводини имала су потрошњу од 257 комада по члану домаћинства, а у централној Србији 238 комада.

Просечна годишња потрошња јаја у свету износи око 8,5 килограма (169 комада) по становнику (у развијеним земљама 246 комада, а у неразвијеним око 23 комада, *FAO – Food balance sheets*). Просечна годишња потрошња јаја у Републици Србији (231 комад у периоду 2005–2007) већа је од светског просека (169 комада).

Табела 16. Просечна годишња потрошња јаја у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)¹¹ ком.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Република Србија	181	187	199	212	205	216	235	243	218	218
централна Србија	165	175	188	231	190	198	225	252	215	216
АП Војводина	221	216	227	197	228	220	263	240	227	221

7. СТАТИСТИЧКА АНАЛИЗА

Табела 17. Однос пожељне и стварне потрошње основних група производа у Републици Србији

Променљиве	\bar{X}	Y	Z	D (%)
Жито	118,8	163,0	44,2	27,1
Поврће	122,2	160,0	37,8	23,6
Воће	51,3	74,0	22,7	30,7
Шећер	13,5	15,0	1,6	10,3
Масноће	14,6	14,0	-0,6	4,0
Месо	48,4	72,0	23,6	32,8
Риба	4,6	11,0	6,4	58,2
Млеко	98,4	143,0	44,6	31,2
Јаја	119,4	156,0	36,6	23,5

\bar{X} – аритметичка средина стварне потрошње

Y – пожељна потрошња

$Z = Y - \bar{X}$

D – (Z/Y), у %

¹¹ Билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, СЗС и РЗС.

На основу спроведене анализе (*табела 17*), запажа се да је најмања разлика од пожељне потрошње код **масноћа** (4,0%), а највећа код потрошње **рибе**, где износи 58,2 %. Што се тиче осталих група производа, код жита ова разлика износи 27,1 %; код поврћа 23,6%; воћа 30,7%; шећера 10,3%; меса 32,7 %; млека 31,2% и јаја 23,5%.

8. КАЛОРИЈСКА (ЕНЕРГЕТСКА) ВРЕДНОСТ ИСХРАНЕ

Калоријска вредност исхране, односно енергетска вредност просечног дневног оброка подразумева колико у просеку, у току једног дана, преко утрошене хране, члан домаћинства унесе калорија. Да ли ће калорична вредност исхране задовољити потребе или не, зависи од низа фактора, као што су: старост, пол, врста посла коју лице обавља, климатски услови и др.

Уз енергетску вредност исхране, потребно је да се испуне и квалитативни захтеви правилне исхране. Пожељно је да у укупној исхрани калорије животињског порекла буду заступљене најмање са 30,0%. Нутриционисти сматрају да однос између калорија биљног порекла и калорија животињског порекла треба да буде 1 : 1. Количина енергетске вредности у новије

време мери се џулима (раније се мерила у калоријама). Једна килокалорија износи 4,18 КЈ.

Просечна дневна енергетска вредност исхране по члану домаћинства у Републици Србији у периоду 2000–2009. године износила је 11625 КЈ (2781 калорија, *табела 18*). У европским земљама овај износ креће се од 11500 до 17500 КЈ (*табела 19*).

Просечна дневна енергетска вредност биљног порекла на нивоу је од 8091 КЈ, односно са учешћем од 69,6 %; калорије животињског порекла у посматраном периоду биле су заступљене са 30,4%, односно тек прелазе захтевани минимум. Просечна енергетска вредност дневног оброка у свету у периоду 2005–2007. године износи 2777,7 калорија (*табела 18*). Постоје значајне разлике у енергетској вредности дневног оброка у земљама различитог степена економске развијености. Највећу просечну енергетску вредност дневног оброка имају потрошачи у Сједињеним Америчким Државама и она износи 3770 калорија. Иза Сједињених Америчких Држава незнатно заостају Аустрија и Грчка (3760 односно 3700 калорија). Најмању просечну енергетску вредност дневног оброка имају потрошачи у Сомалији и она износи 1951,7 калорија. Испред Сомалије налазе се Венецуела и Индија (2 582 односно 2301 калорија, *табела 19*).

Табела 18. Енергетска вредност просечног дневног оброка у Републици Србији

	Укупно (КЈ)	Према изворима		Структура у % (укупно = 100)	
		биљног порекла (КЈ)	животињског порекла (КЈ)	биљног порекла (КЈ)	животињског порекла (КЈ)
2000–2009.	11625	8091	3534	69,6	30,4

9. БИОХЕМИЈСКИ САСТАВ ХРАНЕ

Прехрамбени производи садрже три врсте хранљивих састојака на основу чијег односа се сагледава квалитет исхране:

- *протеини (беланчевине)* – њихово учешће у дневном оброку треба да износи најмање **15%**;
- *масти* – оптимално учешће у исхрани је **30%**;
- *угљени хидрати* – оптимално учешће је **55%**.

9.1. Потрошња беланчевина

Неопходни састојак правилне исхране јесу беланчевине јер представљају незаменљив материјал за обнову и раст ткива, као и у стварању заштитних материја у случају обољења. Да би исхрана била избалансирана, потребно је, као и код калорија, да постоји одређен однос потрошње беланчевина животињског и биљног порекла. Сматра се да овај однос треба да буде око 55,0% : 45,0%, и то у корист беланчевина животињског порекла. Нутриционисти, такође, сматрају да у дневном оброку треба да буде најмање 1 грам беланчевина на 1 килограм телесне тежине. Према овим препорукама, потрошња протеина у Републици Србији није задовољавајућа. Укупна потрошња беланчевина у исхрани у Републици Србији у периоду 2000–2009. износила је око 79 грама дневно по члану домаћинства (*табела 20*).

Просечна потрошња протеина по становнику у свету у периоду 2000–2002. износила је 75 грама, а у периоду 2005–2007. око 77 грама (*табела 19*). Највећу потрошњу протеина има Израел и износи 126,4 грама. Такође, релативно високу потрошњу имају и Грчка (118,1 грам) и Сједињене Америчке Државе (113,9 грама). Најмању потрошњу протеина имају потрошачи у Сомалији и она износи 55,5 грама. Испред Сомалије налазе се Индија и Венецуела (56,0 грама односно 71,2 грама).

Протеини животињског порекла слични су онима који чине састав човечјег организма и они садрже битне аминокиселине које организам мора да добије путем исхране јер сам не може да их синтетизује. Оне се налазе у животињским производима у идеалном односу, док их биљне намирнице садрже само појединачно.

Потрошња висококвалитетних беланчевина животињског порекла у Републици Србији у периоду 2000–2009. износила је 34,7 грама по члану домаћинства дневно. Сматра се да дневна потрошња беланчевина животињског порекла треба да се креће у просеку од око 35 грама по члану. Структура потрошње, према изворима, показује да је претежни део утрошених беланчевина биљног порекла (55,8%).

Табела 19. Потрошња калорија, протеина и масноћа (по становнику, дневно) у свету¹²

	Калорије (број)			Протеини (гр)			Масноће (гр)		
	2000–2002	2003–2005	2005–2007	2000–2002	2003–2005	2005–2007	2000–2002	2003–2005	2005–2007
СВЕТ	2795,0	2753,0	2777,7	75,0	76,0	76,6	76,7	76,0	78,6
АФРИКА									
Алжир	2990,7	3074,0	3104,3	80,0	86,0	86,1	71,0	64,0	67,1
Египат	3341,0	3151,0	3163,3	95,0	90,0	91,1	59,3	54,0	52,9
Сомалија	1724,7	1732,0	1951,7	51,7	52,0	55,5	59,7	58,0	20,7
АМЕРИКА, Северна									
Куба	2998,0	3316,0	3295,0	73,7	78,0	80,3	51,7	57,0	62,2
Мексико	3155,3	3246,0	3244,7	90,7	91,0	92,3	86,7	93,0	95,3
САД	3794,7	3777,0	3770,0	114,0	114,0	113,9	156,7	160,0	161,1
АМЕРИКА, Јужна									
Аргентина	3075,0	3061,0	3000,7	100,3	93,0	94,2	105,7	102,0	107,5
Бразил	3010,0	3078,0	3099,3	81,3	84,0	84,4	92,3	104,0	105,3
Венецуела	2351,3	2520,0	2581,7	63,7	68,0	71,2	63,0	73,0	73,7
АЗИЈА									
Кина	2956,3	2944,0	2974,0	81,7	88,0	89,1	85,7	86,0	89,9
Индија	2420,0	2270,0	2300,7	56,3	55,0	56,0	50,7	46,0	47,7
Израел	3644,0	3568,0	3539,7	126,0	125,0	126,4	138,3	145,0	145,7
Јапан	2783,3	2920,0	2806,3	92,3	92,0	91,8	86,3	89,0	90,0
Кувајт	3052,3	2974,0	3038,0	83,7	88,0	92,9	110,7	97,0	100,3
Турска	3358,7	3427,0	3482,0	95,3	98,0	99,0	90,7	98,0	103,1
УАЕ	3198,0	3099,0	3138,0	100,3	103,0	103,9	95,3	83,0	83,5
ЕВРОПА									
Аустрија	3733,7	3710,0	3760,0	110,3	107,0	107,1	161,3	160,0	162,7
Белгија	3583,3	3717,0	3690,3	89,3	98,0	97,0	159,7	164,0	163,7
Босна и Херцеговина	2761,7	3037,0	3083,7	71,0	87,0	88,1	58,7	69,0	73,4
Бугарска	2800,7	2770,0	2761,0	86,0	79,0	76,8	93,3	98,0	98,5
Чешка Република	3118,3	3353,0	3316,7	91,3	95,0	95,6	114,7	121,0	134,5
Хрватска	2770,7	2949,0	2986,7	73,0	76,0	78,5	88,7	99,0	107,4
Данска	3408,7	3397,0	3397,3	109,3	108,0	110,8	139,3	136,0	135,8
Француска	3633,7	3585,0	3553,0	118,3	115,0	113,0	169,3	165,0	163,9
Немачка	3474,0	3505,0	3530,0	98,7	99,0	99,4	144,3	142,0	142,8
Грчка	3688,0	3697,0	3700,0	116,3	117,0	118,1	149,3	146,0	150,0
Мађарска	3470,7	3416,0	3438,3	95,3	90,0	89,1	146,0	144,0	148,1
Италија	3689,7	3685,0	3656,7	114,0	113,0	111,9	157,7	158,0	158,2
Холандија	3354,0	3211,0	3242,7	109,0	103,0	105,0	145,0	134,0	136,4
Пољска	3375,3	3372,0	3397,3	99,0	100,0	101,2	112,0	113,0	113,6
Румунија	3413,7	3453,0	3510,3	104,0	109,0	110,9	95,7	103,0	109,1
Русија	3000,0	3159,0	3271,7	88,7	93,0	97,4	80,3	87,0	91,5
Србија	2660,0	...	2729,0	75,7	...	74,6	117,0	...	119,7
Словенија	3014,7	3171,0	3220,3	103,7	100,0	101,4	108,0	121,0	121,1
Шпанија	3363,3	3333,0	3270,7	111,3	110,0	108,4	150,7	151,0	150,8
Шведска	3135,0	3115,0	3116,0	104,3	107,0	106,7	124,0	123,0	123,4
Македонија	2639,3	2888,0	2982,7	70,3	74,0	75,8	80,0	102,0	114,3
Велика Британија	3397,0	3433,0	3442,0	101,0	104,0	104,2	141,3	137,0	144,8
ОКЕАНИЈА									
Аустралија	3090,0	3113,0	3186,0	104,0	105,0	106,4	135,7	136,0	143,0
Нови Зеланд	3220,3	3148,0	3150,3	97,7	93,0	93,6	113,3	116,0	119,1

¹² FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations, Rome.

Табела 20. Просечна дневна потрошња беланчевина у Републици Србији, по члану домаћинства
(сва домаћинства)

	Укупно гр	Према изворима		Структура у % (укупно = 100)	
		биљног порекла (гр)	животињског порекла (гр)	биљног порекла	животињског порекла
2000–2009	78,8	44,1	34,7	55,8	44,2

9.2. Потрошња масти

Поред беланчевина, важно место у исхрани припада и мастима. У нашој исхрани масти представљају драгоцен извор телесне топлоте и енергије. У поређењу са угљеним хидратима и протеинима дају отприлике два пута већу количину енергије и топлоте (један грам масноће садржи 39 КЈ). Извесне масти су носиоци витамина који су у њима растворљиви, као „А“, „Д“, „Е“ и „К“. Према схватању нутрициониста, укупне масноће

у људској исхрани треба да износе 25%–35% енергетске вредности дневног obroка, тј. од 80 до 120 грама.

Масноће могу бити животињског или биљног порекла и разликују се по свом хемијском саставу. Најбољи извор биљних масноћа је нерафинисано маслиново уље. У животињским производима масноће су садржане у месу, млеку и прерађевинама (нарочито маслацу), у јајима и сл.

Табела 21. Просечна дневна потрошња масти у Републици Србији, по члану домаћинства (сва домаћинства)

	Укупно гр	Према изворима		Структура у % (укупно = 100)	
		биљног порекла (гр)	животињског порекла (гр)	биљног порекла	животињског порекла
2000–2009	110,8	39,9	70,9	36,0	64,0

Просечна дневна потрошња масти по члану домаћинства у Републици Србији у периоду 2000–2009. износила је око 111 грама (табела 21). Структура укупне потрошње масти указује да око 36,0% чине масти биљног порекла, а око 64,0% масти животињског порекла. Највећи део масти животињског порекла чине масти из меса, затим масти из млека, масноће животињског порекла и др. Највећи део масти биљног порекла чине масти из масноћа, затим из жита итд.

Просечна потрошња масти по становнику у свету у периоду 2000–2002. износила је око 77 грама, а у периоду 2005–2007. око 79 грама (табела 19). Највећу потрошњу масти у свету има Француска, где износи 163,9 грама. Иза ње незнатно заостају Белгија (163,7 грама) и Аустрија (162,7 грама). Најмању потрошњу масти имају потрошачи у Сомалији и она износи 20,7 грама. Испред Сомалије налазе се Египат и Индија (52,9 грама односно 47,7 грама).

9.3. Потрошња угљених хидрата

Угљени хидрати су по свом хемијском саставу једињења угљеника, водоника и кисеоника, из којих се хемијским процесима у нашем телу стварају топлота и енергија. Представљају основни извор калоричне вредности у исхрани становништва (1 грам угљених хидрата износи 16,8 КЈ). Има их и у биљним и у животињским намирницама а човек их највише уноси хлебом, кромпиром, воћем и шећером. Најважнији угљени хидрат биљног порекла јесте скроб.

Количина угљених хидрата која се уноси путем хране указује на висину животног стандарда становништва. Земље са ниским животним стандардом имају у исхрани више житарица и обрнуто, са високим стандардом имају више меса и квалитетних производа. Потребна количина угљених хидрата која мора да се унесе у организам зависи од тежине посла којом се човек бави. Препорука нутрициониста је да у дневном obroку буде заступљено 400–500 грама угљених хидрата.

Табела 22. Просечна дневна потрошња угљених хидрата у Републици Србији, по члану домаћинства
(сва домаћинства)

	Укупно гр	Према изворима		Структура у % (укупно = 100)	
		биљног порекла (гр)	животињског порекла (гр)	биљног порекла	животињског порекла
2000–2009	383,7	366,4	17,3	95,5	4,5

Просечна дневна потрошња угљених хидрата по члану домаћинства у Републици Србији у периоду 2000–2009. износила је око 384 грама (табела 22). Структура потрошње, према изворима, показује да је највећи део утрошених угљених хидрата био биљног порекла (95,5%), док је удео утрошених угљених хидрата животињског порекла само 4,5%.

10. ЗАКЉУЧАК

Анализирајући податке о утрошеним количинама намирница по члану домаћинства у Републици Србији 2000–2009. запажа се следеће:

- У исхрани становништва Републике Србије уочава се **смањење** остварене потрошње жита, поврћа, воћа, меса, рибе и млека у односу на пожељну потрошњу. Такође се запажа, **повећање** потрошње јаја у односу на пожељну потрошњу, док се остварена потрошња масноћа креће око пожељне потрошње.

- Због ниске потрошње меса и рибе недовољно се уноси гвожђе, а због ниске потрошње млека и млечних производа недовољно се уноси калцијум.

- Недовољна потрошња поврћа и воћа води до смањења уноса витамина, минерала и олигоелемената.

- Повећана потрошња јаја јесте разлог за забринутост јер су јаја значајан извор холестерола и зато треба водити рачуна о количини јаја која се конзумирају.

- Структура потрошње беланчевина, према изворима, показује већу потрошњу беланчевина биљног порекла (око 55%) у односу на беланчевине животињског порекла. Нутриционисти сматрају да је идеалан однос 55% : 45% у корист протеина животињског порекла.

- Структура укупне потрошње масти показује да се потрошња масти животињског порекла креће око 65%. Према препорукама нутрициониста, потребан је минималан унос масноћа животињског порекла, свега око 10% у структури укупних масноћа, због тога што се тешко варе и што њихово прекомерно конзумирање доводи до оштећења кардиоваскуларног система, односно до појаве холестерола. Масноће могу да праве резерве у телу, те се њиховим прекомерним уношењем нагомилавају у телу и тада долази до непожељне гојазности.

- Структура укупне потрошње угљених хидрата показује да су угљени хидрати биљног порекла доминантни у потрошњи и да се крећу око 96%.

ЛИТЕРАТУРА

1. FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations (Production Yearbook, Food balance sheets).
2. Diet, nutrition and the prevention of chronic diseases: report of a joint WHO/FAO expert consultation, Geneva, 28 January - 1 February 2002.
3. Erdman, J.W.Ir: Nutrition; Past, Present and Future, Food tehnological, USA, 1989.
4. Report of a WHO Study Group. Diet, nutrition and the prevention of chronic diseases. WHO Technical Report Series 797, Geneve 1990.
5. Drewnowski, A. Popkin BM. The nutrition transition: new trends in the global diet. Nutrition Reviews, 1997.
6. Gurr, M.L. Role of fats in food and nutrition, 1992.
7. Garrow . Human nutrition and dietetics. Edinburgh : Churchill - Livingstone, 2000.
8. Статистички билтен „Анкета о потрошњи домаћинстава“ за одговарајуће године, РЗС Београд.
9. „Храна и исхрана“, Друштво за исхрану Србије, Београд.
10. Влаховић, Б.: Тржиште пољопривредно прехранбених производа, 2003.
11. Петровић, Ј. и Ранђеловић, В.: Развој економских могућности производње прехранбених добара и нивоа реалне тражње домаћинстава да обезбеде репродуктивне и развојне потребе савремене исхране чланова домаћинства – „Храна и исхрана“ – Зборник радова за 9. конгрес о исхрани, Котор 1996.
12. Бурзановић, М., Златановић, В., Миљковић, Д.: Квалитет исхране становништва пре и за време спровођења санкција у СР Југославији, РД, бр. 3 СЗС, 1996.
13. Златановић, В., Бурзановић, М.: Статистичко-методолошки проблеми усклађивања билансног и анкетног метода обухвата пољопривредно-прехранбених производа у планирању развоја исхране људи, РД, бр. 18 СЗС, 1996.
14. Бурзановић, М., Златановић, В., Петровић, Ј.: Потребе и могућности обезбеђивања података о расположивим и употребљеним средствима домаћинства у функцији поузданијег доприноса планирању и остваривању понуде и потражње прехранбених добара и исхране становништва, „Храна и исхрана“ - Зборник радова за 9. конгрес о исхрани, Котор 1996.
15. Симић, Ј., Ранђеловић, В.: Економске еколошко-технолошке могућности развоја производње високо вредне и здраве хране у Републици Србији, Зборник радова „Менаџмент и менаџмент здраве хране“, Београд: Институт за интернационални менаџмент, 1992.
16. Љубисављевић, М.: Животне намирнице, Београд 1990.

Активности

Activities

Серије базних индекса (просек 2010=100)

Base indices series (average 2010=100)

Шифра	Назив
Code	Title
01105	Бруто домаћи производ, РСД, релативне цене 2005. - укупно (квартална серија) <i>Gross domestic product, RSD, relative prices 2005. - total (quarterly series)</i>
01106	Бруто домаћи производ, РСД, релативне цене 2005. - укупно (месечна серија према: Boot, Febes and Lisman) <i>Gross domestic product, RSD, relative prices 2005. - total (monthly series by the Boot, Febes and Lisman)</i>
01000	Индустријска производња - укупно (са прогнозом за три месеца) <i>Industrial production - total (with 3 months ahead forecast)</i>
01001	Индустријска производња - енергија <i>Industrial production - energy</i>
01002	Индустријска производња - интермедијарни производи, осим енергије <i>Industrial production - intermediary products, except energy</i>
01003	Индустријска производња - капитални производи <i>Industrial production - capital products</i>
01004	Индустријска производња - трајни производи за широку потрошњу <i>Industrial production - durable products for consumption</i>
01005	Индустријска производња - нетрајни производи за широку потрошњу <i>Industrial production - non-durable products for consumption</i>
01300	Индустријска производња - рударство <i>Industrial production - Mining and quarrying</i>
01400	Индустријска производња - прерађивачка индустрија (са прогнозом за три месеца) <i>Industrial production - manufacturing (with 3 months ahead forecast)</i>
01500	Индустријска производња - снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Industrial production - Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
01065	Продаја и откуп производа пољопривреде, шумарства и рибарства - укупно <i>Sale and purchase of agricultural, forestry and fishing products - total</i>
01031	Часови рада на градилиштима - предузећа (квартална серија) <i>Hours of work on construction sites - enterprises (quarterly series)</i>
01030	Часови рада на градилиштима - предузећа (месечна серија) <i>Hours of work on construction sites - enterprises (monthly series)</i>
01040	Обим услуга у саобраћају - укупно <i>Volume of transport services - total</i>
01047	Обим услуга у путничком саобраћају - укупно <i>Volume of services in passengers' transport - total</i>
01054	Обим услуга у теретном саобраћају - укупно <i>Volume of services in freights' transport - total</i>
01070	Ноћења туриста - укупно <i>Tourist nights - total</i>
01071	Ноћења туриста - домаћи <i>Tourist nights - domestic</i>
01072	Ноћења туриста - страни <i>Tourist nights - foreign</i>

АКТИВНОСТИ

Укупан бруто домаћи производ (изражен у релативним ценама 2005. године) у првих шест месеци 2011. већи је за 9,8% у односу на исти период 2010. године, што охрабрује, с обзиром на годишњи пад од 5,8% у 2010. години. У другом кварталу 2011. године укупни БДП је за 3% већи од просека 2010. и за 6,8% од укупно оствареног БДП-а у другом кварталу 2010. године, рачунато по новој методологији.

Укупна индустријска производња је у првих једанаест месеци 2011. већа за 2,1%, у односу на исти период претходне године. У трећем кварталу 2011. године, укупна производња је мања за 1,9%, у односу на трећи квартал 2010. године. Индустријска производња је, у односу на претходни месец, већа у септембру за 9,2% и октобру за 2,9%, док је у новембру мања за 0,3%. У односу на исте месеце претходне године, у септембру производња пада по стопи од 2,8%, док расте у октобру и новембру по стопама од 0,4% и од 2,3%. У односу на просек 2010. године, производња је већа у септембру, октобру и новембру за 6,9%, 10%, односно за 9,7%, респективно.

Посматрано по секторима, у односу на просек 2010. године, за првих једанаест месеци 2011. године, остварен је раст у сектору рударства од 9,4%, у прерађивачкој индустрији од -1%, а у производњи и дистрибуцији електричне енергије, гаса и воде пад од 8,1%.

Унутар економских групација производа, у првих једанаест месеци 2011, у односу на исти период 2010. године, производња је забележила стопе: у производњи енергије 5,5%, интермедијарних производа, осим енергије 3,8%, капиталних производа 3,8%, трајних производа за широку потрошњу -16,4% и нетрајних производа за широку потрошњу -1,4%.

Грађевинска активност, мерена часовима рада на градилиштима предузећа, у првих девет месеци 2011. већа је за 0,7% у односу на исти период претходне године, а мања од просека 2010. године за 2%. У трећем кварталу 2011. већа је за 0,5% у односу на трећи квартал претходне године, док је већа од просека 2010. године за 9,7%.

Обим укупне саобраћајне активности у трећем кварталу 2011. године већи је за 25,6% од просека 2010, а за 9,1% од укупно остварених услуга у трећем кварталу 2010. године. У првих девет месеци 2011. саобраћајна активност је већа за 10,9% него у истом периоду 2010. и такође је већа за 10,4% од просека 2010. године.

Туристичка активност, мерена укупним бројем ноћења туриста, месечно опада у септембру (за 26,3%), октобру (за 3%) и новембру (за 37,6%). Годишње стопе за септембар, октобар и новембар износе: -4,4%, -6,8% и -8,1%. У односу на просек 2010. године, укупна ноћења туриста расту у септембру за 10,9%, октобру за 7,6%, док у новембру падају за 32,9%. За првих једанаест месеци 2011. остварено је 4,5% више ноћења у односу на исти период 2010. године. У истом периоду, број ноћења домаћих туриста бележи раст за 1,9%, а број ноћења страних туриста раст за 13,6%, у односу на првих једанаест месеци 2010. године.

ACTIVITIES

Total gross domestic product (expressed at 2005 relative prices) in the first six months of 2011 increased by 9.8% compared to same period 2010, which can be encouraging, as annual decrease in 2010 was 5.8%. In the second quarter of 2011, GDP was 3% above the average in 2010, and increased by 6.8% in comparison to the second quarter of the previous year (new methodology).

Total industrial production, in the first eleven months of 2011, recorded 2.1% increase with the respect to the same period previous year. In the third quarter of 2011, it recorded 1.9% decrease with respect to the third quarter of the previous year. In September and in October, industrial production increased by 9.2% and by 2.9%, but in November it decreased by 0.3% comparing to the previous month. In September, October and November, total industrial production recorded rates: -2.8%, 0.4% and 2.3% in comparison to the previous September, October and November, respectively. Production in September, October and November, with the respect to the average production in 2010, recorded rates: 6.9%, 10% and 9.7%, respectively.

Observed by sectors, industrial production in the first eleven months of 2011 recorded rates: in mining and quarrying sector 9.4%, in manufacturing -1% and in electricity, gas and water supply 8.1%, with respect the to average in 2010.

Comparing by economic use, with respect to the same period in 2010, the realized rates in the first eleven months of 2011 were: in production of energy 5.5%, in intermediary production, except energy 3.8%, in production of capital goods 3.8%, in production of durable products for consumption -16.4% and in production of non-durable products for consumption -1.4%.

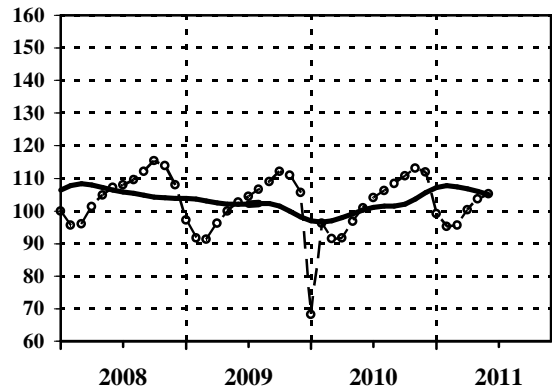
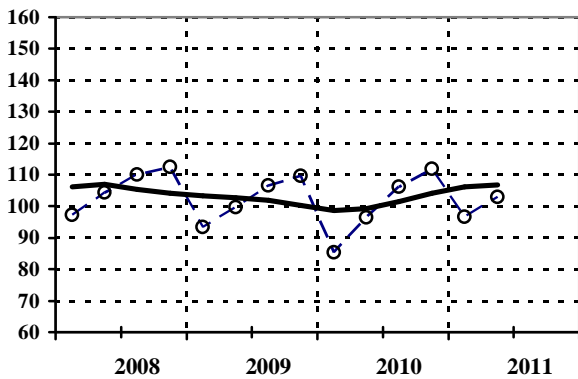
The volume of construction activity, expressed by hours of work on construction sites in enterprises, in the first nine months of 2011, recorded 0.7% increase with the respect to the same period of the previous year, but it recorded 2% decrease with the respect to the average in 2010. In the third quarter of 2011, it was 0.5% above the level attained in the third quarter of the previous year, and it was 9.7% above the average in 2010, too.

The volume of transport activities in the third quarter of 2011 was 25.6% above the average in 2010. This activity increased by 9.1% in comparison to the third quarter of the previous year. In the first nine months in 2011, the transport activities increased by 10.9% with the respect to same period of the previous year, and it increased by 10.4% with respect to the average in 2010.

Tourist activity, measured by total number of tourist nights, decreased in September by 26.3%, in October by 3% and in November by 37.6% (monthly rates). Annual rates in September, October and November were: -4.4%, -6.8% and -8.1%, respectively. With respect to the average in 2010, there were increases recorded: 10.9% in September, 7.6% in October, but they decreased in November by 32.9%. In the first eleven months in 2011, tourist activity was 4.5% above the level realized in the same period of the previous year. In the observed period, the number of domestic tourist nights increased by 1.9%, and the number of foreign tourist nights increased by 13.6%, compared to the first eleven months in 2010.

01105 Бруто домаћи производ, РСД, релативне цене 2005.
-укупно (квартална серија)
Gross domestic product, RSD, relative prices 2005.
- total (quarterly series)

01106 Бруто домаћи производ, РСД, релативне цене 2005.
-укупно (месечна серија)
Gross domestic product, RSD, relative prices 2005.
- total (monthly series)

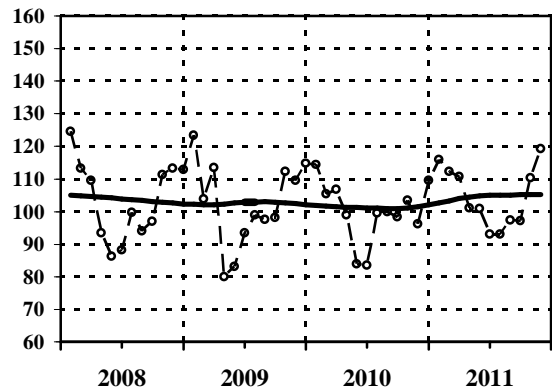
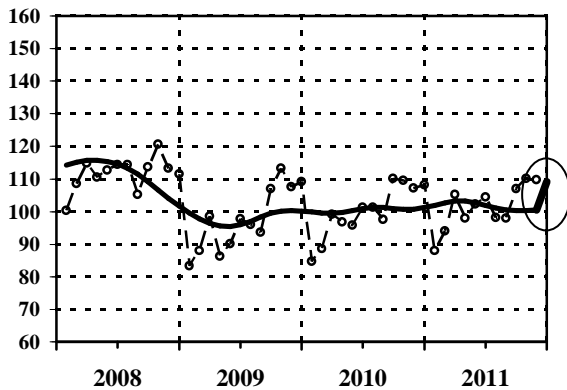
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
		I			II			III			IV		
01105	2009			93,4			99,6			106,6			109,5
01105	2010			85,4			96,5			106,2			111,9
01105	2011			96,6			103,0						
01106	2009	97,2	91,7	91,3	96,2	99,9	102,7	104,4	106,5	109,0	112,0	110,8	105,5
01106	2010	68,3	96,2	91,6	91,8	96,8	100,9	104,0	106,2	108,4	110,7	113,1	111,9
01106	2011	99,1	95,2	95,6	100,4	103,6	105,2						

01000 Индустриска производња - укупно
(са прогнозом за један месец)
Industrial production - total
(with 1 month ahead forecast)

01001 Индустриска производња
- енергија
Industrial production
- energy

Ø 2010=100

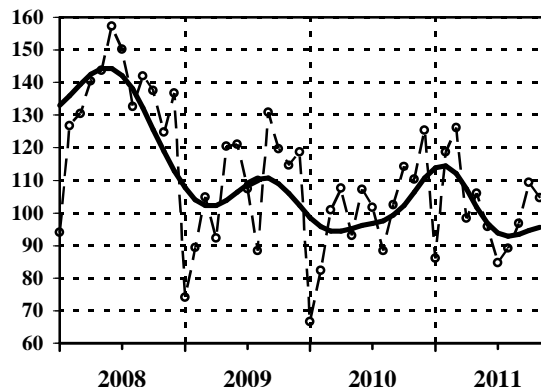
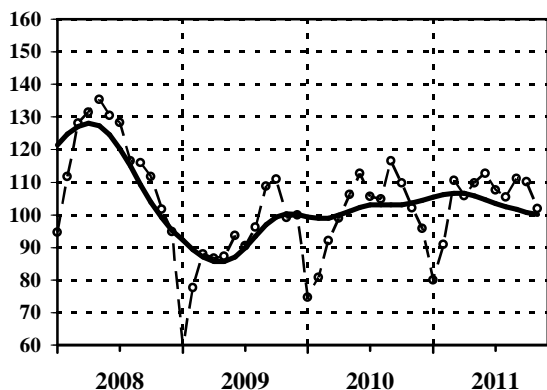
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01000	2009	83,2	88,0	98,5	86,2	90,1	97,8	96,1	93,7	106,9	113,3	107,6	109,1
01000	2010	84,7	88,5	99,2	96,7	95,9	101,3	101,2	97,6	110,0	109,6	107,2	108,1
01000	2011	87,9	94,0	105,2	97,9	102,2	104,5	98,2	97,9	106,9	110,0	109,7	109,1
01001	2009	123,4	103,9	113,5	80,0	83,0	93,4	98,9	97,5	98,2	112,2	109,5	114,7
01001	2010	114,5	105,4	106,8	98,9	83,9	83,4	99,6	99,9	98,4	103,5	96,2	109,5
01001	2011	115,9	112,2	110,6	101,0	100,9	93,0	93,1	97,3	97,1	110,2	119,2	

Напомена: Индекс за децембар 2011. за серију 01000 је прогнозиран.
Footnote: Index for December 2011, for series 01000 is predicted.

01002 Индустриска производња
- интермедијарни производи, осим енергије
Industrial production
- intermediary products, except energy

01003 Индустриска производња
- капитални производи
Industrial production
- capital products

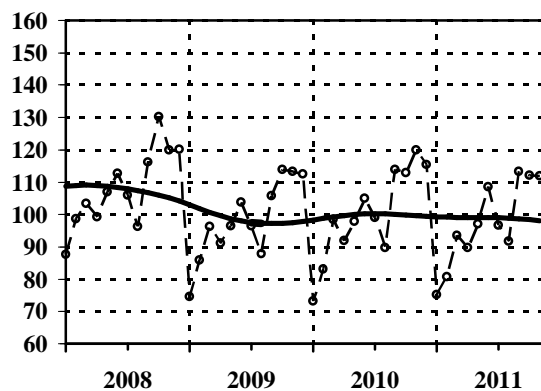
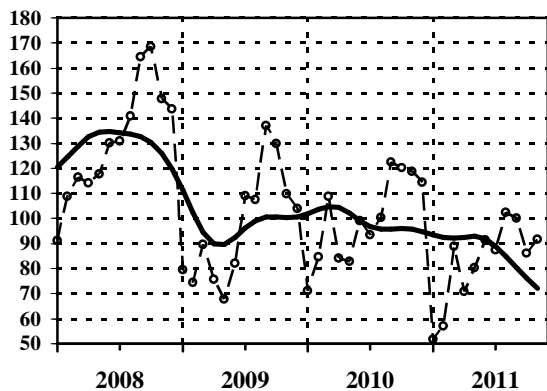
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / *trend - cycle component*
-○- оригинална серија / *original series*

Серија <i>Series</i>	Год. <i>Year</i>	I <i>Jan</i>	II <i>Feb</i>	III <i>Mar</i>	IV <i>Apr</i>	V <i>May</i>	VI <i>Jun</i>	VII <i>Jul</i>	VIII <i>Aug</i>	IX <i>Sep</i>	X <i>Oct</i>	XI <i>Nov</i>	XII <i>Dec</i>
01002	2009	59,9	77,7	88,0	86,6	87,2	93,6	90,6	96,2	108,8	110,9	99,2	99,9
01002	2010	74,7	80,7	92,1	99,0	106,2	112,6	105,5	104,9	116,6	109,7	102,0	95,8
01002	2011	79,9	90,9	110,4	105,8	109,8	112,7	107,6	105,4	111,0	110,1	101,8	
01003	2009	74,1	89,3	104,8	92,3	120,4	121,1	107,4	88,4	130,8	119,6	114,6	118,8
01003	2010	66,7	82,3	100,9	107,6	93,0	107,1	101,6	88,4	102,5	114,3	110,2	125,4
01003	2011	86,1	118,7	126,2	98,3	105,9	95,8	84,6	89,2	96,8	109,4	104,6	

01004 Индустриска производња
- трајни производи за широку потрошњу
Industrial production
- durable products for consumption

01005 Индустриска производња
- нетрајни производи за широку потрошњу
Industrial production
- non-durable products for consumption

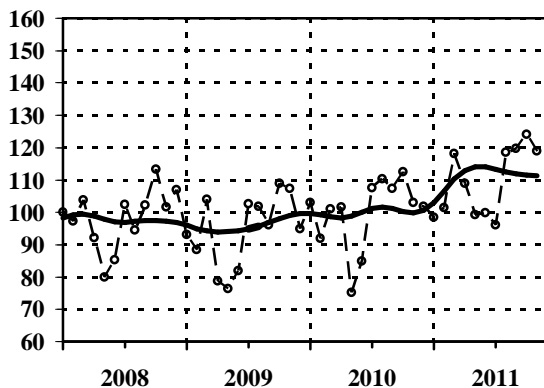

Ø 2010=100

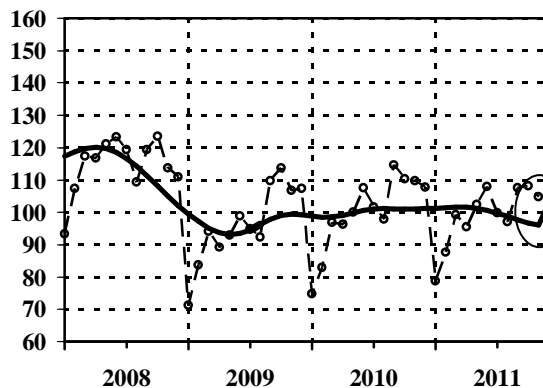
— тренд - циклус компонента / *trend - cycle component*
-○- оригинална серија / *original series*

Серија <i>Series</i>	Год. <i>Year</i>	I <i>Jan</i>	II <i>Feb</i>	III <i>Mar</i>	IV <i>Apr</i>	V <i>May</i>	VI <i>Jun</i>	VII <i>Jul</i>	VIII <i>Aug</i>	IX <i>Sep</i>	X <i>Oct</i>	XI <i>Nov</i>	XII <i>Dec</i>
01004	2009	79,5	74,3	89,6	75,7	67,8	82,0	109,0	107,6	137,0	130,0	109,7	103,9
01004	2010	71,1	84,7	108,7	84,1	82,8	99,2	93,4	100,4	122,5	120,3	118,7	114,3
01004	2011	51,7	57,2	89,0	70,9	80,2	91,5	87,4	102,5	100,0	86,1	91,6	
01005	2009	74,5	85,9	96,2	91,2	96,5	103,7	96,4	87,8	105,8	113,9	113,2	112,4
01005	2010	73,3	83,1	98,4	91,9	97,8	104,9	99,1	89,8	113,8	112,8	120,0	115,4
01005	2011	75,2	80,7	93,5	89,8	97,1	108,5	96,7	91,8	113,2	112,0	111,8	

01300 Индустриска производња
- рударство
Industrial production
- mining and quarrying

01400 Инд. производња - прерађивачка инд.
(са прогнозом за један месец)
Industrial production - manufacturing
(with 1 month ahead forecast)

Ø 2010=100

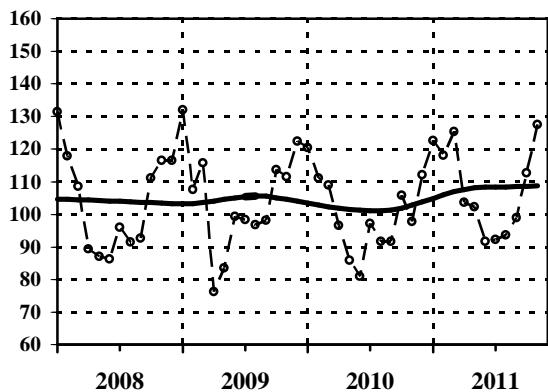
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01300	2009	93,2	88,5	103,9	78,7	76,3	81,8	102,7	101,9	96,1	109,0	107,3	95,0
01300	2010	103,0	91,9	101,0	101,7	75,1	84,8	107,6	110,2	107,4	112,4	103,0	101,9
01300	2011	98,5	101,5	118,2	108,9	99,2	99,9	96,0	118,5	119,8	124,1	119,0	
01400	2009	71,2	83,6	94,1	89,2	92,9	98,9	95,0	92,3	109,8	113,6	106,8	107,3
01400	2010	74,7	82,9	96,8	96,2	100,0	107,6	101,7	97,9	114,6	110,2	109,8	107,7
01400	2011	78,7	87,6	99,3	95,6	102,4	107,9	99,9	97,0	107,6	108,2	104,7	102,9

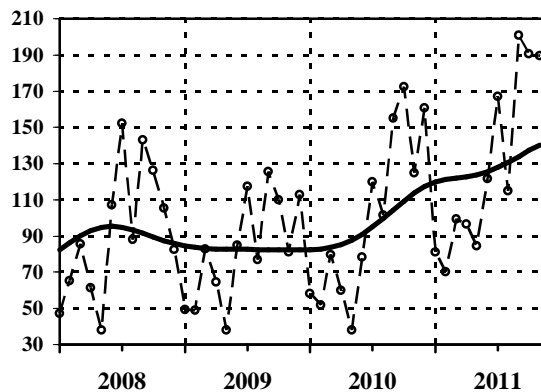
Напомена: Индекс за децембар 2011. за серију 01400 је прогнозиран.

Footnote: Index for December 2011, for series 01400 is predicted.

01500 Индустриска производња - снабдевање
ел. енергијом, гасом, паром и климатизација
Industrial production
- electricity, gas, steam and air conditioning supply

01065 Продаја и откуп производа пољопривреде,
шумарства и рибарства - укупно
Sale and purchase of agricultural, forestry and
fishing products - total

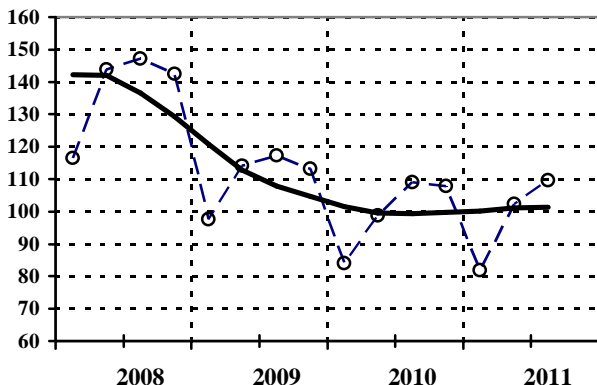

Ø 2010=100

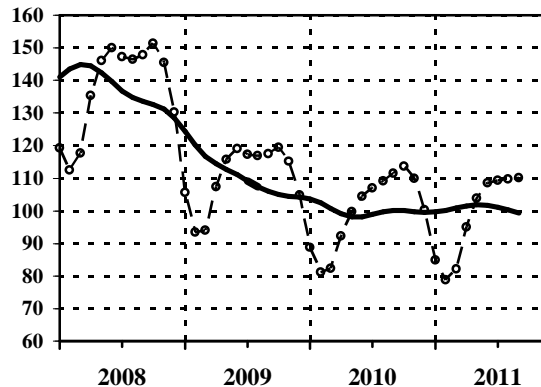
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01500	2009	132,1	107,5	115,7	76,2	83,5	99,3	98,4	96,7	98,1	113,6	111,4	122,4
01500	2010	120,5	111,1	108,9	96,6	85,8	81,0	97,1	91,7	91,7	105,7	97,8	112,0
01500	2011	122,6	118,2	125,3	103,6	102,2	91,8	92,2	93,7	98,9	112,6	127,6	
01065	2009	49,5	48,9	82,8	64,6	38,1	84,9	117,5	76,9	125,6	110,0	81,1	112,9
01065	2010	58,1	51,8	79,8	59,8	38,1	78,3	119,9	101,4	155,1	172,4	124,6	160,7
01065	2011	81,2	70,0	99,3	96,4	84,5	121,7	167,0	115,0	200,8	190,6	189,7	

01031 Часови рада на градилиштима
- предузећа (квартална серија)
Hours of work on construction sites
- enterprises (quarterly series)

01030 Часови рада на градилиштима
- предузећа (месечна серија)
Hours of work on construction sites
- enterprises (monthly series)

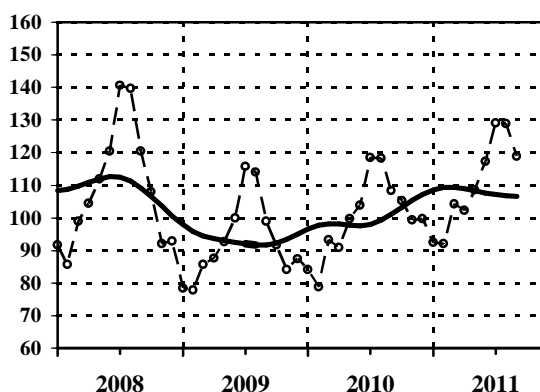

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
--o-- оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
		I			II			III			IV		
01031	2009			97,6			114,1			117,3			113,1
01031	2010			84,1			98,8			109,1			107,9
01031	2011			81,9			102,4			109,7			
01030	2009	105,5	93,4	94,1	107,4	115,7	119,1	117,4	116,9	117,6	119,4	115,1	104,9
01030	2010	88,7	81,2	82,4	92,3	99,7	104,5	106,9	109,1	111,4	113,6	109,9	100,3
01030	2011	84,8	78,7	82,1	95,0	103,8	108,6	109,3	109,8	110,0			

01040 Обим услуга у саобраћају
- укупно
Volume of transport services
- total

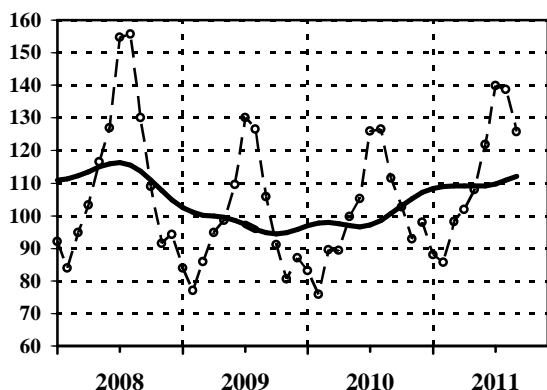
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
--o-- оригинална серија / original series

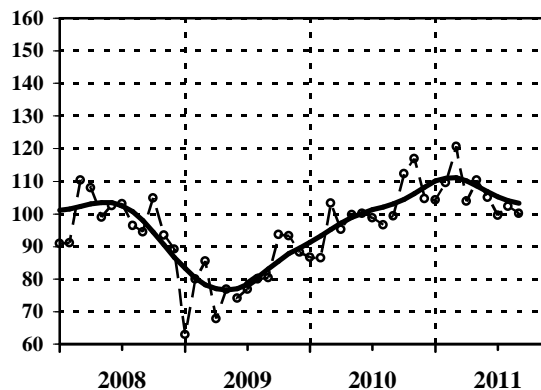
Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01040	2009	78,3	77,9	85,7	87,6	92,6	100,0	115,8	114,0	98,9	91,8	84,0	87,4
01040	2010	84,0	78,8	93,2	90,9	99,7	103,8	118,6	118,4	108,3	105,3	99,4	99,7
01040	2011	92,4	92,1	104,2	102,3	108,5	117,3	129,0	128,8	118,9			

Напомена: Индекси услуга у саобраћају - укупно, без поштанских активности и телекомуникација
Footnote: Indices for transport services - total, do not include postal activities and telecommunication

01047 Обим услуга у путничком саобраћају
- укупно
Volume of services in passengers' transport
- total

01054 Обим услуга у теретном саобраћају
- укупно
Volume of services in freights' transport
- total

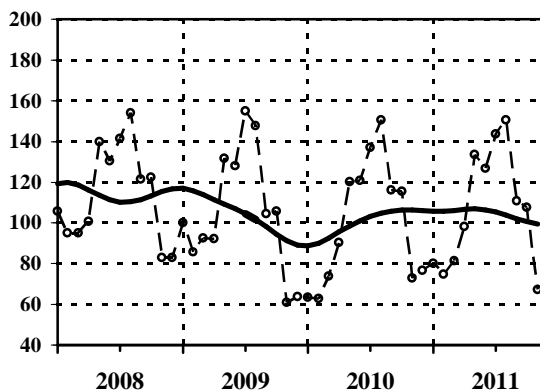

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
--○-- оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01047	2009	83,9	77,1	85,9	94,8	98,5	109,5	130,1	126,6	105,7	91,1	80,5	87,1
01047	2010	83,0	75,9	89,5	89,3	99,7	105,2	125,9	126,5	111,5	102,7	92,9	97,9
01047	2011	88,0	85,7	98,2	101,8	107,9	121,8	139,9	138,6	125,8			
01054	2009	63,0	80,0	85,4	67,9	76,8	74,1	76,9	79,9	80,3	93,7	93,3	88,2
01054	2010	86,6	86,5	103,2	95,2	99,8	100,2	98,7	96,5	99,4	112,3	116,9	104,7
01054	2011	104,2	109,5	120,6	103,8	110,2	105,0	99,6	102,2	100,2			

01070 Ноћења туриста
- укупно
Tourist nights
- total

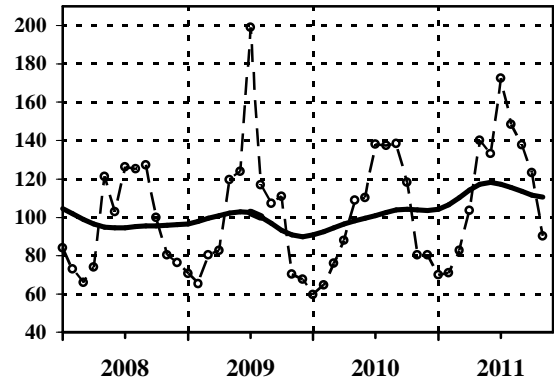
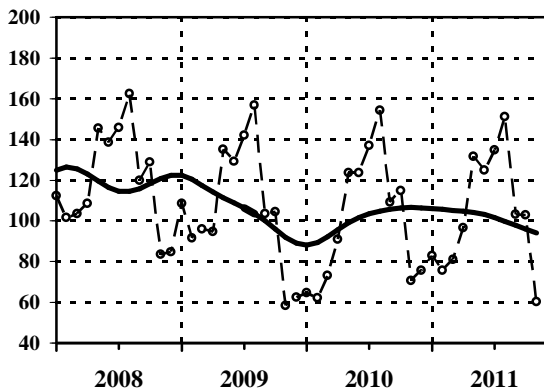
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
--○-- оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01070	2009	100,0	85,7	92,5	92,2	131,7	127,9	155,0	147,8	104,4	105,9	61,1	63,8
01070	2010	63,5	62,8	73,7	90,4	120,3	120,7	137,2	150,4	116,0	115,5	73,0	76,6
01070	2011	80,1	74,8	81,3	98,2	133,7	126,8	143,5	150,5	110,9	107,6	67,1	

01071 Ноћења туриста
- домаћи
Tourist nights
- domestic

01072 Ноћења туриста
- страни
Tourist nights
- foreign

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01071	2009	108,6	91,7	96,1	94,9	135,3	129,1	142,1	156,9	103,6	104,4	58,4	62,7
01071	2010	64,7	62,3	73,1	91,0	123,6	123,7	137,0	154,2	109,3	114,8	70,8	75,6
01071	2011	83,0	75,8	80,9	96,7	131,8	124,9	135,0	151,1	103,1	103,0	60,3	
01072	2009	70,7	65,4	80,3	82,7	119,4	123,9	198,9	117,0	107,1	110,9	70,4	67,7
01072	2010	59,7	64,5	75,8	88,0	109,0	110,3	138,0	137,4	138,6	118,1	80,3	80,2
01072	2011	70,1	71,1	82,7	103,4	140,2	133,2	172,4	148,3	137,7	123,1	90,4	

Финална тражња

Final demand

Серије базних индекса (просек 2010=100)

Base indices series (average 2010=100)

Шифра	Назив
Code	Title
02000	Залихе готових производа у индустријској производњи - укупно <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - total</i>
02001	Залихе готових производа у индустријској производњи - енергија <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - energy</i>
02002	Залихе готових производа у индустријској производњи - интермедијарни производи, осим енергије <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - intermediary goods, except energy</i>
02003	Залихе готових производа у индустријској производњи - капитални производи <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - capital goods</i>
02004	Залихе готових производа у индустријској производњи - трајни производи за широку потрошњу <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - durable goods for consumption</i>
02005	Залихе готових производа у индустријској производњи - нетрајни производи за широку потрошњу <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - non-durable goods for consumption</i>
02300	Залихе готових производа у индустријској производњи - рударство <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - mining and quarrying</i>
02400	Залихе готових производа у индустријској производњи - прерађивачка индустрија <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - manufacturing</i>
04020	Промет робе у трговини на мало у предузећима, у текућим ценама - укупно <i>Turnover of goods in retail trade in enterprises, at current prices - total</i>
01050	Промет робе у трговини на мало у предузећима, у сталним ценама - укупно <i>Turnover of goods in retail trade in enterprises, at constant prices - total</i>
04030	Промет у угоститељству, у текућим ценама - укупно <i>Turnover in catering trades, at current prices - total</i>
01060	Промет у угоститељству, у сталним ценама - укупно <i>Turnover in catering trades, at constant prices - total</i>
09010	Бруто наплата јавних прихода - укупно <i>Collection of public revenues - total</i>
09011	Приходи и примања буџета - укупно <i>Revenues and receipts of budget - total</i>
10010	Приходи организација социјалног осигурања - укупно <i>Revenues of social security organizations - total</i>

ФИНАЛНА ТРАЖЊА

Укупне залихе готових индустријских производа у првих једанаест месеци 2011. мање су за 1,3% у односу на исти период претходне и за 1,5% од просека 2010. године. Укупне залихе расту по месечним стопама у септембру од 1,8%, октобру 5,2% и новембру по месечној стопи од 2,9%. У односу на исте месеце 2010. године, укупне залихе готових производа бележе пад: за 0,4% у септембру, за 1,7% у октобру и за 4,4% у новембру 2011. године.

Посматрано по секторима (јануар–новембар 2011/јануар–новембар 2010), залихе бележе пад у оба сектора, тј. у сектору рударства за 2,5% и у прерађивачкој индустрији за 1,2%.

У периоду јануар–новембар 2011, у односу на исти период 2010. године, смањене су залихе интермедијарних производа, осим енергије (за 3,7%), залихе трајних производа (за 1,7%) и залихе нетрајних производа за широку потрошњу (за 6,1%), док су повећане залихе енергије (за 16,6%) и залихе капиталних производа (за 30,7%).

Промет робе у трговини на мало у предузећима, у текућим ценама, у септембру је, у односу на август, мањи за 2,3%, а у сталним за 2,6%. У октобру 2011. промет на мало у текућим ценама већи је за 6,6%, а у сталним ценама за 5,9%, док је у новембру у текућим ценама мањи за 6,7%, а у сталним ценама за 7,4%, у односу на промет остварен у претходном месецу. У периоду јануар–новембар 2011, у односу на исти период 2010. године, промет робе у трговини на мало мањи је у текућим ценама за 7%, а у сталним ценама мањи за 16,7%.

Укупна наплата јавних прихода за финансирање јавне потрошње је у првих једанаест месеци 2011. номинално већа за 40,2% (реално за 25,7%) у односу на исти период 2010. године, док су рачунато у односу на просек 2010. године, већи за 34,3% (реално за 20,9%). У периоду јануар–новембар 2011. године, приходи и примања буџета и других корисника номинално су већи за 52% (реално за 36,4%), а у односу на просек претходне године номинално су већи за 44,6% (реално за 30,2%). У односу на исти период претходне године, приходи организација социјалног осигурања номинално су повећани за 3,1%, а реално смањени за 7,5%.

Квартално посматрано, значајно мањи међугодишњи раст у трећем кварталу имали су приходи организација социјалног осигурања (који су номинално већи за 5,9%, а реално мањи за 4,5%) у односу на укупно наплаћене приходе (номинално су већи за 47,2%, реално за 32,7%) и приходи и примања буџета (номинално су већи за 60,8%, реално за 44,9%).

FINAL DEMAND

Total stocks of finished industrial products in the first eleven months in 2011 decreased by 1.3%, comparing to the same period in 2010, and by 1.5% comparing to the average in 2010. Total stocks in September increased by 1.8%, in October by 5.2% and in November by 2.9%, monthly rate. With respect to the same months of the previous year, total stocks decreased: by 0.4% in September, by 1.7% in October and by 4.4% in November 2011.

Observed by sectors, industrial production in period January–November in 2011, comparing to same period 2010, recorded rates: in mining and quarrying sector -2.5% and in manufacturing -1.2%.

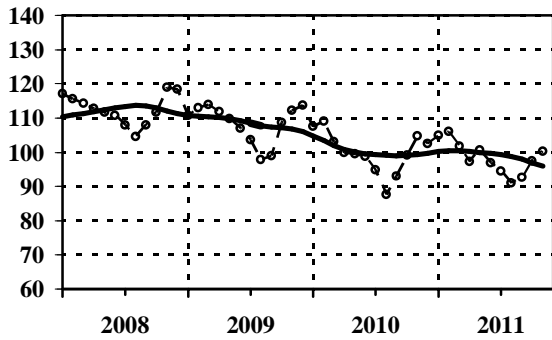
In the period January–November 2011, compared to the same period in 2010, there was decrease in stocks of intermediary goods, except energy by 3.7%, as well as, in stocks of durable goods by 1.7% and stocks of non-durable consumer goods by 6.1%, while stocks of energy increased by 16.6% and stocks of capital goods by 30.7%.

Turnover of goods in retail trade in enterprises decreased in September, with respect to August, by 2.3% (current prices) and by 2.6% (constant prices). In October it increased by 6.6% (current prices), and by 5.2% (constant prices), while in November 2011, it decreased by 6.7% (current prices), and by 7.4% (constant prices), comparing to the previous month. In the period January–November 2011, turnover of goods in retail trade in enterprises decreased by 7% (current prices), and by 16.7% (constant prices), comparing to the same period of the previous year.

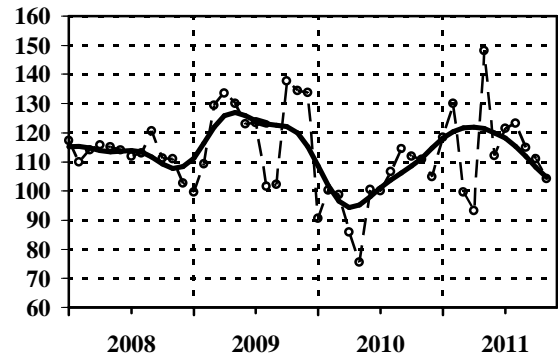
Collection of gross public revenues for financing public consumption increased nominally by 40.2% (in real terms it increased by 25.7%) in the first eleven months in 2011, comparing to the first eleven months in 2010. Comparing to the average in 2010, they increased by 34.3% (in real terms by 20.9%). In the same period, budget and other users' revenues increased nominally by 52%, (in real terms by 36.4%), comparing to the average in 2011, they increased by 44.6% (in real terms by 36.4%). In the same period, social security organizations revenues recorded 3.1% nominal increase, but 7.5% decrease in the real terms, with respect to the same period last year.

Quarterly observed, in the third quarter, less dynamical yearly growth was recorded in social security organizations (nominally 5.9%, in real terms -4.5%) than the growth in collection of gross public revenues (nominally 47.2%, in real terms 32.7%) and in budget incomes and revenues (nominally 60.8%, in real terms 44.9%).

02000 Залихе готових производа у инд. производњи
- укупно
Stocks of manufactured goods in ind. production
- total

02001 Залихе готових производа у инд. производњи
- енергија
Stocks of manufactured goods in ind. production
- energy

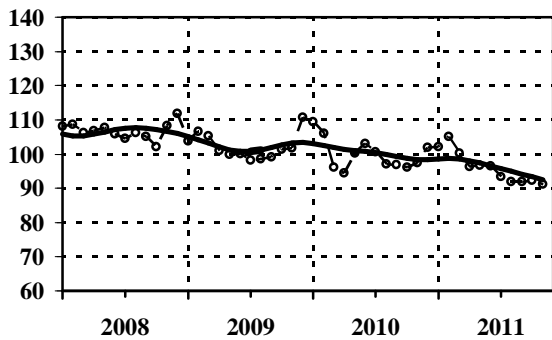

Ø 2010=100

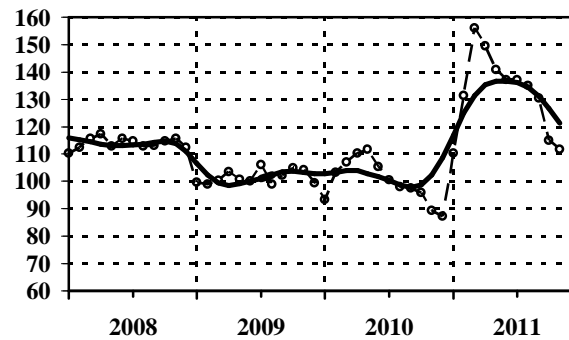
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
02000	2009	110,8	112,9	113,8	111,9	109,7	106,9	103,6	97,8	99,0	108,7	112,3	113,7
02000	2010	107,6	109,0	103,1	100,0	99,5	98,8	94,8	87,6	93,0	99,1	104,8	102,6
02000	2011	104,9	106,1	101,7	97,3	100,7	96,9	94,5	91,0	92,6	97,4	100,2	
02001	2009	99,5	109,2	129,3	133,5	130,1	123,1	123,5	101,5	102,2	137,6	134,4	133,8
02001	2010	90,6	100,3	98,7	85,9	75,6	100,4	100,0	106,5	114,5	111,8	110,8	104,8
02001	2011	118,4	130,0	99,6	93,3	148,1	112,1	121,5	123,3	115,0	111,0	104,3	

02002 Залихе готових производа у инд. производњи
- интермедијарни производи, осим енергије
Stocks of manufactured goods in ind. production
- intermediary products, except energy

02003 Залихе готових производа у инд. производњи
- капитални производи
Stocks of manufactured goods in ind. production
- capital products

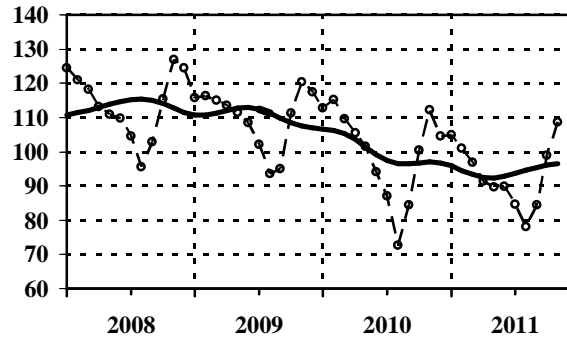
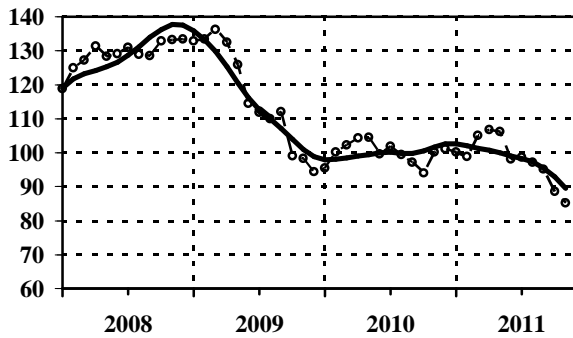
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
02002	2009	103,9	106,6	105,3	101,1	100,0	100,1	98,3	98,6	99,2	101,4	101,7	110,7
02002	2010	109,5	106,1	96,2	94,5	100,2	103,0	100,7	97,2	96,9	96,1	97,5	101,9
02002	2011	102,2	105,1	100,2	96,3	96,7	96,5	93,4	91,9	91,8	92,2	91,2	
02003	2009	99,6	98,9	100,4	103,7	100,9	100,0	106,1	98,9	102,1	105,0	104,2	99,4
02003	2010	93,4	103,4	107,0	110,3	111,7	105,4	100,6	98,1	97,5	95,9	89,4	87,2
02003	2011	110,3	131,4	156,1	149,4	140,9	137,1	137,1	135,0	130,4	114,9	111,8	

02004 Залихе готових производа у инд. производњи
- трајни производи за широку потрошњу
Stocks of manufactured goods in ind. production
- durable products for consumption

02005 Залихе готових производа у инд. производњи
- нетрајни производи за широку потрошњу
Stocks of manufactured goods in ind. production
- non-durable products for consumption

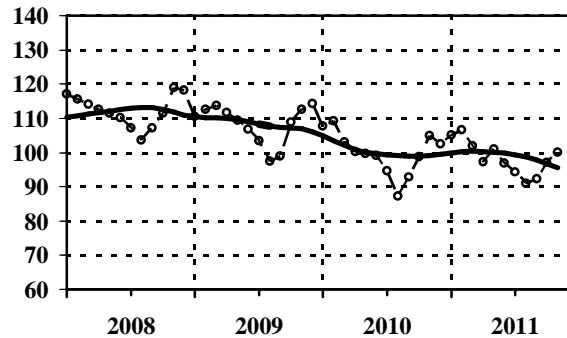
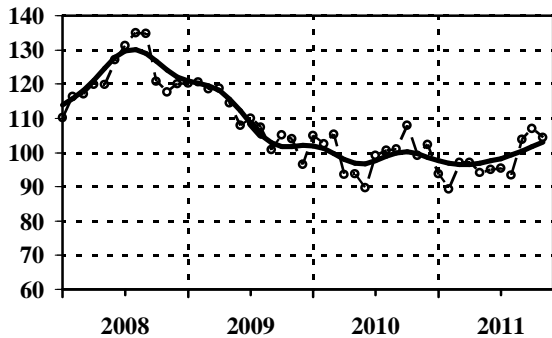
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
02004	2009	132,9	133,5	136,2	132,4	125,9	114,5	111,9	109,9	112,1	99,0	98,3	94,3
02004	2010	95,4	100,1	102,2	104,3	104,5	99,7	101,9	99,5	97,1	94,0	100,2	101,2
02004	2011	100,1	98,9	105,0	106,7	106,2	98,2	98,7	97,1	95,2	88,6	85,2	
02005	2009	115,7	116,4	115,0	113,5	111,5	108,5	102,1	93,6	95,0	111,2	120,5	117,4
02005	2010	112,8	115,2	109,6	105,5	101,5	94,2	87,0	72,7	84,4	100,4	112,3	104,5
02005	2011	104,9	101,1	97,0	91,4	89,7	89,8	84,7	78,1	84,5	99,0	108,6	

02300 Залихе готових производа у инд. производњи
- рударство
Stocks of manufactured goods in ind. production
- mining and quarrying

02400 Залихе готових производа у инд. производњи
- прерађивачка индустрија
Stocks of manufactured goods in ind. production
- manufacturing

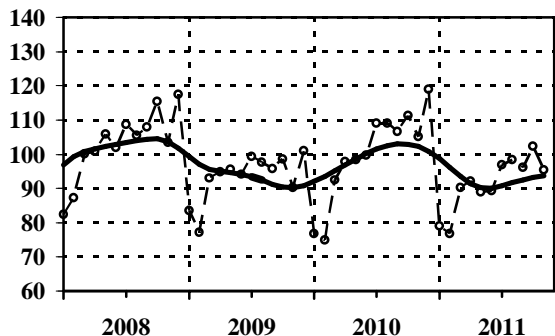

Ø 2010=100

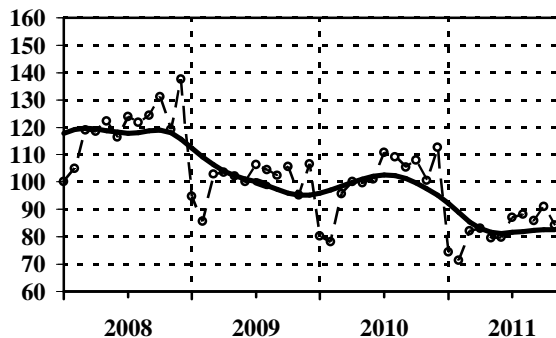
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
02300	2009	120,3	120,6	118,6	118,7	114,4	108,0	110,0	107,3	100,8	105,1	104,0	96,5
02300	2010	104,9	102,5	105,4	93,5	93,8	89,6	99,2	100,7	101,0	107,9	99,2	102,3
02300	2011	93,8	89,3	97,1	97,1	94,1	95,0	95,5	93,4	103,9	107,0	104,3	
02400	2009	110,5	112,6	113,7	111,7	109,5	106,8	103,4	97,5	98,9	108,8	112,5	114,3
02400	2010	107,7	109,3	103,0	100,2	99,7	99,1	94,6	87,2	92,8	98,8	105,0	102,6
02400	2011	105,2	106,7	101,9	97,3	101,0	97,0	94,4	90,9	92,2	97,1	100,1	

04020 Промет робе у трговини на мало у предузећима, у текућим ценама - укупно
 Turnover of goods in retail trade in enterprises, at current prices - total

01050 Промет робе у трговини на мало у предузећима, у сталним ценама - укупно
 Turnover of goods in retail trade in enterprises, at constant prices - total

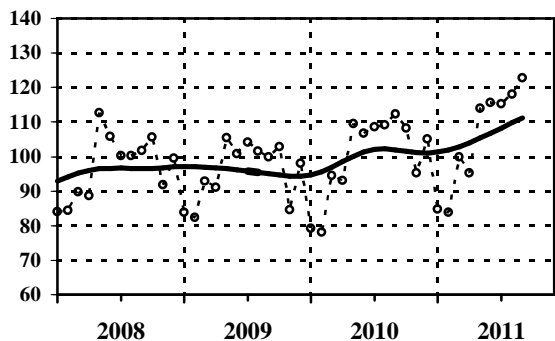

Ø 2010=100

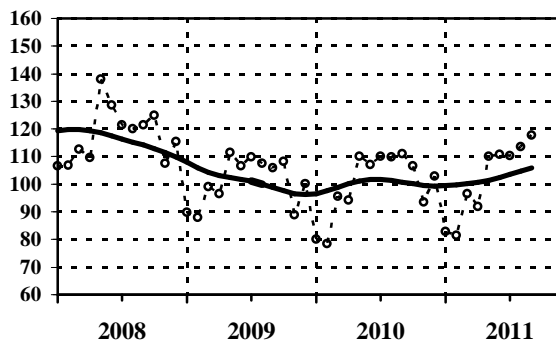
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 - - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
04020	2009	83,5	77,2	93,0	94,9	95,6	94,1	99,3	97,7	95,8	98,6	90,2	101,0
04020	2010	76,7	75,0	92,4	97,8	98,5	99,7	109,0	109,1	106,6	111,3	105,1	118,9
04020	2011	79,0	76,8	90,3	92,0	88,9	89,2	96,9	98,4	96,1	102,4	95,5	
01050	2009	94,7	85,7	102,8	103,6	102,1	100,0	106,3	104,6	102,5	105,7	95,2	106,6
01050	2010	80,2	78,1	95,6	100,1	99,6	101,0	110,7	109,3	105,5	108,1	100,5	112,7
01050	2011	74,5	71,4	82,2	83,0	79,6	79,9	87,0	88,2	85,9	91,0	84,3	

04030 Промет у угоститељству, у текућим ценама - укупно
 Turnover in catering trades, at current prices - total

01060 Промет у угоститељству, у сталним ценама - укупно
 Turnover in catering trades, at constant prices - total

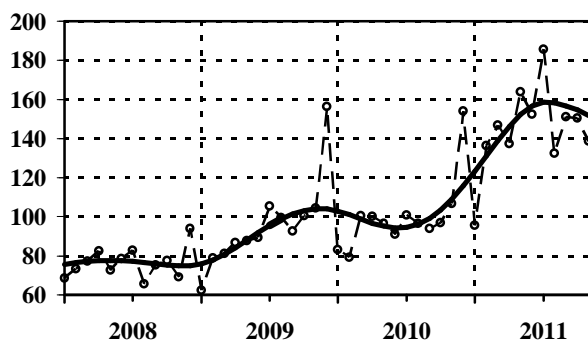
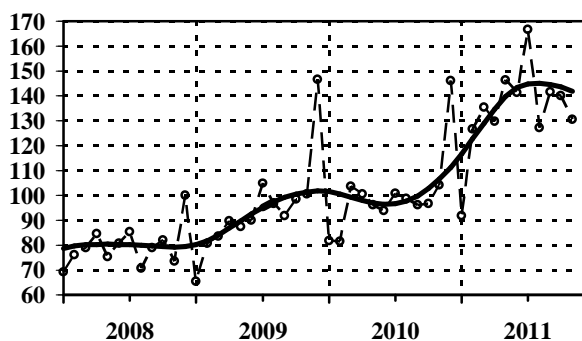
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 - - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
04030	2009	83,8	82,4	92,8	91,0	105,4	100,8	104,1	101,6	100,0	102,8	84,5	98,0
04030	2010	79,3	78,1	94,5	93,1	109,6	106,8	108,6	109,2	112,3	108,3	95,2	105,0
04030	2011	84,7	83,9	100,0	95,3	114,0	115,7	115,3	118,1	122,8			
01060	2009	89,8	88,0	99,1	96,6	111,6	106,6	110,0	107,6	105,9	108,2	88,8	100,2
01060	2010	80,0	78,5	95,5	94,1	110,1	107,2	110,2	110,0	111,0	106,6	93,5	103,0
01060	2011	82,9	81,4	96,6	91,8	110,1	110,9	110,3	113,5	117,8			

09010 Бруто наплата јавних прихода
- укупно
Collection of public revenues
- total

09011 Приходи и примања буџета
- укупно
Revenues and receipts of budget
- total

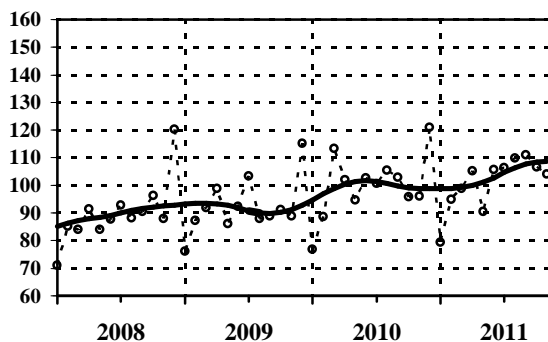

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
09010	2009	65,5	80,8	83,7	89,7	87,4	90,1	104,8	96,7	91,7	98,4	100,6	146,6
09010	2010	81,7	81,5	103,7	100,5	96,1	93,8	100,8	98,7	96,2	96,7	104,1	146,2
09010	2011	91,7	126,6	135,3	129,7	146,4	141,2	166,7	127,1	141,5	140,1	130,6	
09011	2009	62,2	78,8	81,1	86,8	87,8	89,4	105,3	99,5	92,5	100,6	104,3	156,4
09011	2010	83,2	79,2	100,6	100,0	96,6	91,0	100,9	96,7	94,0	97,0	106,7	154,1
09011	2011	95,5	136,5	146,7	137,3	163,7	152,3	185,5	132,5	150,9	150,4	138,8	

10010 Приходи организација социјалног осигурања
- укупно
Revenues of social security organizations
- total

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
10010	2009	76,1	87,2	91,9	98,9	86,2	92,3	103,4	87,9	88,8	91,2	88,9	115,1
10010	2010	76,8	88,6	113,3	102,1	94,6	102,8	100,6	105,4	103,0	95,7	96,1	120,9
10010	2011	79,4	94,9	98,7	105,3	90,5	105,7	106,4	109,8	111,1	106,7	104,2	

Спољна трговина

External trade

Серије базних индекса (просек 2010=100)

Base indices series (average 2010=100)

Шифра Code	Назив Title
05030	Извоз роба - укупно (USD) <i>Exports of goods - total (USD)</i>
05033	Извоз роба - средства рада (USD) <i>Exports of goods - capital goods (USD)</i>
05034	Извоз роба - материјал за репродукцију (USD) <i>Exports of goods - intermediates (USD)</i>
05035	Извоз роба - роба за личну потрошњу (USD) <i>Exports of goods - consumer goods (USD)</i>
05019	Извоз роба - неklasификовано по BEC намени (USD) <i>Exports of goods - unclassified by BEC destination (USD)</i>
05001	Извоз - енергија (USD) <i>Exports - energy (USD)</i>
05002	Извоз - интермедијарни производи, осим енергије (USD) <i>Exports - intermediary products, except energy (USD)</i>
05003	Извоз - капитални производи (USD) <i>Exports - capital products (USD)</i>
05004	Извоз - трајни производи за широку потрошњу (USD) <i>Exports - durable products for consumption (USD)</i>
05005	Извоз - нетрајни производи за широку потрошњу (USD) <i>Exports - non-durable products for consumption (USD)</i>
05006	Извоз роба - неklasификовано по намени EU (USD) <i>Exports of goods - unclassified by EU destination (USD)</i>
05040	Увоз роба - укупно (USD) <i>Imports of goods - total (USD)</i>
05043	Увоз роба - средства рада (USD) <i>Imports of goods - capital goods (USD)</i>
05044	Увоз роба - материјал за репродукцију (USD) <i>Imports of goods - intermediates (USD)</i>
05045	Увоз роба - роба за личну потрошњу (USD) <i>Imports of goods - consumer goods (USD)</i>
05029	Увоз роба - неklasификовано по BEC намени (USD) <i>Imports of goods - unclassified by BEC destination (USD)</i>
05007	Увоз - енергија (USD) <i>Imports - energy (USD)</i>
05008	Увоз - интермедијарни производи, осим енергије (USD) <i>Imports - intermediary products, except energy (USD)</i>
05009	Увоз - капитални производи (USD) <i>Imports - capital products (USD)</i>
05010	Увоз - трајни производи за широку потрошњу (USD) <i>Imports - durable products for consumption (USD)</i>
05011	Увоз - нетрајни производи за широку потрошњу (USD) <i>Imports - non-durable products for consumption (USD)</i>
05012	Увоз - неklasификовано по намени EU (USD) <i>Imports - unclassified by EU destination (USD)</i>
05050	Трговински салдо (увоз - извоз, USD) <i>Commercial balance (imports - exports, USD)</i>

СПОЉНА ТРГОВИНА

Укупан извоз робе је у првих једанаест месеци 2011. године достигао 10,8 милијарди USD, и већи је за 22,8% од извоза у истом периоду 2010. године, а за 20,8% већи од просечног извоза 2010. године. У овом периоду реализован је **укупан увоз** у износу од 18,2 милијарде USD, што је више за 20,5% у односу на увоз из истог периода претходне године, а за 19% већи у односу на просечан увоз 2010. године.

Квартално посматрано, у 2011, у односу на просек 2010. године, извозна и увозна активност брже расте у трећем кварталу у поређењу са првим, и мање у поређењу са другим кварталом. Укупан извоз је већи за 23,2%, односно укупан увоз за 18,9% у односу на трећи квартал 2010. године.

Укупан **спољнотрговински дефицит** робе у првих једанаест месеци 2011. износи 7,4 милијарде USD, и већи је за 17,4% од дефицита из истог периода 2010. године. Дефицит спољне трговине је у периоду јануар–новембар 2011. мањи за 3,4 милијарде USD (или за 31,7%) од укупног извоза оствареног у том периоду.

У септембру и октобру 2011. године извоз је износио по 991 милион, а у новембру 1,004 милијарде USD, тј. мање за 2,1%, затим за 0,0%, односно више за 1,3%, у односу на претходни месец. У односу на септембар, октобар и новембар 2010. године, годишње стопе раста износе 11,9%, 4,7% и 2,8%. Месечне стопе раста увоза за септембар, октобар и новембар износе 8,9%, -2,4% и 9,4%, док годишње стопе износе 12,9%, 16,6% и 12,3%. Увоз је у септембру, октобру и новембру 2011. године износио 1,718, 1,676 и 1,834 милијарде USD.

Трговински дефицит у 2011. години
– У хиљадама текућих USD –

	Јануар– новембар	Трећи квартал	Октобар	Новембар
Кумулативни дефицит	-7403839	-5889000	-6573936	-7403839
Квартални и месечни дефицит	-5889000	-1989492	-684936	-829903
Извоз	10844291	3059476	990749	1004249
Увоз	18248130	5048968	1675685	1834152
Извоз – кумулативни	10844291	8849293	9840042	10844291
Увоз – кумулативни	18248130	14738293	16413978	18248130

Кумулативно посматрано, у структури извоза, односно увоза у 2011. у односу на 2010. годину, према економској намени производа (по **БЕС** намени), **производи за репродукцију** (који доминирају по учешћу у укупном) бележе раст од 20,6%, односно 20,7%, **производи за широку потрошњу** раст од 14,8%, односно 10,3% и **извоз/увоз средстава за рад** раст од 26,7%, односно 37,8%. У структури извоза/увоза, по намени производа ЕУ, у првих једанаест месеци, међугодишње стопе раста извоза/увоза износе: **енергија** (-2%, 20,2%), **интермедијарни производи, осим енергије** (26,5%, 21,8%), **капитални производи** (22,4%, 29,1%), затим **трајни производи за широку потрошњу** (14,9%, 1,5%), **нетрајни производи за широку потрошњу** (17,5%, 13,4%) и **некласификовано по намени ЕУ** (40,6%, 19,5%).

EXTERNAL TRADE

Total exports of goods in the first eleven months in 2011 amounted to 10.8 billions USD, what represents 22.8% increase, comparing to the same period last year, and 20.8% increase with respect to the average exports in 2010. In the same period, the **total imports** attained the value of 18.2 billions USD, what is 20.5% increase, comparing to the same period last year, and 19% increase with respect to the average imports in 2010.

Observed by **quarters**, in 2011, compared to average in 2010, the total export and total import activity were growing faster in the third quarter, compared to the first one, and they were growing lessser, comparing to the second quarter. The total export increased by 23.2%, while the total import by 18.9%, with the respect to the third quarter of the previous year.

Total external trade deficit of goods in the first eleven months of 2011 amounted to 7.4 billions USD, what represent 17.4% increase in comparison with the deficit recorded in the same period of the previous year. The external trade deficit in the period January–November 2011 was less then total exports in that period by 3.4 billions USD (by 31.7%).

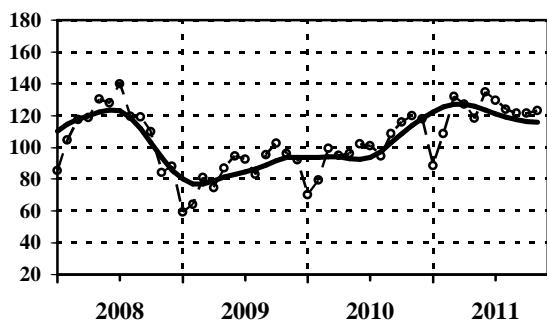
In September, October and November 2011, the values of **exports** were 991, then 991 millions USD and 1.004 billions USD, what is 2.1%, 0.0% and 1.3% above the level attained in the previous month. In comparison to the previous September, October and November, the annual growth rates were: 11.9%, 4.7% and 2.8%. Monthly rates for **imports** in September, October and November amounted to 8.9%, -2.4% and 9.4%, while the annual rates were 12.9%, 16.6% and 12.3%, respectively. The value of imports in September, October and in November 2011 amounted to 1.718, 1.676 and 1.834 billions USD.

Trade deficit in 2011
– Current USD, thousand –

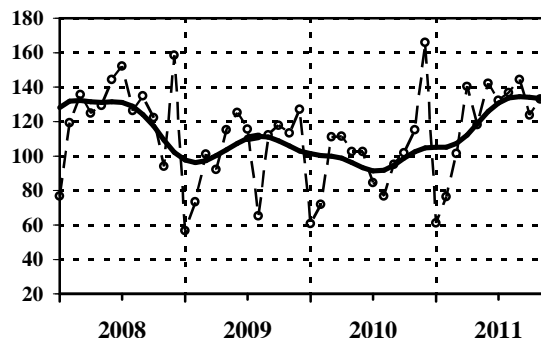
	January - November	Third Quarter	October	November
Cumulative deficit	-7403839	-5889000	-6573936	-7403839
Quarterly and monthly deficit	-5889000	-1989492	-684936	-829903
Exports	10844291	3059476	990749	1004249
Imports	18248130	5048968	1675685	1834152
Exports-Cumulative	10844291	8849293	9840042	10844291
Imports-Cumulative	18248130	14738293	16413978	18248130

Cumulatively, according to **economic use (BEC)** of products, in 2011, in the structure of **exports and imports** (he dominant products in total) were **intermediate goods** (increased by 20.6% and 20.7%), and **consumer goods** (increased by 14.8% and 10.3%) and the **exports/import of capital goods** (increased by 26.7% and 37.8%), with the respect to 2010. According to cumulatively use (**EU classification**) the yearly annual rate in the export/imports products were: **energy** (-2%, 20.2%), **intermediary products-except energy** (26.5%, 21.8%), **capital products** (22.4%, 29.1%), **durable products for consumption** (14.9%, 1.5%), **non-durable products for consumption** (17.5%, 13.4%) and **unclassified by EU destination** (40.6%, 19.5%).

05030 Извоз робе
- укупно (USD)
Exports of goods
- total (USD)

05033 Извоз робе
- средства рада (USD)
Exports of goods
- capital goods (USD)

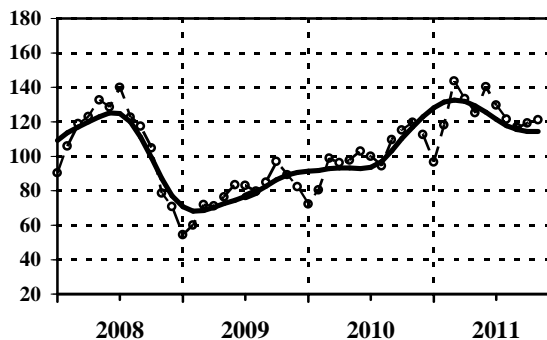

Ø 2010=100

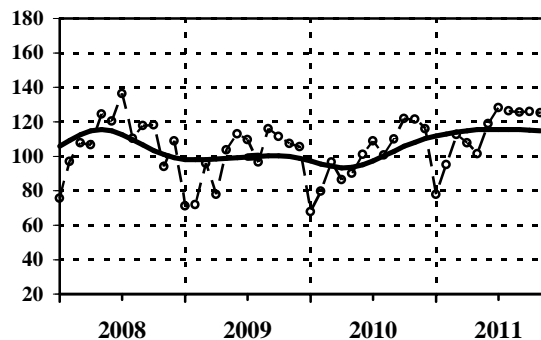
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05030	2009	59,2	64,3	80,8	74,6	86,8	94,6	92,7	83,0	95,4	102,6	96,2	92,0
05030	2010	70,0	79,5	99,2	94,9	96,1	102,3	101,1	94,7	108,5	115,9	119,7	117,9
05030	2011	88,7	108,6	132,0	127,0	118,3	134,7	129,5	124,0	121,4	121,4	123,0	
05033	2009	56,7	73,2	101,2	92,4	115,1	125,3	115,5	65,3	112,1	117,9	113,5	127,0
05033	2010	60,8	71,8	111,2	111,6	102,6	102,7	84,4	76,8	95,3	101,8	115,1	166,0
05033	2011	61,0	76,3	101,5	140,3	118,1	142,4	132,4	136,8	144,5	123,6	132,8	

05034 Извоз робе
- материјал за репродукцију (USD)
Exports of goods
- intermediates (USD)

05035 Извоз робе
- роба за личну потрошњу (USD)
Exports of goods
- consumer goods (USD)

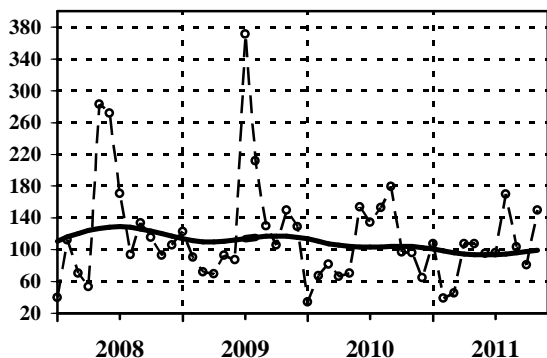

Ø 2010=100

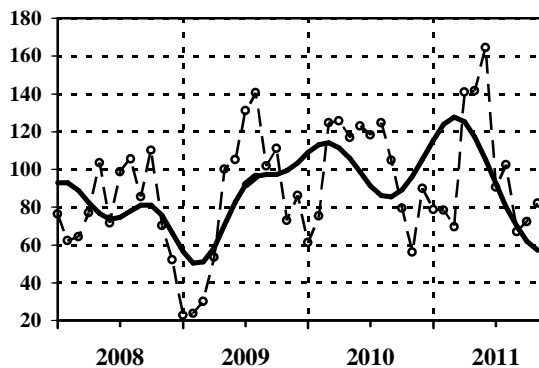
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05034	2009	54,6	60,0	72,0	71,0	76,3	83,2	82,9	79,7	85,0	96,9	89,4	82,1
05034	2010	72,2	80,5	98,9	96,4	97,8	102,9	100,0	94,5	109,5	115,2	119,7	112,7
05034	2011	96,7	118,2	143,8	133,3	125,2	140,4	129,6	121,3	116,7	119,2	121,0	
05035	2009	71,2	72,0	96,1	77,9	103,8	113,1	109,6	96,5	115,8	111,6	107,3	105,4
05035	2010	67,7	79,5	96,5	86,4	90,0	101,0	108,8	100,8	110,1	121,9	121,3	115,9
05035	2011	77,6	95,2	112,7	107,6	101,6	118,8	128,3	126,4	125,7	126,1	125,1	

05019 Извоз робе
- неklasификовано по ВЕС намени (USD)
Exports of goods
- unclassified by BEC destination (USD)

05001 Извоз
- енергија (USD)
Exports
- energy (USD)

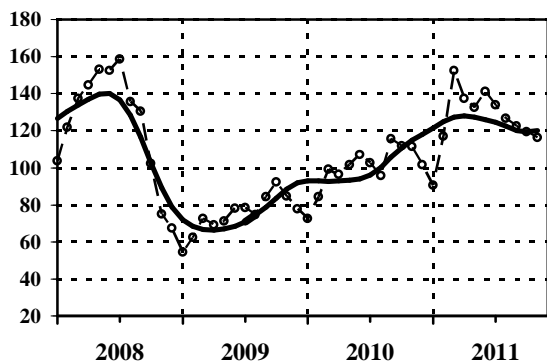

Ø 2010=100

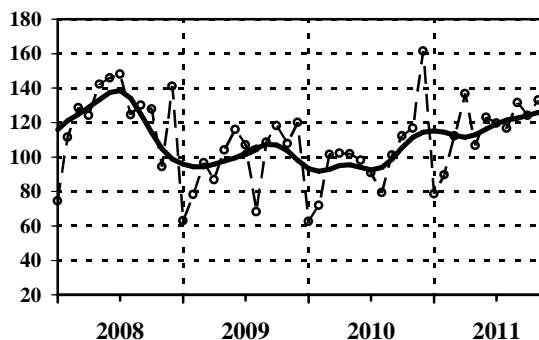
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05019	2009	123,0	90,9	71,9	69,4	92,7	87,1	371,0	211,4	130,0	106,0	149,5	128,7
05019	2010	34,7	66,9	82,0	66,2	70,7	153,9	134,4	153,3	179,8	97,2	95,9	65,0
05019	2011	107,3	39,1	45,4	107,3	107,3	95,3	96,5	170,3	103,5	80,8	149,5	
05001	2009	22,6	23,7	30,0	53,3	99,9	105,1	131,0	140,4	101,6	111,0	73,0	86,1
05001	2010	61,2	75,4	124,6	125,8	117,0	123,0	118,2	124,8	104,7	79,4	56,1	89,8
05001	2011	78,9	78,4	69,6	140,7	141,5	164,6	90,5	102,4	66,9	72,2	82,2	

05002 Извоз - интермедијарни производи,
осим енергије (USD)
Exports - intermediary products,
except energy (USD)

05003 Извоз
- капитални производи (USD)
Exports
- capital products (USD)

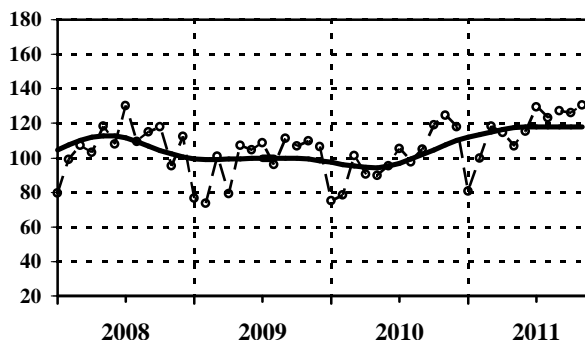
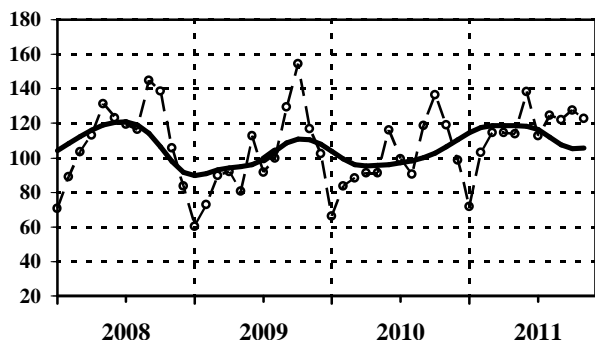
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05002	2009	54,3	62,3	72,6	69,1	71,1	78,0	78,6	74,8	84,3	92,3	84,7	77,9
05002	2010	72,8	84,3	99,0	96,3	101,7	107,0	102,6	95,7	115,6	112,0	111,6	101,5
05002	2011	90,4	117,2	152,4	137,2	132,4	141,0	133,9	126,8	122,5	119,6	116,4	
05003	2009	62,9	78,0	96,8	86,6	104,0	115,9	106,9	68,1	108,5	118,3	107,7	119,9
05003	2010	62,6	72,0	101,3	102,4	101,7	98,1	90,8	79,3	101,2	112,2	116,8	161,6
05003	2011	78,6	89,5	112,4	136,7	106,8	122,8	119,6	116,7	131,3	123,9	132,9	

05004 Извоз - трајни производи
за широку потрошњу (USD)
Exports - durable products
for consumption (USD)

05005 Извоз - нетрајни производи
за широку потрошњу (USD)
Exports - non-durable products
for consumption (USD)

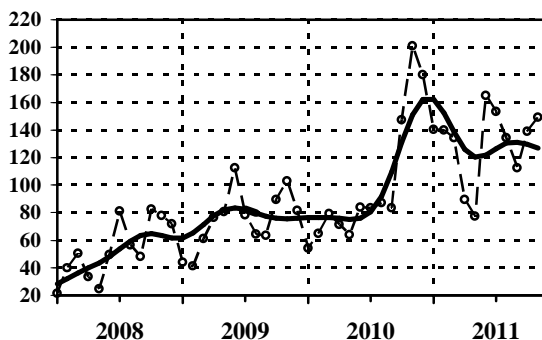

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија	Год. Year	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
05004	2009	60,3	73,0	89,8	92,2	80,5	112,6	91,7	99,9	129,3	154,6	116,8	102,4
05004	2010	66,1	83,5	88,5	91,5	91,5	116,0	99,5	90,7	118,8	136,5	118,9	98,6
05004	2011	71,7	103,3	114,7	114,5	113,7	138,2	112,8	124,5	122,1	127,5	122,7	
05005	2009	76,5	73,6	100,9	79,3	107,2	104,5	108,5	96,2	111,2	107,0	109,9	106,5
05005	2010	75,2	78,3	101,4	90,7	89,7	95,3	105,3	97,5	105,1	119,0	124,6	118,1
05005	2011	80,5	99,9	118,3	114,5	106,7	115,2	129,5	123,1	127,0	126,2	130,4	

05006 Извоз робе
- неklasификовано по намени EU (USD)
Exports of goods
- unclassified by EU destination (USD)

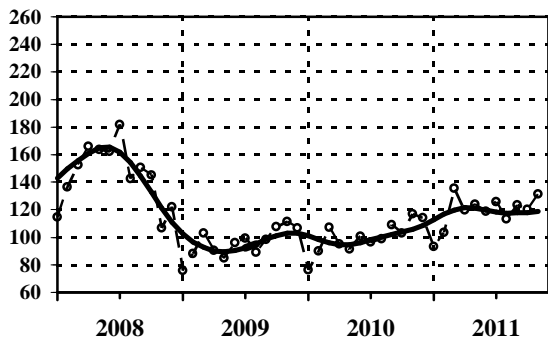

Ø 2010=100

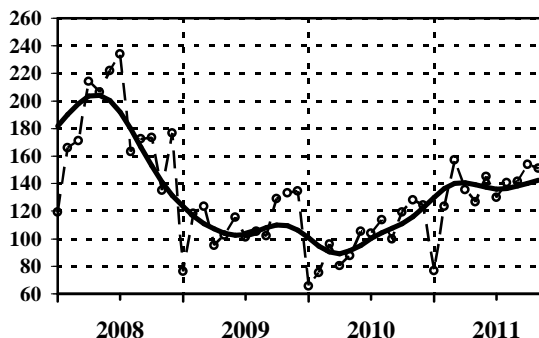
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
05006	2009	44,0	41,1	61,1	76,3	80,5	112,8	78,3	64,6	63,5	89,5	103,1	81,4
05006	2010	54,2	65,1	79,4	71,6	63,8	83,7	83,3	87,3	83,6	147,1	200,8	180,1
05006	2011	140,6	139,7	134,2	89,5	77,2	164,8	153,2	134,5	112,4	139,2	149,0	

05040 Увоз робе
- укупно (USD)
Imports of goods
- total (USD)

05043 Увоз робе
- средства рада (USD)
Imports of goods
- capital goods (USD)

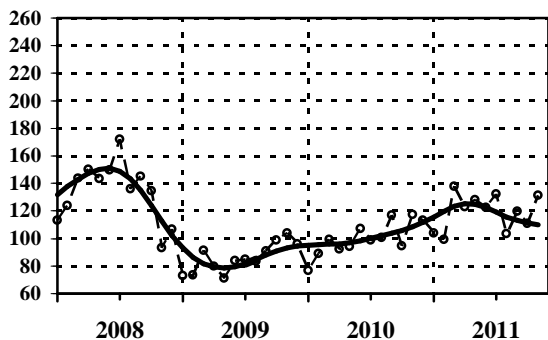

Ø 2010=100

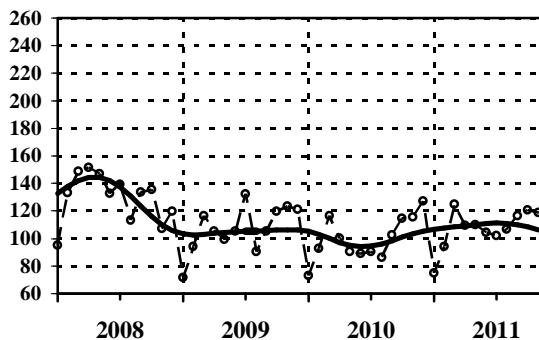
—○— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05040	2009	75,8	88,3	103,1	90,6	84,9	96,2	99,3	89,2	98,5	107,6	111,3	106,6
05040	2010	76,4	89,9	107,1	95,1	91,6	100,9	96,7	98,7	109,1	103,1	117,1	114,3
05040	2011	93,5	103,3	135,6	119,7	123,8	118,9	125,8	113,1	123,2	120,2	131,5	
05043	2009	76,2	118,5	123,4	95,2	102,4	115,5	101,2	105,3	102,1	128,8	133,3	134,5
05043	2010	65,6	75,3	96,0	80,4	87,9	105,4	104,1	113,8	99,9	119,2	128,0	124,2
05043	2011	76,8	123,6	157,2	135,6	126,6	145,3	130,0	140,7	141,4	154,1	151,3	

05044 Увоз робе
- материјал за репродукцију (USD)
Imports of goods
- intermediates (USD)

05045 Увоз робе
- роба за личну потрошњу (USD)
Imports of goods
- consumer goods (USD)

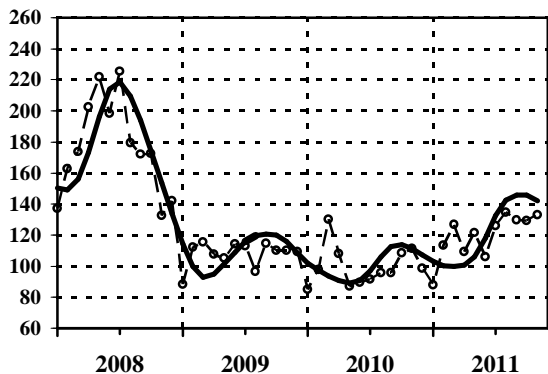

Ø 2010=100

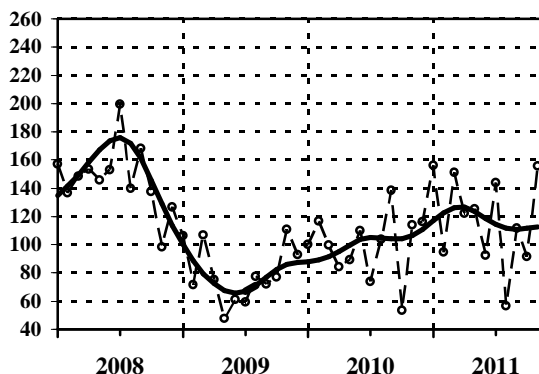
—○— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05044	2009	73,1	73,6	91,4	79,9	71,0	84,2	84,8	83,6	90,9	99,1	103,9	96,1
05044	2010	76,7	89,3	99,2	92,2	94,1	107,0	98,7	100,6	116,9	94,8	117,3	113,2
05044	2011	104,1	99,2	137,6	123,1	128,2	122,3	132,3	103,4	119,8	110,9	131,3	
05045	2009	71,8	94,1	116,6	105,2	99,5	105,4	132,0	90,6	105,2	119,8	123,2	121,0
05045	2010	73,1	92,8	116,7	100,4	90,5	89,3	90,5	86,5	102,6	114,8	115,6	127,2
05045	2011	74,8	94,2	125,0	109,7	109,9	104,5	101,9	106,6	116,7	120,6	118,9	

05029 Увоз робе
- неklasификовано по ВЕС намени (USD)
Imports of goods
- unclassified by BEC destination (USD)

05007 Увоз
- енергија (USD)
Imports
- energy (USD)

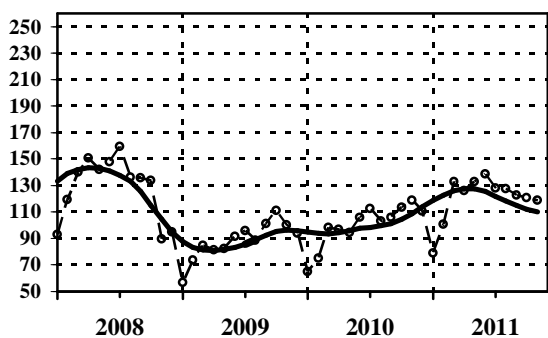

Ø 2010=100

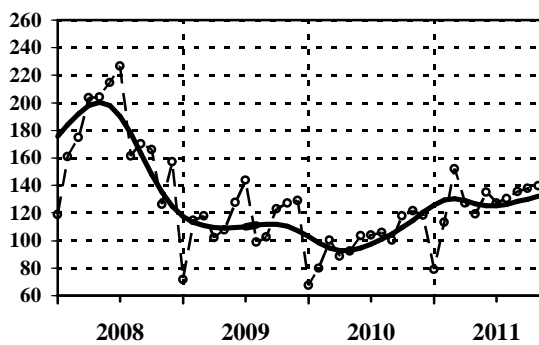
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05029	2009	88,4	112,3	115,6	107,8	105,3	114,2	112,8	96,4	114,5	110,0	110,3	109,1
05029	2010	85,1	97,8	130,2	108,2	87,1	89,6	91,8	95,8	95,9	108,3	111,5	98,7
05029	2011	87,9	113,4	126,8	109,2	121,8	105,9	126,2	134,8	129,7	129,3	133,2	
05007	2009	106,6	71,8	106,8	75,2	47,6	61,1	59,6	77,6	72,1	77,1	111,0	92,8
05007	2010	100,0	116,7	99,8	84,2	89,3	109,9	74,0	103,5	138,5	53,5	114,3	116,3
05007	2011	156,0	94,7	151,0	122,3	125,2	92,5	144,1	56,9	111,8	91,7	155,6	

05008 Увоз - интермедијарни производи,
осим енергије (USD)
Imports - intermediary products,
except energy (USD)

05009 Увоз
- капитални производи (USD)
Imports
- capital products (USD)

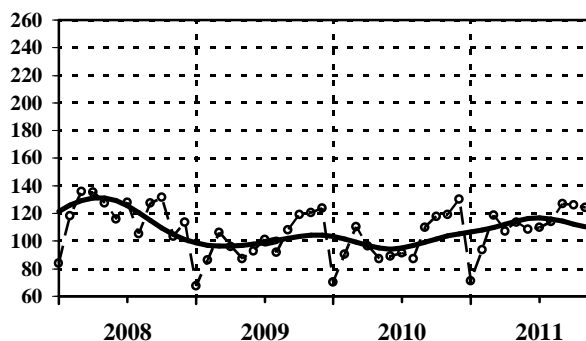
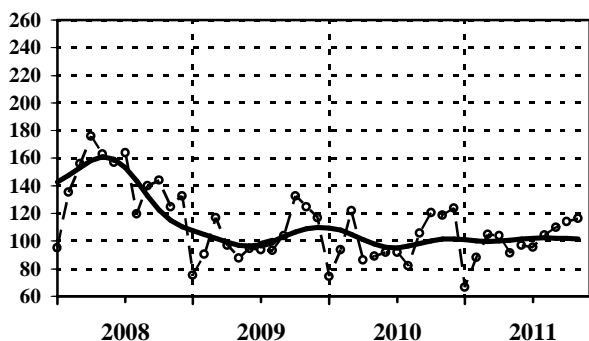
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05008	2009	56,7	73,5	84,7	81,3	82,2	91,6	95,6	88,5	101,2	111,0	100,3	93,9
05008	2010	65,1	75,0	98,2	96,9	94,5	105,7	112,5	103,1	105,7	113,7	119,1	110,6
05008	2011	78,9	100,6	132,9	126,0	132,8	138,5	128,2	127,4	122,5	120,9	118,8	
05009	2009	71,5	114,5	117,9	102,2	107,7	127,4	143,7	98,8	102,5	122,9	127,0	128,8
05009	2010	67,4	79,8	100,5	88,7	92,2	103,6	104,0	105,9	100,4	117,7	121,5	118,3
05009	2011	79,2	113,4	152,1	127,0	119,4	135,2	127,1	130,2	135,4	138,0	139,5	

05010 Увоз - трајни производи
за широку потрошњу (USD)
Imports - durable products
for consumption (USD)

05011 Увоз - нетрајни производи
за широку потрошњу (USD)
Imports - non-durable products
for consumption (USD)

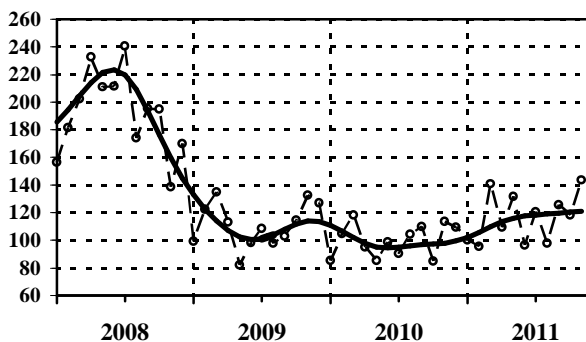
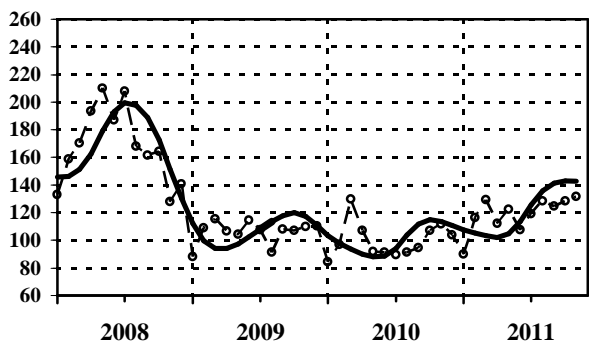
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05010	2009	75,2	90,6	116,6	96,8	87,8	94,5	93,5	93,2	103,8	132,4	124,8	116,6
05010	2010	74,3	93,6	122,1	86,1	89,3	91,9	91,7	82,3	105,9	120,5	118,5	123,8
05010	2011	66,3	88,3	104,8	103,9	91,2	97,1	95,7	104,3	109,9	114,1	116,5	
05011	2009	67,5	86,1	106,3	95,9	87,3	92,9	101,0	91,7	108,0	119,0	120,4	123,6
05011	2010	70,1	90,7	110,5	96,4	87,4	89,3	91,6	87,2	109,8	117,6	119,3	130,0
05011	2011	71,2	93,8	118,7	107,0	113,6	108,3	109,9	113,9	126,9	125,9	124,2	

05012 Увоз
- неklasификовано по намени EU (USD)
Imports
- Unclassified by EU destination (USD)

05050 Трговински салдо (увоз - извоз) (USD)
Commercial balance (imports - exports) (USD)

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05012	2009	88,1	108,9	115,2	106,8	104,3	114,4	107,4	91,2	108,0	106,9	109,9	110,3
05012	2010	84,7	97,0	129,6	107,3	91,7	91,3	89,6	91,5	94,5	107,3	111,6	103,8
05012	2011	90,2	116,2	129,1	112,1	122,5	107,8	118,9	128,4	124,8	128,3	131,5	
05050	2009	99,2	122,2	134,7	113,1	82,2	98,4	108,6	97,8	102,8	114,7	132,7	127,1
05050	2010	85,3	104,6	118,3	95,3	85,3	98,7	90,4	104,3	110,0	84,9	113,5	109,3
05050	2011	100,3	95,7	140,7	109,5	131,6	96,4	120,5	97,8	125,7	118,4	143,5	

Запосленост
*Employment***Серије базних индекса (просек 2010=100)**
Base indices series (average 2010=100)

Шифра	Назив
<i>Code</i>	<i>Title</i>
07000	Запослени - укупно <i>Employees - total</i>
07005	Запослени - приватни предузетници и запослени код њих <i>Employees - private entrepreneurs and their employees</i>
07010	Запослени у предузећима, установама и организацијама - укупно <i>Employees in enterprises, institutions and organizations - total</i>
07310	Запослени - прерађивачка индустрија (укупно) <i>Employees - manufacturing (total)</i>
07510	Запослени - грађевинарство (укупно) <i>Employees - construction (total)</i>
07020	Лица која траже запослење <i>Persons seeking work</i>
07021	Незапослена лица <i>Unemployed</i>
07023	Запошљавање - евиденција Националне службе за запошљавање <i>Employment - evidence of National Employment Service</i>

ЗАПОСЛЕНОСТ

У трећем кварталу 2011. године, **укупна запосленост** је за 2,9% испод просека 2010. и за 2,9% мања у односу на трећи квартал 2010. године. За првих једанаест месеци 2011. укупна запосленост је за 2,4% мања од просечне из 2010. и за 3,1% мања од укупне запослености за једанаест месеци 2010. године.

Запосленост у предузећима, установама и организацијама у трећем кварталу, као и за првих једанаест месеци 2011. године, мања је за 1,1% од просека у 2010. и за 0,8% у поређењу са трећим кварталом 2010. године.

У трећем кварталу 2011. године, **запосленост приватних предузетника и запослених код њих** је за 7,4% испод просека 2010, и за 9,9% мања у односу на трећи квартал 2010. године. За првих једанаест месеци 2011. године запосленост приватних предузетника и запослених код њих је за 7,5% мања од просека 2010. године, а за 9,9% од запослености приватника за једанаест месеци претходне године.

Број регистрованих лица која траже запослење (укупна незапосленост, то јест незапосленост која је шира од објективне незапослености), у трећем кварталу 2011. мања је за 0,8% од просечне незапослености у 2010. години, а већа за 0,9% од незапослености у трећем кварталу 2010. године. У првих једанаест месеци ове године, у односу на исти период претходне године, број регистрованих лица која траже запослење је мањи за 0,3%, док је од просека 2010. године мањи за 0,01%. У Републици Србији је крајем новембра 823 хиљаде грађана било незапослено, што је нешто више од 22 хиљаде него у истом месецу прошле године.

Број регистрованих лица која активно траже запослење (објективно незапослени) у трећем кварталу ове године расте за 2,5%, а у првих једанаест месеци ове године за 1,1% у односу на одговарајуће периоде 2010. године. Посматрано у односу на просек 2010, у трећем кварталу активна незапосленост је већа за 0,2%, и кумулативно за 1,3%. У Републици Србији је крајем новембра 735 хиљада грађана било објективно незапослено, што је више за 13,9 хиљада него у истом месецу прошле године.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), **укупно запошљавање** (обухвата запошљавање са евиденције и запошљавање из радног односа) у трећем кварталу 2011. било је веће за 25,8% од запошљавања у трећем кварталу 2010. године. У периоду јануар–новембар 2011. укупно запошљавање је 32,1% изнад просечног запошљавања у 2010. и за 35,4% изнад укупног запошљавања у првих једанаест месеци претходне године.

Запошљавање из радног односа и даље брже расте од запошљавања са евиденције. За *првих једанаест месеци* запошљавање из радног односа је за 49,8% веће од оног у истом периоду 2010. године, док је *од просека 2010.* веће за 43,8%. За *првих једанаест месеци* запошљавање са евиденције је за 2,6% веће од оног у истом периоду 2010. године, док је од просека 2010. веће за 4,3%.

EMPLOYMENT

In the third quarter in 2011, the total employment was 2.9% below the average in 2010, and 2.9% below the level attained in the same period of the previous year. In the first eleven months in 2011, the total employment decreased by 2.4%, comparing to the average in 2010, and decreased by 3.1% comparing to the same period previous year.

Employment in enterprises, institutions and organizations in the third quarter as well as in the first eleven months in 2011 was 1.1% below the average in 2010, and 0.8% below the level attained in the same period of the previous year.

In the third quarter in 2011, the employment of private entrepreneurs, persons performing activities independently and their employees was 7.4% below the average in 2010 and 9.9% below the level attained in the same period of the previous year. In the first eleven months in 2011, the employment of private entrepreneurs, persons performing activities independently and their employees decreased by 7.5%, comparing to the average in 2010, and by 9.9% comparing to the same period of the previous year.

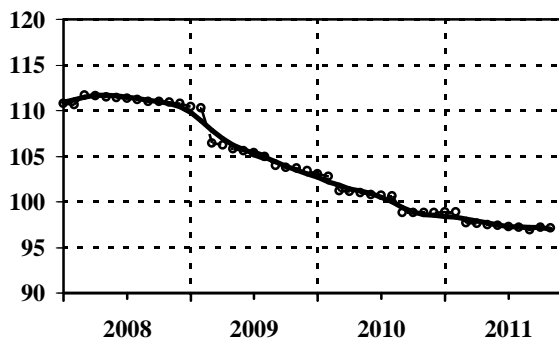
The number of the registered unemployed seeking work (total unemployment, i.e. unemployment that is larger than real unemployment) in the third quarter of 2011, decreased by 0.8% in comparison with the average unemployed in 2010, but increased by 0.9% comparing to the same period previous year. The number of the registered unemployed seeking work in the first eleven months this year, decreased by 0.3%, comparing to the first eleven months in 2010, and compared to the average in 2010, it decreased by 0.01%. In Serbia, at the end of November, 823 thousands persons were unemployed, slightly more than 22 thousands as it was in the same month last year.

The number of unemployed (persons seeking work - actively unemployment) recorded an increase of 2.5%, in third quarter, and in the first eleven months this year it recorded an increase of 1.1% with respect to the same period in 2010. It increased by 0.2%, in third quarter and cumulatively it increased by 1.3%, with respect to the average in 2010 too. In Serbia, at the end of November, 735 thousands persons were unemployed objectively, what is by 13.9 thousands more than it was in the same month last year.

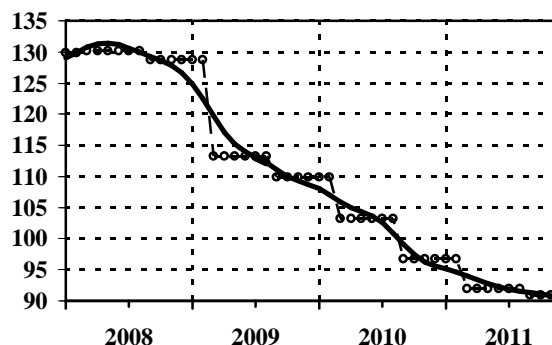
According to the NES records, total employment service (including both, registered unemployed and employed) in 2011 increased by 25.8% compared to the third quarter 2010. In the first eleven months of the 2011, total employment was 32.1% above the average employment in 2010, and by 35.4% above the level attained in the same period in 2010.

Employment by overtaking is still growing faster than employment from the records. For the first eleven months, the employment disproportionately from employment was 49.8% higher than it was in the same period 2010, and compared to the average in 2010, it increased by 43.8%. For the first eleven months, the employment in the records was 2.6% below than it was in the same period 2010, and compared to the average in 2010 it increased by 4.3%.

07000 Запослени
- укупно
Employees
- total

07005 Запослени - приватни предузетници
и запослени код њих
Employees - private entrepreneurs
and their employees

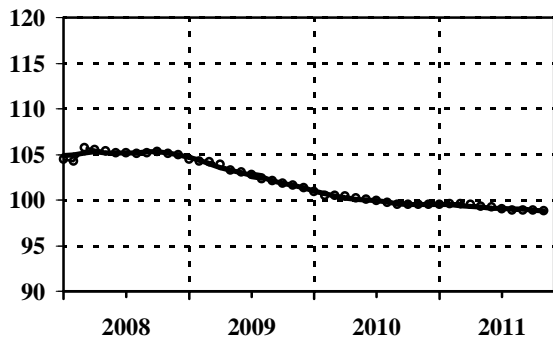

Ø 2010=100

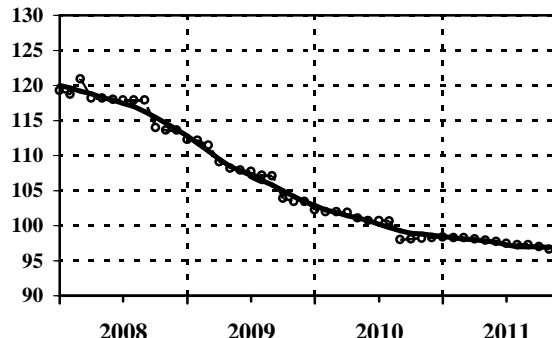
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
--○-- оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07000	2009	110,4	110,3	106,4	106,2	105,8	105,6	105,4	105,0	104,0	103,8	103,7	103,4
07000	2010	103,1	102,8	101,2	101,1	101,0	100,8	100,7	100,6	98,8	98,8	98,8	98,8
07000	2011	98,9	98,9	97,7	97,6	97,5	97,4	97,3	97,2	96,9	97,2	97,1	
07005	2009	128,7	128,7	113,3	113,3	113,3	113,3	113,3	113,3	109,9	109,9	109,9	109,9
07005	2010	109,9	109,9	103,2	103,2	103,2	103,2	103,2	103,2	96,8	96,8	96,8	96,8
07005	2011	96,8	96,8	91,9	91,9	91,9	91,9	91,9	91,9	90,9	90,9	90,9	

07010 Запослени у предузећима,
установама и организацијама - укупно
Employees in enterprises,
institutions and organizations - total

07310 Запослени - прерађивачка индустрија
(укупно)
Employees - manufacturing
(total)

Ø 2010=100

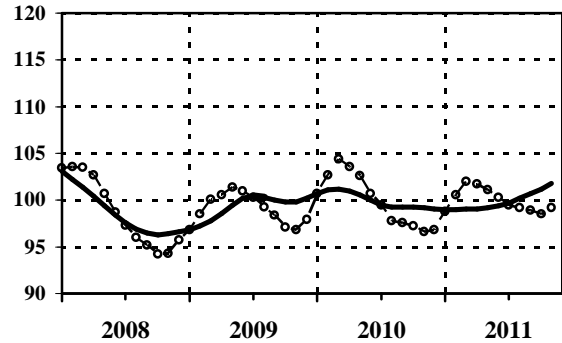
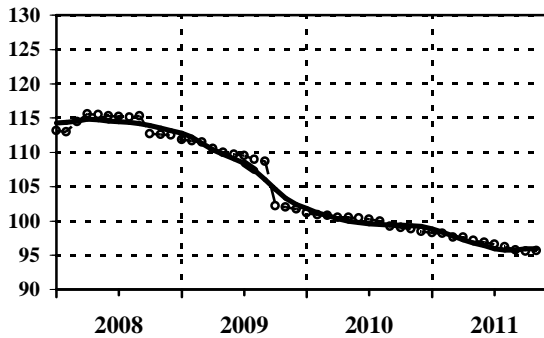
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
--○-- оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07010	2009	104,5	104,3	104,2	103,9	103,3	103,1	102,8	102,3	102,1	101,8	101,6	101,3
07010	2010	100,9	100,5	100,5	100,4	100,2	100,1	99,9	99,7	99,5	99,5	99,5	99,5
07010	2011	99,5	99,6	99,6	99,5	99,3	99,2	99,0	98,9	98,9	98,9	98,8	
07310	2009	112,3	112,2	111,5	109,1	108,2	107,9	107,7	107,2	107,1	103,9	103,5	103,5
07310	2010	102,3	102,0	102,0	101,9	101,1	100,7	100,7	100,6	98,0	98,1	98,2	98,3
07310	2011	98,4	98,3	98,3	98,1	97,9	97,7	97,5	97,3	97,3	97,0	96,6	

Напомена: Серија 07010 не обухвата приватне предузетнике,
лица која самостално обављају делатност и запослене код њих.
Footnote: Series 07010 does not include private entrepreneurs,
persons performing activity and their employees.

07510 **Запослени - грађевинарство**
(укупно)
Employees - construction
(total)

07020 **Лица која траже запослење**
Persons seeking work

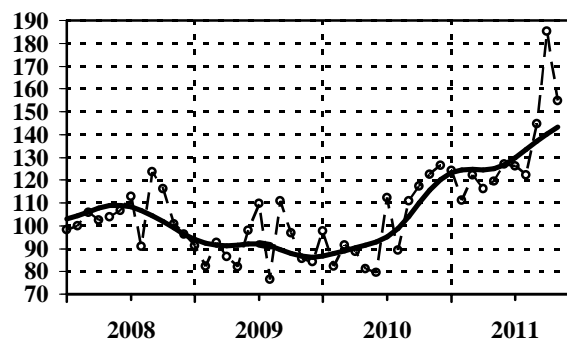
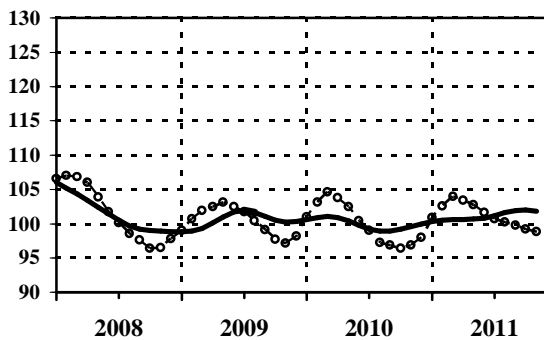
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07510	2009	111,9	111,7	111,5	110,6	110,0	109,7	109,5	109,0	108,7	102,2	102,0	101,7
07510	2010	101,2	100,9	100,8	100,5	100,5	100,4	100,2	100,0	99,2	99,0	98,8	98,5
07510	2011	98,3	98,2	97,6	97,6	97,2	96,9	96,6	96,2	95,8	95,6	95,7	
07020	2009	96,8	98,5	100,1	100,6	101,4	101,0	100,3	99,3	98,4	97,1	96,8	97,9
07020	2010	100,7	102,7	104,4	103,6	102,6	100,7	99,5	97,8	97,6	97,2	96,6	96,8
07020	2011	98,8	100,6	102,0	101,7	101,1	100,3	99,5	99,2	98,9	98,5	99,2	

07021 **Незапослена лица**
Unemployed

07023 **Запошљавање**
- евиденција Националне службе за запошљавање
Employment
- evidence of National Employment Service

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07021	2009	99,0	100,7	101,9	102,5	103,1	102,5	101,7	100,4	99,1	97,7	97,2	98,2
07021	2010	101,0	103,1	104,6	103,8	102,5	100,4	99,0	97,3	96,9	96,4	96,9	98,0
07021	2011	100,9	102,6	104,0	103,4	102,7	101,6	100,7	100,2	99,8	99,2	98,8	
07023	2009	91,2	82,2	92,7	86,5	81,9	98,0	109,7	76,3	110,9	96,9	85,7	84,3
07023	2010	97,8	82,3	91,6	88,8	81,1	79,6	112,1	89,4	110,9	117,3	122,5	126,6
07023	2011	124,3	111,0	122,3	116,1	119,6	127,2	126,3	122,2	144,6	185,2	154,8	

Расподела
DistributionСерије базних индекса (просек 2010=100)
Base indices series (average 2010=100)

Шифра Code	Назив Title
07030	Просечна зарада без пореза и доприноса - укупно <i>Average net salaries and wages without taxes and contributions - total</i>
07040	Реална просечна нето зарада без пореза и доприноса - укупно <i>Real average net wages and salaries - total</i>
07050	Просечна зарада - укупно <i>Average gross salaries and wages - total</i>
07060	Реална просечна зарада - укупно <i>Real average gross wage - total</i>
07080	Расположива средства домаћинства - укупно, сва домаћинства (квартална серија) <i>Available budget household - total, all households (quarterly series)</i>
07090	Лична потрошња домаћинства - укупно, сва домаћинства (квартална серија) <i>Individual consumption household - total, all households (quarterly series)</i>
09022	Приходи и примања буџета - распоређени буџету републике <i>Revenues and receipts of the budget - allocated to republics</i>
09023	Приходи и примања буџета - распоређени буџетима општина и градова <i>Revenues and receipts of the budget - allocated to communes and towns</i>

РАСПОДЕЛА

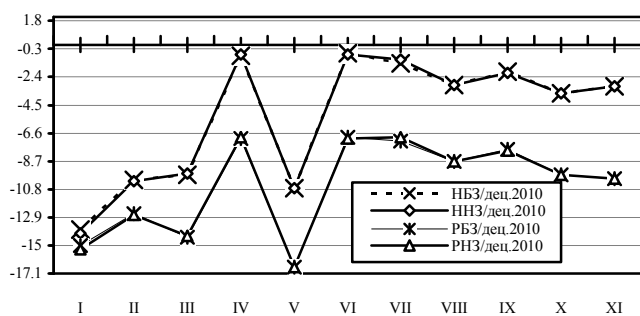
Просечно исплаћена нето зарада (без пореза и доприноса) у септембру износила је 38763 динара (укупна просечна бруто зарада по запосленом износила је 53838 динара), што је номинално више за 1% (бруто зарада за 1%), а реално за 0,8% (бруто зарада за 0,8%) у односу на претходни месец. У октобру је просечно исплаћена нето зарада од 38167 динара (бруто зарада од 52944 динара) смањена у односу на септембар, за 1,5% (бруто зарада за 1,7%) у номиналном износу, док је реално смањена за 1,9% (бруто зарада за 2,1%). У новембру је просечно исплаћена нето зарада од 38363 динара (бруто зарада од 53239 динара) већа од зараде у октобру за 0,5% (бруто зарада за 0,6%), док реално смањење износи 0,4% (бруто зарада за 0,3%).

Годишње стопе раста за укупне номиналне нето зараде у септембру, октобру и новембру износе 12,1%, 10,9% и 11,4%, а реалне 2,6%, 2%, 3,1%, респективно. Стопе номиналне бруто зараде износе 12,1%, 10,7% и 11,2%, а реалне бруто зараде 2,6%, 1,8%, и 2,9%, респективно.

Просечно исплаћена номинална нето зарада у периоду јануар–новембар 2011. године већа је за 9,7% (номинална бруто зарада за 9,6%) од просека 2010, и већа за 11,3% (номинална бруто зарада за 11,2%) од нето зараде из истог периода прошле године.

Номиналне просечне нето зараде (ННЗ) у септембру, октобру и новембру, у односу на децембар 2010. године, опадају по стопама од 2,1%, 3,6% и 3%. Реалне нето зараде (РНЗ), такође опадају, и то по стопама од 7,9%, 9,7% и 10%, респективно. Номиналне просечне бруто зараде (НБЗ) у септембру, октобру и новембру, у односу на децембар 2010. године, опадају по стопама од 2%, 3,6% и 3,1%. Реалне бруто зараде (РБЗ), такође опадају, и то по стопама од 7,8%, 9,7% и 10%, респективно (графикон).

Графикон. Кретање зарада у 2011. према децембру 2010.

Кумулативно посматрано, за првих једанаест месеци 2011. године, у односу на првих једанаест месеци претходне године, приходи буџета распоређени буџету Републике већи су за 45,6% (реално за 30,5%), и брже су расли од прихода буџета распоређених општинама и градовима, који су већи номинално за 14,6%, а реално за 2,9% у посматраном периоду.

Годишње стопе раста за приходе буџета распоређене буџету Републике у септембру, октобру и новембру номинално износе 57,2%, 43% и 14,9%, а реално 43,4%, 31,4% и 6,5%. Годишње стопе раста за приходе буџета распоређених општинама и градовима у септембру, октобру и новембру износе номинално 19%, 33,4% и 14,7%, а реално 8,5%, 22,6% и 6,3%.

DISTRIBUTION

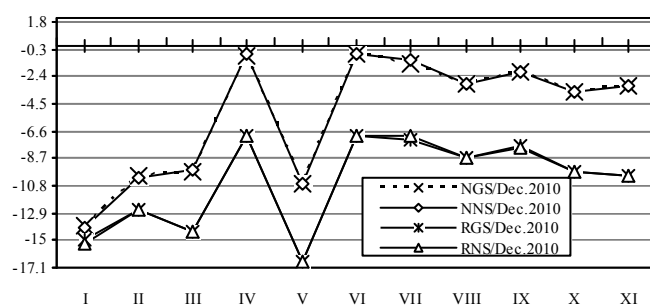
Average net salaries and wages (without taxes and contributions) disbursed in September amounted to 38763 RSD (gross salaries and wages were 53838 RSD), what represents the nominal increase of 1% (gross salaries and wages by 1%) and the real increase of 0.8% (gross salaries and wages by 0.8%), compared to the previous month. In October, comparing to September, average net salaries and wages, without taxes and contributions, disbursed were 38167 RSD (gross salaries and wages were 52944 RSD) what is a decrease of 1.5% nominally (gross salaries and wages of 1.7%), and in real terms decreased by 1.9% (gross salaries and wages by 2.1%). In November, comparing to October, net salaries and wages, without taxes and contributions, disbursed were 38363 RSD (gross salaries and wages were 53239 RSD) and they increased by 0.5% (gross salaries and wages by 0.6%), and in real terms they decreased by 0.4% (gross salaries and wages by 0.3%).

Annual growth rates of net salaries and wages in September, October and November were, nominally, 12.1%, 10.9% and 11.4%, while the real growth rates were 2.6%, 2% and 3.1%, respectively. The nominally gross salaries and wages rates were 12.1%, 10.7% and 11.2%, and in real terms they were 2.6%, 1.8% and 2.9%, compared the same months of the previous year, respectively.

The average net salaries and wages, in period January–November in 2011, increased nominally by 9.7% (gross salaries and wages by 9.6%) comparing to the average in 2010, and by 11.3% (gross salaries and wages by 11.2%) comparing to the same period last year.

Nominal average net salaries and wages (NNS) in September, October and November, compared to December 2010, decreased by: 2.1%, 3.6% and 3%. Real average net salaries and wages (RNS) also decreased by: 7.9%, 9.7% and 10%, respectively. Nominal average gross salaries and wages (NGS) in September, October and November, compared to December 2010, decreased by: 2.1%, 3.6% and 3.1%. Real gross wages and salaries (RGS) decreased by 7.8%, 9.7% and 10%, respectively (Chart).

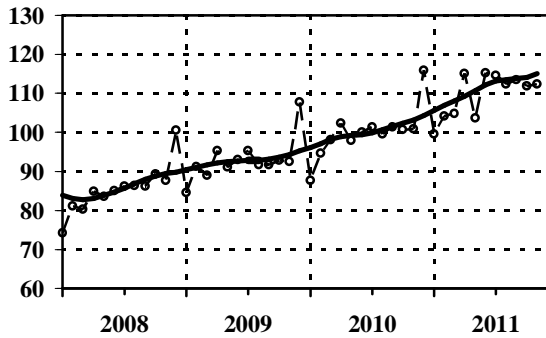
Chart. Employment flow in 2011 vs. December 2010

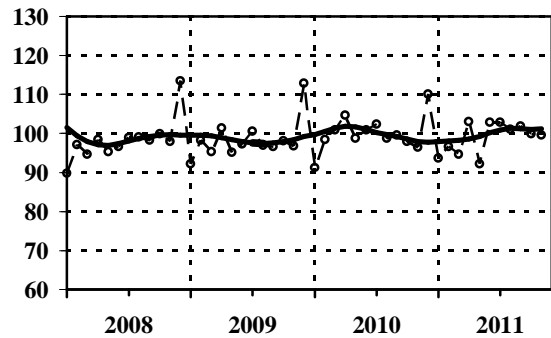
In period January–September 2011, comparing to same period 2010, the budget revenues distributed to republic budgets recorded an increase of 45.67% nominally (30.5% the real value) and grew faster than the increase of budget revenues distributed to communes and towns, which increased by 14.6% nominally, and 2.9% the real value, in this period.

Annual growth rates of budget revenues distributed to republic budgets in September, October and November amounted, nominally, to 57.2%, 43% and 14.9%, while they were 43.4%, 31.4% and 6.5%, in real terms. Annual growth rates of budget revenues distributed to communes and towns in September, October and November amounted, nominally, to 19%, 33.4%, 14.7%, while they were 8.5%, 22.6%, 6.3%, in real terms.

07030 Просечна зарада без пореза и доприноса
- укупно
Average net salaries and wages without taxes and contributions - total

07040 Реална просечна нето зарада
без пореза и доприноса - укупно
Real average net wages and salaries - total

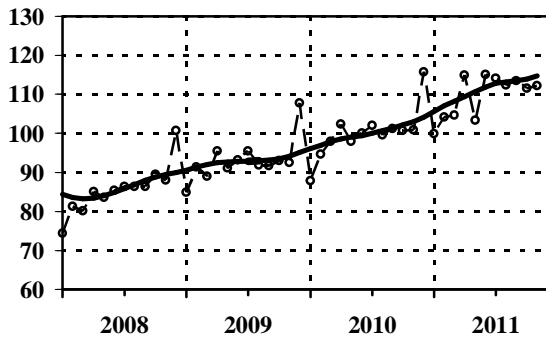

Ø 2010=100

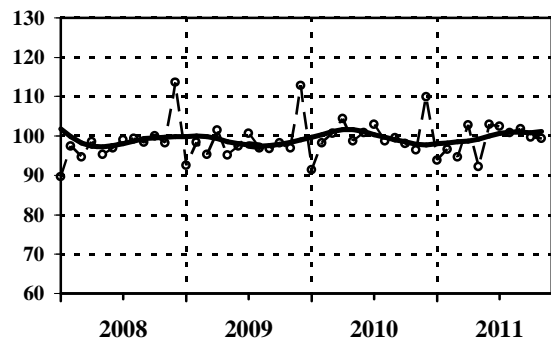
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - o - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07030	2009	84,6	91,2	88,9	95,4	91,0	93,0	95,3	91,8	91,7	92,9	92,5	107,8
07030	2010	87,7	94,7	98,1	102,4	98,0	100,1	101,3	99,5	101,3	100,8	100,9	115,9
07030	2011	99,6	104,1	104,8	115,1	103,6	115,2	114,6	112,4	113,5	111,8	112,4	
07040	2009	92,3	98,2	95,4	101,4	95,2	97,3	100,5	96,9	96,7	98,1	96,8	112,9
07040	2010	91,3	98,4	100,9	104,6	98,8	100,9	102,3	98,8	99,6	98,0	96,4	110,0
07040	2011	93,7	96,6	94,7	103,0	92,3	102,9	102,9	101,0	101,8	99,9	99,5	

07050 Просечна зарада
- укупно
Average gross salaries and wages - total

07060 Реална просечна зарада
- укупно
Real average gross wage - total

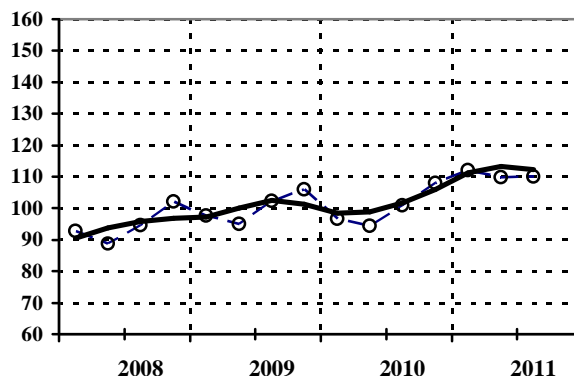
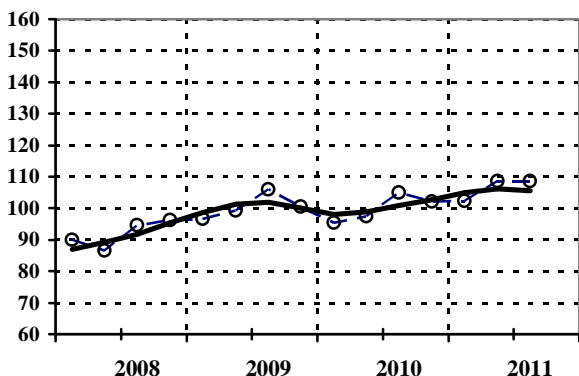
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - o - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07050	2009	84,8	91,4	89,0	95,5	91,0	93,2	95,5	91,9	91,8	93,0	92,5	107,7
07050	2010	87,8	94,6	97,9	102,3	97,9	100,1	102,0	99,5	101,2	100,8	100,9	115,8
07050	2011	99,9	104,1	104,6	114,9	103,4	115,1	114,1	112,3	113,5	111,6	112,2	
07060	2009	92,6	98,4	95,4	101,5	95,2	97,5	100,7	97,0	96,8	98,2	96,9	112,9
07060	2010	91,4	98,3	100,6	104,4	98,7	100,9	103,0	98,8	99,5	98,0	96,4	109,9
07060	2011	93,9	96,6	94,6	102,8	92,2	102,9	102,5	100,9	101,8	99,7	99,4	

07080 Расположива средства домаћинства - укупно сва домаћинства (квартална серија)
Available budget household - total all households (quarterly series)

07090 Лична потрошња домаћинства - укупно сва домаћинства (квартална серија)
Individual consumption household - total all households (quarterly series)

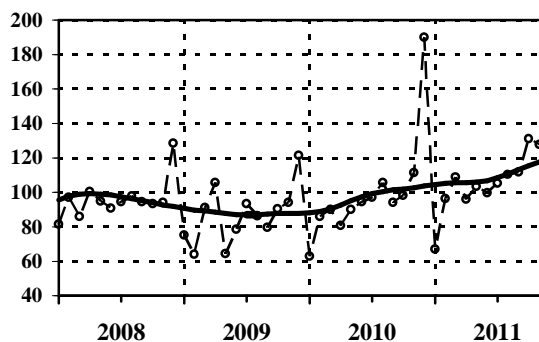
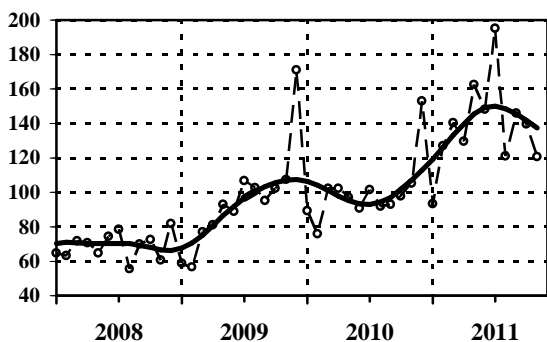
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
		I			II			III			IV		
07080	2009			96,7			99,3			105,9			100,4
07080	2010			95,5			97,4			105,0			102,2
07080	2011			102,4			108,6			108,6			
		I			II			III			IV		
07090	2009			97,6			95,0			102,4			105,9
07090	2010			96,6			94,5			100,9			108,0
07090	2011			112,0			109,7			110,1			

09022 Приходи и примања буџета - распоређени буџету републике
Revenues and receipts of the budget - allocated to republics

09023 Приходи и примања буџета - распоређени буџетима општина и градова
Revenues and receipts of the budget - allocated to communes and towns

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
09022	2009	58,9	56,8	77,1	81,2	92,9	88,9	106,5	102,7	95,3	102,2	107,3	171,0
09022	2010	89,2	76,0	102,4	102,3	96,9	90,8	101,6	92,0	92,9	97,6	105,2	153,1
09022	2011	93,3	126,9	140,3	129,7	162,7	148,1	195,2	121,0	146,1	139,6	120,9	
09023	2009	75,3	64,1	91,2	105,5	64,5	78,4	93,3	86,2	79,8	90,2	94,0	121,3
09023	2010	63,0	85,8	90,0	80,7	90,0	94,4	96,9	105,4	93,9	98,3	111,6	190,0
09023	2011	67,2	96,3	109,0	95,9	103,4	99,6	105,1	110,2	111,8	131,1	127,9	

Цене
Prices

Серије базних индекса (просек 2010=100)

Base indices series (average 2010=100)

Шифра Code	Назив Title	
06010	Цене произвођача индустр. произв. за домаће тржиште - укупно <i>Producers' prices of industrial products for domestic market - total</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06014	Цене произвођача индустр. произв. за домаће тржиште - енергија <i>Producers' prices of industrial products for domestic market - energy</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06015	Цене произвођача индустр. произв. за домаће тржиште - интермедијарни производи, осим енергије <i>Producers' prices of industrial products for domestic market - intermediary products, except energy</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06016	Цене произвођача индустр. произв. за домаће тржиште - капитални производи <i>Producers' prices of industrial products for domestic market - capital products</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06017	Цене произвођача индустр. произв. за домаће тржиште - трајни производи за широку потрошњу <i>Producers' prices of industrial products for domestic market - durable products for consumption</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06018	Цене произвођача индустр. произв. за домаће тржиште - нетрајни производи за широку потрошњу <i>Producers' prices of industrial products for domestic market - non-durable goods for consumption</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06020	Цене произвођача индустр. произв. за домаће тржиште - укупно <i>Producers' prices of industrial products for domestic market - total</i>	(базни индекси) <i>(base indices)</i>
06050	Потрошачке цене - укупно <i>Consumer prices - total</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06059	Потрошачке цене - укупно <i>Consumer prices - total</i>	(базни индекси) <i>(base indices)</i>
06080	Цене угоститељских услуга <i>Prices of catering services</i>	(ланчани индекси) <i>(chain indices)</i>
06089	Цене угоститељских услуга <i>Prices of catering services</i>	(базни индекси) <i>(base indices)</i>

ЦЕНЕ

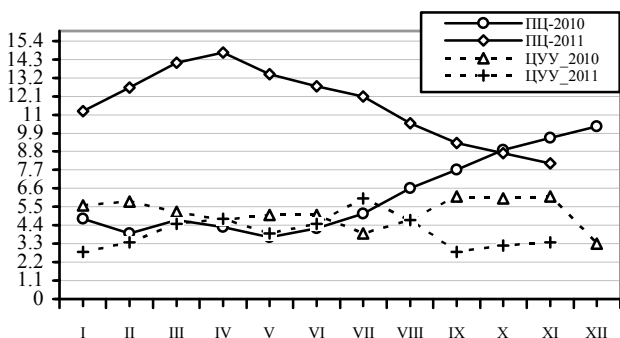
Цене произвођача индустријских производа повећане су у новембру у односу на претходни месец за 0,3%, док су у односу на децембар претходне године повећане за 9,3%. Од почетка године до новембра, по секторима индустрије, у односу на децембар 2010, цене произвођача у просеку су веће: у сектору Прерађивачке индустрије за 6,5%, сектору Рударства за 20,6% и у сектору за Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром за 17,6%, док су у сектору за Снабдевање водом и управљање отпадним водама порасле за 5,8%.

Посматрано по намени, у новембру у односу на октобар, највише су порасле цене произвођача енергије (1%), затим цене произвођача нетрајних производа за широку потрошњу (0,2%) и цене произвођача капиталних производа (0,1%). Цене произвођача интермедијарних производа, осим енергије пале су за 0,4%, док су цене трајних производа за широку потрошњу остале на нивоу цена из октобра.

Према Индексу потрошачких цена, укупна месечна стопа инфлације у 2011. години, у септембру, октобру и новембру износила је 0,2%, односно 0,4% и 0,9%, респективно. Укупна годишња стопа инфлације (ПЦ) у септембру, октобру и новембру, износила је: 9,3%, 8,7% и 8,1%, респективно (графикон).

У септембру, октобру и новембру ове године месечна инфлација је мања од прошлогодишње (у 2010. години је у истим месецима била 1,3%, 1% и 1,5%, респективно). У овој, 2011. години, у односу на претходну, годишња инфлација је већа у септембру (у прошлом септембру је била 7,7%), док је у октобру и новембру мања (у истим месецима 2010. године је износила 8,9% и 9,6%, респективно, што је очито на графикону).

Графикон. Међугодишње стопе раста потрошачких цена и цена угоститељских услуга

Индекс цена угоститељских услуга, као мера општег нивоа цена услуга у угоститељским објектима, порастао је у септембру за 0,2%, октобру за 0,7%, и у новембру за 0,5%. Годишње месечне стопе (текући месец у односу на исти месец претходне године) цена угоститељских услуга (ЦУУ) за септембар, октобар и новембар износе 2,8%, 3,2% и 3,4%, респективно (графикон).

PRICES

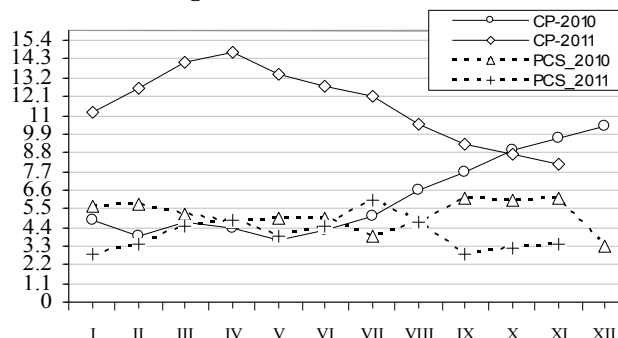
Producers' prices of manufactured goods in November increased by 0.3% with respect to the previous month, while they increased by 9.3% with respect to December last year. From the beginning of the year until November, observed by industrial sectors, in average, producers' prices were greater than prices in December 2010: in manufacturing by 6.5%, in mining and quarrying by 20.6%, in electricity, gas and steam by 17.6% and prices of water supply and wastewater management increased by 5.8%.

Observed by use, in November, with the respect to October, the producers' prices of energy had the biggest growth (by 1%), the prices of non-durable products for consumption (0.2%) and the prices of capital goods had the lowest growth (by 0.1%). In November with respect to the previous month, the increase of prices of intermediary products, except energy was -0.4%, of prices of durable products amounted the same level attained in previous month.

According to Consumer Prices Index (CPI) the monthly inflation in 2011 in September, October and November was 0.2%, 0.4%, and 0.9%, respectively. The yearly inflation (CP) in September, October and November was 9.3%, 8.7% and 8.1%, respectively (Chart).

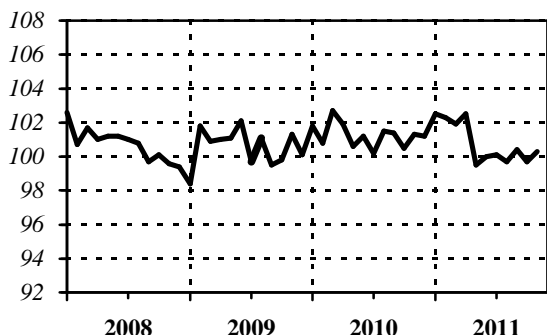
In September, October and November this year, monthly inflation decreased according to the same months of the previous year (when the rates were: 1.3%, 1% and 1.5%, respectively). Annual inflation, this year, had increased, comparing to the previous one, in September (in September 2010 it was 7.7%), while in October and November it decreased (comparing to the same months of the previous year when it was 8.9% and 9.6%, respectively, see you Chart).

Chart. Annual rates for Consumer Prices and Price of catering services, in 2010 and 2011

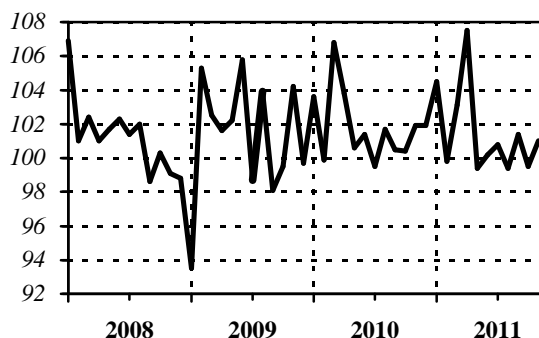

Price index of catering services, (as the measure of change regarding general level of prices and services catering trades establishments) increased in September by 0.2%, in October by 0.7%, and in November by 0.5%. Annually monthly rates (current month compared to the same month last year) for prices of catering services (PCS) for September, October and November amounted to 2.8%, 3.2% and 3.4%, respectively (Chart).

06010 **Цене произвођача инд. производа за дом. тржиште**
- укупно
Producers'prices of ind. products for domestic market
- total

06014 **Цене произвођача инд. производа за дом. тржиште**
- енергија
Producers'prices of ind. products for domestic market
- energy

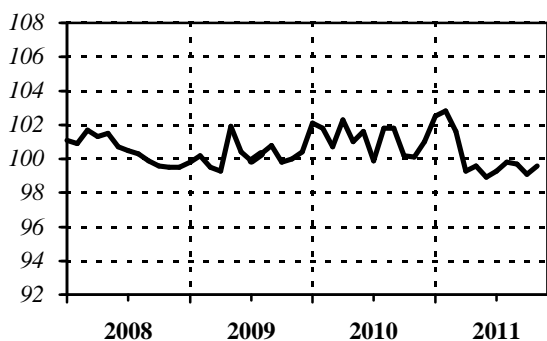

Ланчани индекси / Chain indices

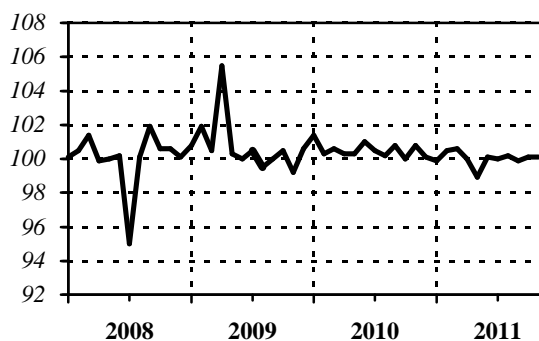
оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06010	2009	98,4	101,8	100,9	101,0	101,1	102,1	99,7	101,1	99,5	99,8	101,3	100,1
06010	2010	101,8	100,8	102,7	101,9	100,6	101,2	100,2	101,5	101,4	100,5	101,3	101,2
06010	2011	102,5	102,3	101,9	102,5	99,5	100,0	100,1	99,7	100,4	99,7	100,3	
06014	2009	93,5	105,3	102,5	101,6	102,2	105,8	98,7	103,9	98,1	99,5	104,2	99,7
06014	2010	103,6	99,9	106,8	103,8	100,6	101,4	99,5	101,7	100,5	100,4	101,9	101,9
06014	2011	104,5	99,8	103,1	107,5	99,4	100,2	100,8	99,4	101,4	99,5	101,0	

06015 **Цене произвођача инд. производа за дом. тржиште**
- интермедијарни производи, осим енергије
Producers'prices of ind. products for domestic market
- intermediary products, except energy

06016 **Цене произвођача инд. производа за дом. тржиште**
- капитални производи
Producers'prices of ind. products for domestic market
- capital products

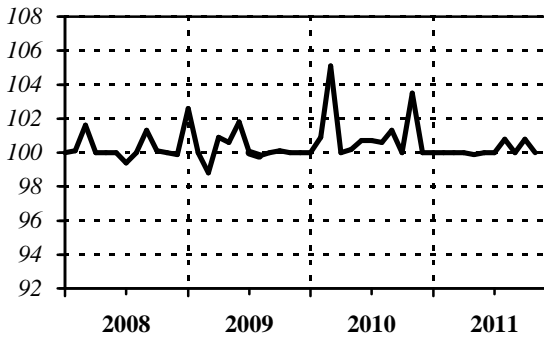

Ланчани индекси / Chain indices

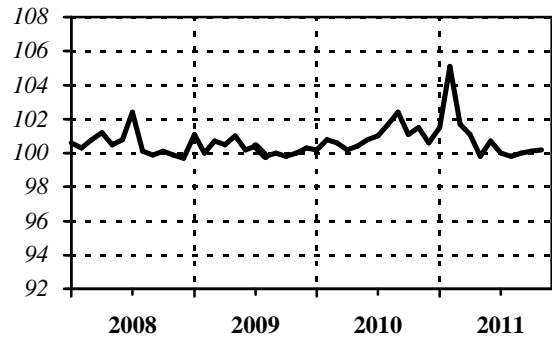
оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06015	2009	99,8	100,2	99,5	99,3	101,9	100,4	99,9	100,3	100,8	99,8	100,0	100,4
06015	2010	102,1	101,8	100,7	102,3	101,0	101,6	99,9	101,8	101,8	100,2	100,1	101,0
06015	2011	102,5	102,8	101,6	99,3	99,6	98,9	99,3	99,8	99,7	99,1	99,6	
06016	2009	100,8	101,9	100,5	105,5	100,3	100,0	100,5	99,5	100,0	100,5	99,2	100,6
06016	2010	101,4	100,3	100,6	100,3	100,3	101,0	100,5	100,2	100,8	100,0	100,8	100,1
06016	2011	99,9	100,5	100,6	100,0	98,9	100,1	100,0	100,2	99,9	100,1	100,1	

06017 **Цене произвођача инд. производа за дом. тржиште**
- трајни производи за широку потрошњу
Producers' prices of ind. products for domestic market
- durable products for consumption

06018 **Цене произвођача инд. производа за дом. тржиште**
- нетрајни производи за широку потрошњу
Producers' prices of ind. products for domestic market
- non-durable products for consumption

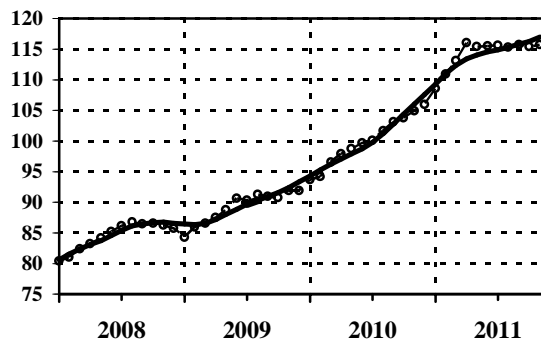

Ланчани индекси / Chain indices

— оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06017	2009	102,6	100,0	98,8	100,9	100,6	101,8	100,0	99,8	100,0	100,1	100,0	100,0
06017	2010	100,0	100,9	105,1	100,0	100,2	100,7	100,7	100,6	101,3	100,0	103,5	100,0
06017	2011	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	100,0	100,0	100,8	100,0	100,8	100,0	
06018	2009	101,1	100,0	100,7	100,5	101,0	100,2	100,4	99,8	100,0	99,8	100,0	100,3
06018	2010	100,2	100,8	100,6	100,2	100,4	100,8	101,0	101,7	102,4	101,1	101,5	100,6
06018	2011	101,5	105,1	101,7	101,1	99,8	100,7	100,0	99,8	100,0	100,1	100,2	

06020 **Цене произвођача инд. производа за дом. тржиште**
- укупно - базни индекси
Producers' prices of ind. products for domestic market
- total - base indices

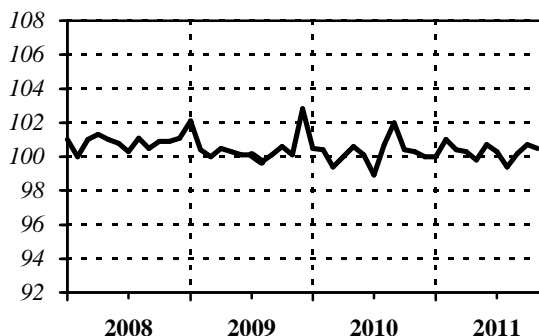
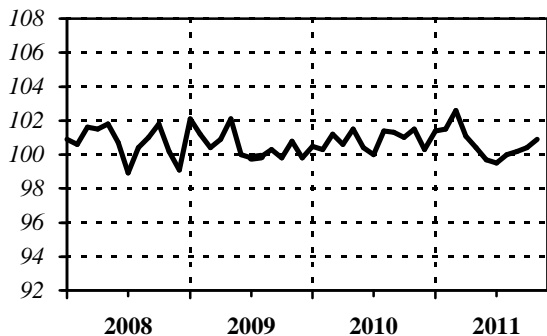
Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 - - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06020	2009	84,3	85,9	86,6	87,5	88,7	90,6	90,3	91,3	90,9	90,7	91,9	91,9
06020	2010	93,6	94,2	96,6	97,9	98,7	99,7	100,1	101,7	103,1	103,7	104,9	105,9
06020	2011	108,5	110,9	113,1	116,0	115,4	115,5	115,6	115,3	115,7	115,4	115,7	

06050 Потрошачке цене - укупно
- ланчани индекси
Consumer prices - total
- chain indices

06080 Цена угоститељских услуга
- ланчани индекси
Prices of catering services
- chain indices

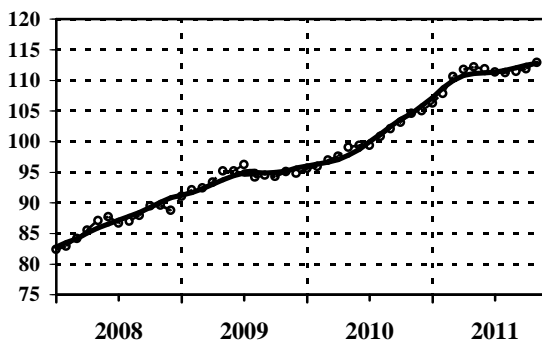

Ланчани индекси / Chain indices

— оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06050	2009	102,1	101,2	100,4	100,9	102,1	100,0	99,8	99,9	100,3	99,8	100,8	99,8
06050	2010	100,5	100,3	101,2	100,6	101,5	100,4	100,0	101,4	101,3	101,0	101,5	100,3
06050	2011	101,4	101,5	102,6	101,1	100,4	99,7	99,5	100,0	100,2	100,4	100,9	
06080	2009	102,1	100,4	100,0	100,5	100,3	100,1	100,1	99,7	100,1	100,6	100,1	102,8
06080	2010	100,5	100,4	99,4	100,0	100,6	100,1	98,9	100,7	102,0	100,4	100,3	100,0
06080	2011	100,0	101,0	100,4	100,3	99,8	100,7	100,3	99,4	100,2	100,7	100,5	

06059 Потрошачке цене - укупно
- базни индекси
Consumer prices - total
- base indices

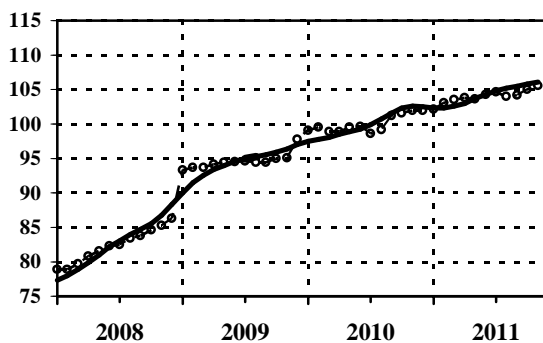

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06059	2009	91,0	92,1	92,4	93,3	95,2	95,2	96,2	94,2	94,5	94,3	95,1	94,8
06059	2010	95,6	95,9	97,0	97,6	99,1	99,4	99,4	100,8	102,1	103,1	104,6	105,0
06059	2011	106,3	107,8	110,6	111,8	112,2	111,9	111,4	111,3	111,5	111,9	112,9	

06089 Цена угоститељских услуга
 - базни индекси
 Prices of catering services
 - base indices

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 - - - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06089	2009	93,3	93,7	93,7	94,2	94,4	94,5	94,6	94,4	94,4	95,0	95,1	97,8
06089	2010	99,1	99,5	98,9	98,9	99,5	99,6	98,6	99,2	101,2	101,6	101,9	101,9
06089	2011	102,1	103,1	103,5	103,8	103,6	104,3	104,6	104,0	104,2	105,0	105,6	

Монетарни сектор

Monetary sector

Серије базних индекса (просек 2010=100)

Base indices series (average 2010=100)

Шифра	Назив
<i>Code</i>	<i>Title</i>
13090	Новчана маса М1 - укупно <i>M1 Money supply - total</i>
13091	Готов новац у оптицају <i>Cash in circulation</i>
13392	Депозити по виђењу <i>Sight deposits</i>
13092	Новчана маса М2 - укупно <i>M2 Money supply - total</i>
13110	Новчана маса М3 - укупно <i>M3 Money supply - total</i>
13210	Каматне стопе правних лица на депозите по текућим и жиро рачунима <i>Interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts</i>
13220	Каматне стопе правних лица на орочене депозите до једног месеца <i>Interest rates of legal entities for time deposits up to one month</i>

МОНЕТАРНИ СЕКТОР

Новчана маса М1 у септембру, номинално расте по стопи од 0,1% (реално пада за 0,1%), у октобру бележи пад за 0,3% (реално за 0,7%), а у новембру расте по стопи од 3,3% (реално по стопи од 2,4%) у односу на претходни месец. За првих једанаест месеци 2011. године, новчана маса је већа за 2,8% у односу на исти период претходне године, а за 2,2% у односу на просек 2010. године. У трећем кварталу 2011. године новчана маса расте по стопи од 7,4% у односу на просек 2010. и по стопи од 6,1% у односу на трећи квартал 2010. године.

Учешће **готовог новца у оптицају** у новчаној маси М1 у септембру 2011. године износи 36,7%, а у октобру и новембру то учешће износи 34,4%, односно 35,2%. Готов новац у оптицају месечно, номинално расте у септембру (94,2 милијарде динара) за 5,6%, а у октобру (87,9 милијарди динара) пада за 6,6%, а расте у новембру (92,8 милијарди динара) за 5,5%. У односу на претходни месец, готов новац у оптицају реално расте у септембру за 5,3%, у октобру пада за 7%, док расте у новембру за 4,5%.

У исто време, **депозитни новац** номинално месечно пада у септембру за 2,7%, а расте у октобру за 3,3% и новембру за 2%. Реалне месечне стопе за септембар, октобар и новембар износе: -2,9%, 3%, односно 1,1%.

У септембру и октобру, забележен је раст **новчане масе М2** на месечном нивоу од 1%, док је новембру дошло до номиналног повећања за 3,2%. У исто време, новчана маса М2 је реално већа у септембру за 0,9% и октобру за 0,5%, односно у новембру за 2,3%.

Новчана маса М3 је у септембру и новембру номинално већа за 0,5% и за 3,2%, у односу на претходни месец, док је у октобру остала на нивоу раста у септембру. Месечно, М3 реално расте у септембру за 0,2%, октобру пада за 0,3%, а у новембру расте за 2,2%.

Текст који следи је понављени коментар из септембарског броја ТРЕНДОВА за серије **каматне стопе правних лица на депозите на текућим и жиро рачунима** и **каматне стопе правних лица на орочене депозите до једног месеца**, с обзиром да се њихов ток завршава са јуном месецом 2011. године.

Каматне стопе **правних лица на депозите на текућим и жиро рачунима**, као и на **орочене депозите до једног месеца**, на месечном нивоу, у номиналном износу дате су у табелама на следећој страни. Осим номиналних, на графиконима су приказане и реалне вредности каматних стопа.

Реалне каматне стопе правних лица на депозите на текућим и жиро рачунима – негативне су у свим месецима 2008–2011. године, осим у јулу и децембру 2008, затим у јуну, јулу, августу, октобру и децембру 2009. године, те у јулу 2010. и у јуну 2011. године.

Каматне стопе правних лица на орочене депозите до једног месеца (реално), делимично су позитивне или негативне у целом периоду од 2008. до 2011. године. У периоду јануар–јун 2011. године варирају од -1,8% до 0,3%.

MONETARY SECTOR

In September, the **money supply M1** increased nominally by 0.1% (in real terms by -0.1%), with respect to August. In October, money supply decreased nominally by 0.3% (in real terms by -0.7%), while in November it increased nominally by 3.3% (in real terms it by 2.4%), in comparison to the previous month. In the first eleven months of 2011, money supply increased by 2.8% with respect to the same period of the previous year, and by 2.2% with respect to the average in 2010. In the third quarter in 2011, the money supply increased by 7.4%, in comparison to the average in 2010 and increased by 6.1% in comparison to the third quarter of the previous year.

The share of **cash in circulation** in September 2011 amounted to 36.7%, and in October and November it amounted to 34.4% and 35.2%. In September, cash in circulation (94.2 billion Dinars) increased by 5.6%, in October (87.9 billion Dinars) it decreased by 6.6% but in November (92.8 billion Dinars) it increased by 5.5%, nominally, with respect to the previous month. In real terms, change rates in September, October and November were 5.3%, -7% and 4.5%, respectively.

At the same time, **deposit money** decreased nominally in September by 2.7%, while it increased in October by 3.3% and in November by 2%. In real terms it decreased by 2.9% in September, while it increased in October by 3% and in November by 1.1%.

In September and October, the **money supply M2** increased nominally by 1%, while in November it increased by 3.2%, monthly rates. In real terms, change rates in September, October and November were 0.9%, 0.5% and 2.3%.

The **money supply M3** change rates in September, October and November were nominally 0.5%, 0.0% and 3.2%, with respect to previous month. In real terms, change rates in September, October and November were 0.2%, -0.3% and 2.2%.

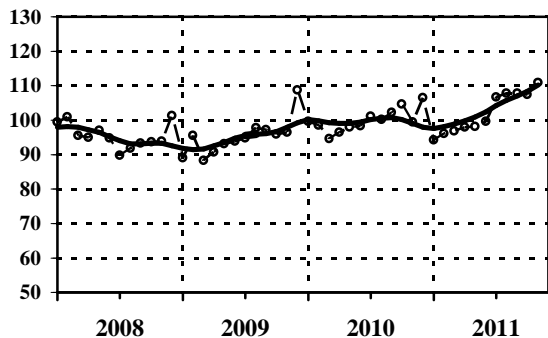
The following text is the repeated comment from September issue of TRENDS for the series **interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts and interest rates of legal entities for time deposits up to one month** as their flow ceased in June of 2011.

Interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts and on time deposits up to one month (on monthly level, in nominal terms) are presented in the tables on the next page. Real and nominal values of these interest rates are presented on graphs.

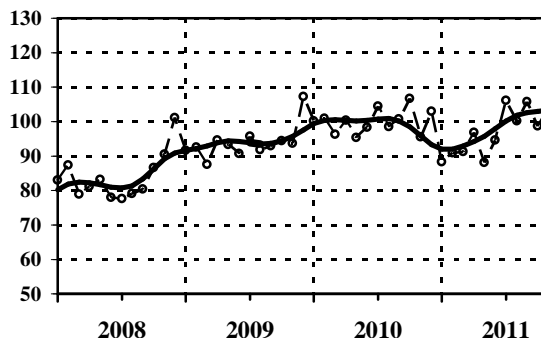
Real interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts follow the trend being negative during the whole period 2008–2011, except in July and December 2008, than except in June, July, August, October and December 2009, then in July 2010 and June 2011.

Interest rates of legal entities for time deposits up to one month were positive or negative partially (the real values) in whole period from 2008 up to 2011. In period January–June 2011 they varies from -1.8% to 0.3%.

13090 Новчана маса M1
- укупно
M1 Money supply
- total

13091 Готов новац у оптицају
Cash in circulation

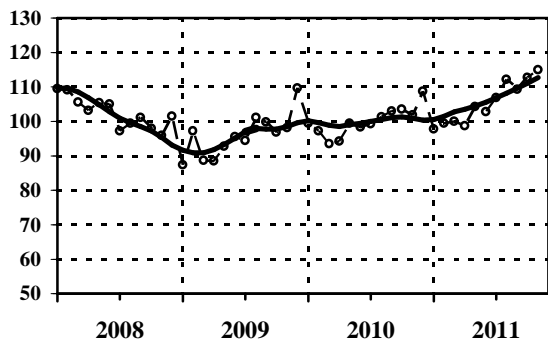

Ø 2010=100

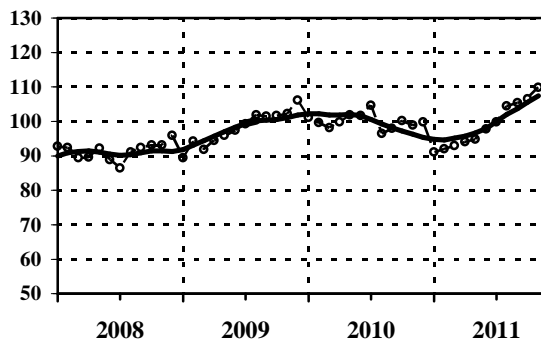
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13090	2009	89,1	95,6	88,3	90,8	93,1	93,8	94,9	97,7	97,2	95,9	96,5	108,7
13090	2010	99,7	98,5	94,6	96,5	97,9	98,4	101,2	100,2	102,2	104,7	99,5	106,5
13090	2011	94,2	96,2	96,8	98,0	98,2	99,6	106,7	107,7	107,8	107,5	111,0	
13091	2009	91,7	92,6	87,6	94,6	93,4	90,8	95,7	91,8	92,9	94,4	93,7	107,2
13091	2010	100,1	100,9	96,3	100,3	95,3	98,4	104,4	98,5	100,7	106,6	95,6	102,9
13091	2011	88,3	90,9	91,3	96,9	88,2	94,6	106,2	100,1	105,7	98,7	104,1	

13392 Депозити по виђењу
Sight deposits

13092 Новчана маса M2
- укупно
M2 Money supply
- total

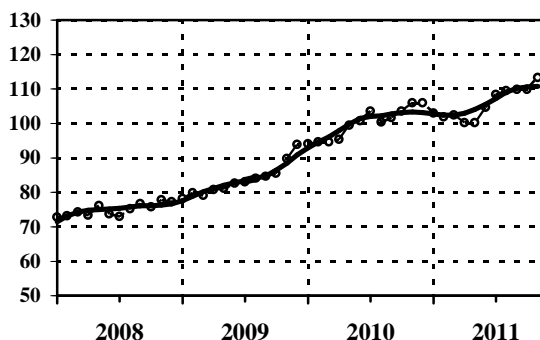

Ø 2010=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
- - - оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13392	2009	87,5	97,3	88,7	88,5	92,8	95,5	94,5	101,2	99,8	96,8	98,1	109,6
13392	2010	99,5	97,2	93,6	94,2	99,5	98,4	99,3	101,3	103,0	103,6	101,8	108,7
13392	2011	97,7	99,4	100,0	98,7	104,2	102,7	106,9	112,2	109,2	112,8	115,0	
13092	2009	89,5	94,3	91,8	94,4	96,0	97,4	99,3	101,9	101,4	101,6	102,3	106,2
13092	2010	101,2	99,6	98,1	99,8	101,9	101,6	104,7	96,4	97,9	100,2	98,8	99,8
13092	2011	91,2	92,0	93,0	94,1	94,9	97,7	99,8	104,4	105,4	106,5	109,9	

Новчана маса М3
13110 - укупно
M3 Money supply
- total

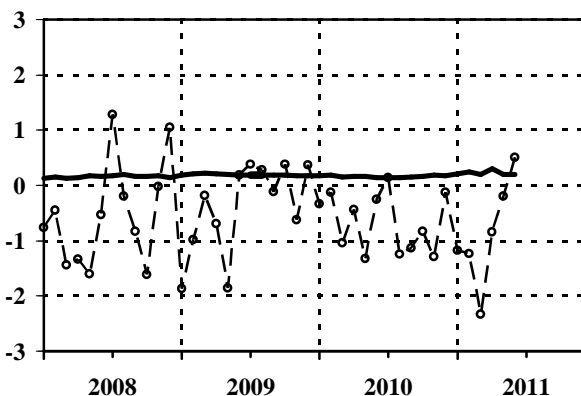

Ø 2010=100

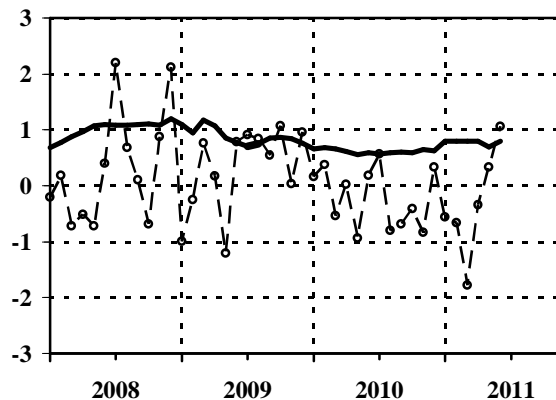
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 -○- оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13110	2009	78,2	79,8	79,0	80,7	81,1	82,6	82,9	84,1	84,6	85,5	89,9	93,8
13110	2010	94,1	94,7	94,7	95,4	99,5	100,8	103,6	100,3	101,6	103,5	106,0	105,9
13110	2011	103,0	101,8	102,4	100,1	100,1	104,6	108,3	109,4	109,9	109,9	113,4	

13210 Каматне стопе правних лица
на депозите по текућим и жиро рачунима
Interest rates of legal entities
for deposits on current and giro accounts

13220 Каматне стопе правних лица
на орочене депозите до једног месеца
Interest rates of legal entities
for time deposits up to one month

-○- реалне каматне стопе / real interest rates
 — номиналне каматне стопе / nominal interest rates

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13210	2009	0,19	0,21	0,22	0,21	0,20	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,17	0,17
13210	2010	0,17	0,18	0,15	0,16	0,16	0,14	0,14	0,14	0,15	0,16	0,18	0,17
13210	2011	0,21	0,24	0,21	0,25	0,20	0,21						
13220	2009	1,09	0,95	1,17	1,07	0,86	0,78	0,71	0,75	0,85	0,87	0,84	0,76
13220	2010	0,66	0,68	0,66	0,62	0,56	0,59	0,57	0,59	0,61	0,59	0,65	0,63
13220	2011	0,83	0,83	0,78	0,75	0,73	0,76						

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Публикација ТРЕНДОВИ има за циљ да носиоцима економске политике наше земље пружи ажурну информацију о текућим кретањима у економији, као и о њиховим дугорочним и/или цикличним понашањима. Зато је на графиконима приказана и тренд-циклус компонента, заједно са оригиналним месечним подацима, док су у табелама дати само оригинални подаци, тј. базни или ланчани индекси за текућу и две претходне године.

База индексних података који се презентују у овој публикацији ажурира се прерачунавањем индекса текуће године у односу на претходну годину као базну (=100).

За сваку презентовану област економске активности даје се и текстуална анализа кретања праћених појава за период обрађен у датом броју публикације. Увек се ради о приказу и анализи показатеља за *навршена последња три месеца, навршени квартал и навршену годину*, као што је случај у мартовском броју ТРЕНДОВА.

Почев од првог броја ове публикације (март 2004), серије из (одговарајућих) области су се приказивале према Класификацији делатности (**КД 1996 – NACE Rev. 1**), која је била у примени од јануара 2001. године, а знатно се разликовала од **Јединствене класификације делатности (ЈКД)**, која је била у примени више од 20 година. Временске серије, од јунског броја ТРЕНДОВА 2011. године, презентују се по новој **КД (2010)**, која је усклађена са европском **NACE Rev. 2**.

Да би се обезбедила упоредивост и довољна дужина свих серија статистике Србије за аналитичке циљеве, подаци за претходне месеце ових серија су добијени су шифарским везама, тј. компилацијом старих података из **КД (2001)** у **КД (2010)**.

ТРЕНДОВИ, као и базе података иза њих, заснивају се на подацима **Републичког завода за статистику Србије, Народне банке Србије и Националне службе за запошљавање**. Подаци о бруто наплати и расподели јавних прихода се преузимају од **Министарства финансија – Управе за трезор**. Податке о новчаним токовима прикупљају пословне банке и прослеђују их Народној банци Србије.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

The ultimate aim of the TRENDS publication is to provide accurate information on current economic trends to economic policy-makers, as well as information on their long-term and/or cyclical behavior. For this reason, the graphs present both, the original monthly data and the trend-cycle components, while the tables present only original data, i.e. base or chain indices for the current and two previous years.

The database of index data, which are presented in the publication, is up-dated by recalculating indices according to the preceding year as the referent year (=100).

For each division of economic activities covered by the publication, there is a regular short analysis of current economic trends in the observed period. It is always the question of analyses and indicators for the completed last three months – quarterly and the completed year issued in the March TRENDS.

*Starting March 2004, when the first issue of this publication was announced, data series (for appropriate divisions) were presented according to the **Classification of Activities (CA 1996 – NACE Rev. 1)**, in application since January 2001. There is quite a difference between **CA** and **Uniform Classification of Activities (UCA)**, which was in use for over twenty years. Time series from TRENDS (June 2011) are presented by the new **CA (2010)** which is harmonized with the European **NACE Rev. 2**.*

*In order to obtain compatibility and adequate length of all Serbia statistics series for analytical purposes, data for previous months of these series are obtained by code links, i.e. compilation of old data from **CA (2001)** into **CA (2010)**.*

*TRENDS, as well as data bases beyond, are based on collected data of the **Statistical Office of the Republic of Serbia, National Bank of Serbia and the National Employment Service**. Data collection for gross revenues and distribution of public revenues, are taken from the **Ministry of Finances – Treasury Administration**. The data on monetary flows are collected by commercial banks and are transferred to the National Bank of Serbia.*

Посебно напомињемо, да од другог квартала 1999. године серије не садрже податке за АП Косово и Метохија.

Серије података о економским кретањима покривају следеће области:

- (1) Активности,
- (2) Финална тражња,
- (3) Спољна трговина,
- (4) Запосленост,
- (5) Расподела,
- (6) Цене и
- (7) Монетарни сектор.

База података

Све серије у Републичком заводу за статистику, (Одсек за временске серије и анализе) организоване су у базе података које су подељене у две аналогне логичке целине: **Базу агрегата (ЕКОАГРЕГАТ–ЕАГР)** и **Базу индекса (ЕКОИНДЕКС–ЕИНД)**. Све серије се класификују, групишу у *групе*. Број група је варијабилан у времену, као и број серија у њима. У овом тренутку серије су класификоване у 11 група, а Базе временских серија садрже преко 600 серија.

Концепција пројекта Базе временских серија, и из њега изведеног пројекта База индекса, објашњена је у следећим публикацијама: (1) **Интерна методологија базе података - Серије агрегата и индекса о привредним кретањима - Екотренд**, РД, год–VII, бр. 7, СЗС, 1993. г. (аутор Н. Ђерић) и (2) **База индекса Економски тренд - ЕКТ – Припрема и ажурирање серија индекса о привредним кретањима за СР Југославију**, МСРД бр. 36, СЗС, 1997. године (аутор Н. Ђерић).

У публикацији: **Упутство за коришћење базе индекса Економски тренд - ЕКТ серија индекса о привредним кретањима**, ММ бр. 384, СЗС, 1999. (аутор Н. Ђерић), објашњена је процедура којом се може приступити базама података. Слична процедура је примењена и на HOST инсталацији Републичког завода за статистику Србије.

У публикацији **Трендови** (јун 2011) дата је скраћена методологија база података временских серија – **Базе временских серија (БВС) Републичког завода за статистику Србије**, (аутори: Н. Ђерић, М. Раданов-Радичев, В. Златановић и М. Миловановић), као и комплетан списак временских серија распоређен према подели активности у Трендовима.

Remark: starting the second quarter 1999, all the series do not include data for AP Kosovo and Metohia.

Trends for economic indicators cover the following areas:

- (1) Activities,
- (2) Final demand,
- (3) External trade,
- (4) Employment,
- (5) Distribution,
- (6) Prices and
- (7) Monetary sector.

Data bases

*All statistical series in the Statistical Office of the Republic of Serbia are organized in databases which are arranged into two analogous logical groups: **Aggregates database (EKOAGRETAG-EAGR)** and **Index database (EKOINDEKS-EIND)**. All series are classified, grouped into **groups**. The number of groups varies in time, as well as in the number of series within them. At present, the series are classified in 11 groups. The data base of the time series contain over 600 series.*

*The concept of the time series databases, and the index databases derived from it, are explained in the following publications: (1) **Internal Methodology of Data Base - Series of Aggregates and Indices on Economic Trends - Ekotrend**, RD, Year - VII, No. 7, FSO, 1993 (author: N. Đerić) and (2) **Economic Trend Database - EKT - Creation and Updating of Index Series on Economic Trends for FR Yugoslavia**, MSRD, No. 36, FSO, 1997, (author: N. Đerić).*

*The publication titled **Instructions for Use of Index Database Economic Trend - EKT Indices Series on Economic Trends**, MM, No. 384, FSO, 1999 (author: N. Đerić), edited by FSO of Yugoslavia, describes the procedure which allows access to the bases. The similar procedure was applied in the Statistical Office of the Republic of Serbia, HOST version, and is going to be described in the relevant publication*

*The subject-matter publication **Trends (June 2011) Time series data bases (TSDB) in Statistical Office of the Republic of Serbia**, (author: N. Đerić, M. Radanov-Radičev, V. Zlatanović and M. Milovanović) contains the abridged methodology of time-series database and a complete list of time series assigned to the distribution of activities in the TRENDS.*

У публикацији ТРЕНДОВИ (септембар 2011) дата је комплетна структура организације, формирања и презентације база података временских серија без њиховог детаљног списка – **Структура и методолошке основе Ваза временских серија (БВС) Републичког завода за статистику Србије**, (аутори: Н. Ђерић, М. Раданов-Радичев, В. Златановић и М. Миловановић).

Остале методолошке напомене

Тренд – циклус компонента је рачуната методом *XII-ARIMA*, компјутерским пакетом *XII-ARIMA-2000*, који је развила канадска статистика.

Серије индекса индустријске производње (укупно, по секторима и областима), као и одговарајуће *серије залиха готових производа у индустријској производњи* (укупно, по секторима и областима), изведене су из података о физичком обиму производње према статистичкој методологији пондерисања и агрегирања података из ове области.

Часови рада на градилиштима обухватају стварно одрађене часове радника ангажованих на градилиштима у редовном радном времену, као и у прековременим сатима, за све раднике у предузећима из области грађевинарства, као и у јединицама које обављају грађевинску делатност а налазе се у саставу неграђевинских предузећа.

Просечну нето зараду запослених, без пореза и доприноса, према методологији Републичког завода за статистику, чини просечна бруто зарада умањена за порезе и доприносе. *Бруто зараду запослених* чине: зараде које су запослени остварили за обављен рад и време проведено на раду, увећана зарада, накнада зараде и друга примања.

У складу са Законом о изменама и допунама Закона о радним односима („Службени гласник РС“ број 28/01), 1. јуна 2001. године *зараде запослених прате се по бруто обрачуна*.

Номинални монетарни агрегат – новчана маса M1, исказана је као месечно стање и дефинисана као збир готовог новца у оптицају и депозитног новца.

Депозитни новац обухвата средства на жиро, текућим и другим рачунима власника новчаних средстава, као и новчана средства на рачунима локалне самоуправе са плаћањима без ограничења.

TRENDS – September 2011: The structure and Methodological base for Time Series Data Bases (TSDB) in Statistical Office of the Republic of Serbia, (author: N. Đerić, M. Radanov-Radičev, V. Zlatanović and M. Milovanović) contains completes structure of time series databases management, excluding their detailed list.

Other methodological remarks

The trend – cycle component is calculated by XII-ARIMA method, by means of the XII-ARIMA-2000 program package, developed by Statistics of Canada.

Index series of industrial production (total and by sections and divisions), as well as relevant index series of stocks of manufactured goods in industrial production (total and by sections and divisions), are obtained from data on volume of the production according to the statistical methodology for the evaluation of totals from weighted data.

Hours of work done at construction sites include working hours of workers engaged at construction sites during the regular working time and overtime work, for all the workers in enterprises engaged in construction, as well as in the units that undertake construction activity and are in composition of non-construction enterprises.

Average net wages and salaries of the employees, (according to the methodology applied by the Statistical Office of the Republic of Serbia) are wages and salaries - gross, taxes and contributions deducted. Employees' gross wages and salaries – wages realized by employees for work done and time spent at work, augmented wages, remunerations and other incomes.

According to the Law on Changes and Amendments to the Labor Relations ("Official Gazette of RS" No. 28/2001.), of 1/6/2001 the salaries of the employees are recorded on the gross calculation basis.

Nominal monetary aggregate – money supply M1 is presented as a monthly balance and is defined as the sum of cash money in circulation and deposit money.

Deposit money covers resources on gyro and current accounts and resources of local self-management units with unlimited payments.

Номинални монетарни агрегат – новчана маса М2, исказана је као месечно стање и дефинисана као збир новчане масе М1 и динарских депозита (краткорочних и дугорочних).

Номинални монетарни агрегат – новчана маса М3, исказана је као месечно стање и дефинисана као збир новчане масе М2 и девизних депозита (без старе девизне штедње).

Каматне стопе су дате на месечном нивоу

Сви подаци су дати на месечном нивоу на бази просека претходне године (=100), укључујући и токове монетарних агрегата. Изузетак чини већина серија о ценама које су представљене и ланчаним индексима (претходни месец = 100). Ово је учињено да би се прегледније пратиле месечне промене цена.

Пре кратке анализе сваке области економске активности, дат је **списак** презентованих серија.

***Nominal monetary aggregate – money supply M2** is presented as a monthly balance and is defined as the sum of money supply M1 and Dinar deposits (short-term and long-term).*

***Nominal monetary aggregate – money supply M3** is presented as a monthly balance and is defined as the sum of money supply M2 and foreign currency deposits (excluding old foreign currency savings).*

Interest rates are given on monthly level.

All data are presented on level monthly level based on the preceding year average (= 100), including the trends of monetary aggregates. The exception are most of the series on prices presented by base indices as well as by monthly chain indices (preceding month = 100). This has been done in order to obtain a better insight on monthly changes of prices.

*For each economic activity division, prior to short analytic comments a **list** of the presented series has been provided.*

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

311

ТРЕНДОВИ = *Trends* / Република Србија.
Републички завод за статистику ; за издавача
Драган Вукмировић . - 2004 (март) - . -
Београд (Милана Ракића 5) : Републички
завод за статистику , 2004- (Београд :
Републички завод за статистику) . - 29 *cm*

ISSN 1820-1148 = Трендови - Република
Србија. Републички завод за статистику
COBISS. SR-ID 114642700

Штампа:

Република Србија,

Републички завод за статистику Србије
Београд, Милана Ракића 5

Printed by:

Republic of Serbia,

Statistical Office of the Republic of Serbia
Belgrade, Milana Rakića 5

Тираж: 25

Circulation: 25